

CİHAT VE HİZMET İLMİHALİ

İçindekiler

HİDAYET VE CİHAT İLİŞKİSİ	2
KUR'AN'DA CİHAD HUKUKU	4
CİHAD İLMİHALİ.....	7
A- CİHADIN ANLAMI;.....	8
B- FARZ EDİLMESİNDEKİ HİKMETLER VE CİHADIN AMACI.....	8
C- CİHAD'IN DİĞER İBADETLERDEN FARKLI ÖZELLİKLERİ VE ÜSTÜN TARAFLARI	8
Ç- CİHADIN FARZ-I AYIN OLDUĞU DURUMLAR.....	11
D- CİHAD'IN METOTLARI VE SİYASİ CİHADIN ANLAMI	12
E- CİHADIN EDASININ ŞARTLARI:	14
F- CİHAD (AHLAKİ VE SİYASİ ŞUURLANMA VE MİLLİ SAVUNMA) HUSUSUNDAKİ EMİRLER VE MÜMİNLERİN SORUMLULUKLARI	17
G- CİHAD SIRASINDA MUTLAKA SAKINILMASI GEREKEN YASAKLAR:	20
(SİYASİ VE ASKERİ) TEŞKİLAT DİSİPLİNİ.....	25
İSLAMDA ŞURA VE İSTİŞARE MESELESİ	30
A- İstişareyi yapacak olanların taşınması gerekli şartlar:.....	30
B- İstişare edilecek (fikrine danışılacak) kimselerde aranacak şartlara gelince:	32
İSTİŞARENİN PRENSİPLERİ	34
A- Mutlaka uyulması ve yapılması gereken durumlar:	34
B- İstişare sırasında asla yapılmaması ve sakınılması gereken davranışlara gelince:	36
HİZMET SÜRECİ VE HİKMETLERİ	38
1- Tebliğ:.....	38
2- Davet:.....	38
3- Emri bil maruf, nehyi anil münker:	39
4- Cihad:.....	39
5- İ'layı Kelimetullah:	39
DAVET PRENSİPLERİ VE TEBLİĞ İLKELERİ	41
HİZMET METODU VE STRATEJİSİ	45
NEFİS CİHADININ HAKİKATİ.....	51
HAKKI TUTMAK.....	52
CİHAT VE İÇTİHAT İLİŞKİSİ	54

HİDAYET VE CİHAT İLİŞKİSİ

Hidayet; iyilik ve kolaylıkla yol göstermek, emniyet ve selamet bulmaya rehberlik etmek manalarına gelir. Karşılıksız iyilik ve ikram anlamına gelen “Hediye”de buradan gelmektedir. İnsanların dünya ve ahirette gerçek kurtuluş ve mutluluk yolunu bulması, iman, İslam ve Kur’an yolunu tutması demek olan “hidayet” ise, her şeyden önce ilahi hikmet, ezeli nasip ve kısmet meselesidir.

“Allah kime hidayet ederse onlar Hak yolu bulur. Her kimi de sapıtırsa onlar mutlak hüsran ve ziyana içindedirler.”¹

De ki: “Gerçek hidayet Allah’ın yol göstermesidir.”...

De ki: “Her türlü nimet ve fazilet Allah’ın elindedir. Ve Allah iyilik ve inayetini dilediğine verir... Allah rahmetini dilediğine tahsis eder”² gibi ayetler ve **“herkes ve her şey ne maksat ve ne hikmetle yaratılmışsa, ancak ona muvaffak ve müyesser olur”** mealindeki hadisler “Hidayet” ve “Dalalet” meselesine takdir penceresinden ve hikmet gözlüğüyle bakmamız gerektiğini şart kılmaktadır. Zira “Cenab-ı Hakkın her işinde mutlaka hayır ve hikmet vardır. Ve Allah yaptıklarından dolayı da, kimseye karşı sorumlu değildir.” Biz bu bölümde, İlahi hidayet ve inayete ulaşmak hususundaki kararlığımız ve başkalarının hidayete ermesi konusundaki sorumluluklarımız üzerinde duracağız.

Kur’an’ı incelediğimiz zaman, dört çeşit hidayetten bahsedildiğini görürüz.

Birincisi: “Rabbimiz her şeye yaratılış ve yaşayış kabiliyetini verip, sonra da hidayet edendir.”³ **“O Rab ki, her şeyi yarattı, düzene koydu ve (her şeyin) vaktini, vazifesini, vasıflarını takdir etti ve hidayet buyurdu.”⁴** ayetlerinde belirtildiği üzere, otlar, ağaçlar ve hayvanlar gibi, bütün varlıkların yaratılış hikmetine ve fitri hizmetine uygun yetenek ve içgüdülerle donatılması şeklindeki genel hidayettir. Ki, ağaçlar bu hidayetle meyveye durur, arı bu hidayetle bal yapar, koyun bu hidayetle süt verir ve insanlar ancak bu genel hidayet ve yeteneklerle hayatlarını geliştirerek sürdürebilmektedirler...

İkincisi: Peygamberler, mürsitler ve mehdiler vasıtasıyla imana ve İslam’a davet, şeklindeki hidayettir.

“Biz onları emrimizle doğru yolu gösteren önderler yaptık.”⁵ mealindeki pek çok ayet buna işaret etmektedir. Halkı, Hakka davet etmek müslümanlar için mühim bir ibadet ve büyük bir fazilettir. Peygamberimiz (sav): **“Sizin vasıtanızla bir kişinin hidayete ermesi sahralar dolusu sadaka vermekten daha hayırlıdır.”** buyurması boşuna değildir. Ancak bizim görevimiz en uygun şekilde ve en etkili yöntemlerle tebliğ ve davetle sınırlıdır. Hidayet ise ancak Allah’ın elindedir.

“Onlara hidayet vermek sana ait değildir. Allah dilediğine hidayet verir.”⁶ ayeti bu gerçeği bildirmektedir.

Üçüncüsü: İslam davetçilerinin kurtuluş çağrısına uyararak, kendi irade ve ihtiyarlarıyla batıldan hakka yönelen, gerçeği kabullenip iman ve istikamet yoluna giren kimselere “ibadetleri yapmak ve günahlardan kaçınmak” hususun da kendilerine gösterilen ilahi kolaylık ve manevi huzur şeklindeki özel hidayettir.

“İhtida edenlere (ve İslam’a yönelenlere) gelince, Allah onların hidayetlerini artırmış, takvalarını (artırmış ve karşılığını) vermiş (iman, ibadet ve cihad üzerinde kendilerine kolaylık ve başarı sağlamış) tır.”⁷

“Her kim (eline geçen imkanları Allah yolunda) harcar ve (her halde Allah’tan korkarak) gūnahtan sakınırdı, en güzel olan (Kur’an’ın sözünü) tasdik ederek (Hakka ve hidayete tabi olursa) biz ona en kolay (ve en güzel nimet ve faziletlerin kapısını açar) en güzel ibadet ve hizmetleri ona kolaylaştırır ve onu cennet ve saadet yoluna sokarız.”

¹ Araf: 178

² Al-i İmran: 73, 74

³ Taha: 50

⁴ A’la: 2, 3

⁵ Enbiya: 73

⁶ Bakara: 272

⁷ Kital: 17

Fakat her kim de, cimrilik ve bencillik eder, (elindeki nimet ve faziletlere güvenerek) Allah davasına, İslam cemaatına girmeye tenezzül etmez ve (kendisini hizmete ve cennete çağırın) en güzel daveti de yalanlar ve yan çizerse biz ona dayanılması güç şartların ve zor durumların kapısını açar, dalalet ve felaket yollarını kolaylaştırıriz.”⁸

“İman edip salih amel işleyenleri ise, Rableri onları bu iman (ve ihlaslarından) dolayı gerçek hidayete erdirir.”⁹ gibi ayetler gösteriyor ki, nasıl karbüratörden gelen benzin miktarı arttıkça, motorun devri yükselmekte, devir yükseldikçe de benzin miktarı artmakta ve böylece giderek arabanın hareketi hızlanmakta ise, aynen bunun gibi, yukarıdaki ayetlerden de anlaşılacağı üzere halis niyetlerle ibadet ve cihad gibi salih ameller arttıkça, bu samimi gayretler, Allahın yardımını artırmakta ve mü’min gerçek hidayet ufkuna ve cennet yurduna doğru yol almaktadır.

“Ey iman edenler, Allah’tan korkun; (onun rahmetine ve rızasına) ulaşmak için de vesileler ve vasıtalar arayın ve (bu maksatla) onun yolunda cihad edin ki, kurtuluşa eresiniz.”¹⁰ ayeti bu gerçeği anlatmaktadır.

İnsanlara ve özellikle müslümanlara maddi ve manevi hakaret ve haksızlık eden zalimlerin ve onları destekleyenlerin ve yine makam, menfaat ve nefsi rahatları yüzünden, Allah yolunda hizmeti terk eden kimselerin ise, asla hidayet ve inayet olunmayacaklarını Kur’an şöyle bildirmektedir.

“Allah zalimler topluluğuna hidayet etmeyecektir.”

“Allah fasıklar topluluğuna hidayet etmeyecektir.”¹¹ Münafık yapılı bir kısım insanların bile bile hidayet yolunu terk edip dalalet yoluna girdiklerin de yine Kur’an haber vermektedir.

“İşte onlar öyle kimselerdir ki, hidayeti verip karşılığında dalaleti satın aldılar. (Ama ne yazık ki) bu alışverişlerinden de kar etmediler ve (artık) hidayet yolunu da bulamadılar.”¹²

“Semud kavmine de Hak yolunu gösterdik. Fakat onlar kötülüğü hidayete tercih ettiler (bile bile isyan ve inkâr ettiler).”¹³

Hidayet ve istikamet yoluna girdikten sonra, tekrar sapıtmaktan Allah’a sığınmalı ve “Rabbimiz, bizi hidayete erdikten sonra, bir daha kalplerimizi caydırma, ayaklarımızı kaydırma, bize katından rahmet ve inayet lutfet.”¹⁴ duasını dilimizden düşümemeliyiz. Bunun için de her türlü zulümden ve kötülükten mutlaka sakınmalıyız.

“İman edenler ve imanlarına zulüm ve haksızlık karıştırmayanlar var ya, işte asıl emniyet ve selamet içinde olanlar ve gerçek hidayeti bulanlar onlardır.”¹⁵

“Ve Kur’an (herkese değil, sadece) Allah’tan korkup günahattan sakınanlara hidayet rehberidir.”¹⁶

Dördüncü mertebedeki hidayet ise; Ahiret aleminde ve herkesin şaşkın ve çaresiz bulunduğu kıyamet gününde, hayatını Allah için feda eden kimselere rahatlık ve kolaylıkla cennet yolunun gösterilmesi şeklindeki hidayettir.

“Allah, kendi yolunda öldürülenlerin amellerini asla boşa çıkarmayacak, Allah onlara (ebedi kurtuluşa) hidayet edecek, durumlarını düzeltecek ve (Kur’an’da haber verip tanıttığı cennetine koyacaktır. Ey iman edenler! Eğer siz cihad ederek Allah’a (dinine) yardım ederseniz, Allah da size yardım eder. (Dünyada hürriyeti, ahirette cenneti buluncaya kadar) sizi hidayet üzerinde sabit ve sağlam tutar.”¹⁷ ayeti bunu bildirmektedir.

Sahabeden birisi gelip: **“Ya Resulullah! cahiliye döneminde öldürülmek ve diri diri toprağa gömülmek üzere sahraya götürülen kız çocuklarını, para ile satın alıyor sonra da onları besleyip**

⁸ Leyl: 5, 10

⁹ Yunus: 9

¹⁰ Maide: 35

¹¹ Tevbe: 24

¹² Bakara: 16

¹³ Fussilet:13

¹⁴ Al-i İmran. 8

¹⁵ En’am: 82

¹⁶ Bakara: 3

¹⁷ Muhammed (Kıtal): 4, 5, 6, 7

büyüterek gelin ediyordum. Acaba bundan dolayı bana bir sevap var mıdır? diye sorduğunda, Aleyhisselatu Vesselam Efendimiz: “Elbette... Bu hayır ve hizmetinden dolayı hidayet buldun ya...” cevabını verdiler.

Görülüyor ki şefkat, merhamet, iyi niyet ve hayırlı hizmetler Allah'ın hidayet ve inayetini celp ediyor. Hidayet ve inayet ise insanı gerçek imana, ihlase ibadet ve doğruluğa ve Allah yolunda cihada sevk ediyor. Cihad ise, hürriyete ve cennete ulaştırıyor... Her türlü, haksızlık, hainlik ve haramlar ise, insanı adım adım sapıklığa doğru çekip götürüyor.

“Bize düşen ise herhalde doğruyu göstermektir.”¹⁸

Ya Rabbi bizi sıratı müstakime hidayet et. Kendilerine nimet ve devlet verdiğin nebilerin, sıddıkların, şehitlerin ve salihlerin yoluna ilet. Amin!

KUR’AN’DA CİHAD HUKUKU

Kur’an’da “cihad” genel olarak iki anlamda kullanılmıştır:

1- Milli savunma: Dışarıdan saldıracak düşmanlara karşı askeri ve silahlı cihad (Mukatele) gereklidir

2- Hakkı koruma ve hayrı yayma: Ülke içindeki ahlaki yozlaşmalara ve hukuki zorbalıklara karşıda ilmi ve siyasi yönden yapılacak gayretlerdir.

Temel insan haklarını korumaya ve evrensel hukuk kurallarını uygulamaya yönelik, bu tür hizmetlerde asla kavgaya ve silahlı çatışmaya izin yoktur. Bu davranış sadece anarşiye yol açar ki, bu toplum için en büyük felaket olur.

Türkiye’imiz ve İslam Ülkeleri içinde gerekli ve geçerli olan cihad, “örnek bir laikliğin ve gerçek bir demokrasinin yerleşmesi, ülkemizin ekonomik ve teknolojik yönden gelişmesi ve her türlü sömürü ve sefaletle son verilmesi” için yapılacak, girişim ve gayretlerdir. Elbette silahlı savunma ve savaş konusunda bile, Kur’an insani ve vicdani kurallar koymuş, masum halkın, kadınların, çocukların, ihtiyarların, hayvanların, ağaçların ve doğanın zarar görmesine müsaade etmemiştir. Bugün IŞİD ve EL – KAİDE tipi ve bunların türevleri olan vahşi hareketler ve cinayetleri, tamamen emperyalist güçlerin kurguladıkları ve İslamı kötülemek için kullandıkları terörist girişimlerdir. İyi niyetle ve dini gayretle bunlara katılan kardeşlerimizin de bu gerçekleri bilmesi gerekir.

Dahili cihat; ilimle ve siyasetledir:

İslam ülkesinde dahili cihat, ilimle ve kalemledir, İnsani amaçlı bir siyaset ve strateji güdülmelidir. Yoksa silahlı ve sataşmacı bir yola asla izin verilmemiştir. Bediüzzaman Said Nursi (ra) Hazretleri bu konuda şöyle buyurmaktadır:

“Harici tecavüze karşı silahlı kuvvetle mukabele lazımdır. Çünkü (Yurdumuzu, namusumuzu, insani ve İslami onurumuzu korumak için bu silahlı savunma farzdır ve sonunda) düşmanın malı ve evladı ganimet hükmünde olacaktır. Dahilde ise öyle değildir. Dahildeki hareket; müspet bir şekilde, manevi tahribata karşı manevi (tedbir ve tedaviler gereklidir ve vazifemiz) ihlas sırrı ile hareket etmektir. Hariçteki cihad başka, dahildeki cihad başkadır. Şimdi milyonlar hakiki talebeleri, Cenab-ı Hak bana vermiş. Biz bütün kuvvetimizle dahilde ancak asayiş muhafaza için müsbet hareket edeceğiz. (Hiçbir anarşik harekete ve silahlı mukavemete asla izin vermeyeceğiz) Bu zamanda dahil ve hariçteki cihad-ı maneviyedeki fark, pek azımdır.” (Saldırgan düşmanlara ve onlarla işbirlikçi iktidar ve zorbalara karşı lazım gelen askeri cihat ile ülke içindeki manevi, imani, ilmi ve siyasi cihat biri birine karıştırılmamalıdır.) (Emirdağ Lahikası / Mektup No: 151)

Müslümanların yaşadığı bir ülkede münafıklar ve fasıklar olabildiği gibi, kafirler de olabilir. Bunların hiyanete yönelmesi durumunda mücadelemiz ilmi ve siyasi olmalıdır. Ülke içerisinde maddi silahla mücadele ve mücadele etmek yanlıştır, yasaktır. Yeri geldiğinde harice karşı maddeten cihat etmek elbette devletin

¹⁸ Leyl: 12

görevi olduğu gibi; icap ederse dahilde teröristlere karşı askeri mücadele vermek de yine devletin vazifesidir. Düşmanlar ülkemize girerse veya hile ile sömürgeleştirmeye yeltenirse o zaman cihat, herkese farz-ı ayn olur. Ülke içinde alimlerin, müritlerin ve tüm müminlerin vazifesi sadece ve sadece halkı irşattır. Yani Kur'an ve hadislerin emrettiği esasları ve İslam alimlerinin ittifak ettiği hususları topluma açıklamak ve bununla halkı birleşmeye çağırmaktır. Bizim vazifemiz, bu esaslar dairesinde birlik ve beraberliği kumaya çalışmaktır. Madem vazifemiz dahilde asayiş, birlik ve beraberliği temin etmek ve ilmi ve siyasi cihadı yapmaktır. Öyle ise Müslümanlar, ülkemizdeki asayiş, birlik ve beraberliği bozacak hal ve hareketlerden sakınmalı, niyetlerini halis kılmalı, her konuda ve her olayda özellikle ilim ve irfan ehli şu ayeti kerimenin emrine uymalıdır:

“Ey ehl-i iman! Eğer bir fasık size bir haber getirirse, onun doğruluğunu araştırın. Yoksa bilmeden bir topluluğa bir kötülük edersiniz ve onların haklarına tecavüz edersiniz de sonra yaptığınıza pişman olursunuz”¹⁹

Hem Hazreti Aişe validemizin ifk hadisesinde olduğu gibi, bir hadise işitildiği zaman peşin kararlı olmadan: **“Bunu konuşup yaymamız bize yakışmaz. Haşa! Bu büyük bir iftiradır”²⁰** demeli, Kur'an'ın bu emrine imtisal ederek fitneyi uyandırmamalıdır. Hem Resul-i Ekrem (as)'ın **“Fitne uykudadır. Onu uyandıran Allah lanet etsin”** hadisindeki tehdide muhatap olmaktan sakınmalıdır. Ülke içinde mümine yaraşan hal, diğer mümine karşı Hazret-i Adem (as)'ın oğlu Habil'in Kabil'e söylediği gibi mukabelede bulunmaktadır. Yani **“Sen, beni öldürmek için elini uzatsan bile, ben seni öldürmek için elimi uzatacak değilim. Çünkü ben, Alemlerin Rabbi olan Allah'dan korkarım”²¹** demek lazımdır.

Öyle ise bütün cemaatlere, cemiyetlere, partilere ve mümin kardeşlerimize düşen görev:

Kendi aramızda mümin mümini sevmeli ve saymalı, onu fikren ve siyaseten savunmalı ve afv nazarıyla bakmalı diğer bütün farklı din ve düşüncelere mensup zimmi vatandaşlarımıza, devletimize ve ülkemize hıyanete kalkışmadıkları sürece hepsine saygı duymalı ve insanca davranmalıdır. Eğer inancında ve itikadında kusuru varsa ilmen izah edip iknaya çalışmalıdır. Her şeye rağmen düzelmediği takdirde, onu ıslah etmek ulemanın vazifesi değil, Adil devletin vazifesidir. Öyle ise Adil bir devlet nizamının ve asil bir iktidarın kurulmasına ilmen ve siyaseten yardımcı olmalıdır. Harici saldırgan oluşumlara karşı Milli savunma farzdır. Ancak bu vazife fertlerin değil, devletin vazifesidir. Ülke içerisinde hiç kimseye kendi kafalarına göre, çevrede fitneyi uyandıracak ve fesat çıkaracak şekilde silahlı hareket hakkı verilmemiştir. Sadece düşman, ülkemize yönelirse veya hain ve gafil iktidarlar dış düşmanlarla işbirliği yapıp halkımıza zorla ve silahla baskı ve barbarlığa yeltenirse o zaman maddi mukavemet hakkı doğacaktır. Yoksa cihat kavramını yozlaştırıp çarpıtmak suretiyle İslamı nefret ve dehşet dini göstermek isteyen insanları haklı çıkaracak yanlışlıklar haramdır.

Kur'an tüm hayatı kuşatan, fert ve toplumun (maddi ve manevi) her türlü ihtiyacını karşılayan ilahi program ve prensipler bütünüdür. Bir başka deyimle Kur'an; Fitrat dini olan İslam'ın temel kaynağıdır. Kur'an'daki ahkam ayetlerinin (Tabii kanunların) başlıca konuları şunlardır.

1- İbadet hükümleri: (Namaz, oruç, hac, adak, yemin gibi) insanın Rabbine karşı olan kulluk görevlerini düzenleyen ayetler. (140 kadar)

2- Aile ve miras hukuku: (70 kadar)

3- Ticaret Hukuku: (Şahıslar ve kuruluşlar arasındaki her türlü alışveriş, kira, rehin, kefalet, ortaklık, borçlanma, taahhüt, kar ve zarar işlerini düzenleyen ayetler. (70 kadar)

4- Ceza Hukuku: (30 kadar)

5- Usül Hukuku: (13 kadar)

6- Anayasa Hukuku: (25 kadar)

7- İktisadi ve mali hukuk: (10 kadar)

Bunlardan anlaşılacağı gibi tekrarları çıkarırsak geri kalan 100 kadar ayetle bugün kullanılan modern hukukun bütün dallarıyla ilgili hükümler en kâmil ve en adil biçimde Kur'an da yer almıştır. Bu genel hükümler

¹⁹ Hucurat: 6

²⁰ Nur: 16

²¹ Maide: 28

esas alınarak, temel insan haklarına, evrensel hukuk kurallarına, halkın ihtiyaçlarına ve yaşam standartlarına uygun kanunlar, her devrin ilim erbabınca yapılacaktır.

Bu ayetlerin sayısı belirli konuları tespit bakımından ve genel bilgi olsun diye verilmiştir. Yoksa Ebu Bekir El-Cassas (ölümü: 917 miladi) "Ahkamül Kur'an" adlı eserinde, ahkam ayetlerinin sayısını 1050 olarak vermektedir. Bunlardan ayrı olarak Kur'an da "cihad hukuku" (savaş ve barış esasları) ile ilgili 400'den ziyade ayeti kerime zikredilmektedir. Şöyle ki:

A- Cihadın anlamı, amacı ve önemi,

B- Farzietinin şartları (kimlere, ne zaman ve nasıl farz olduğu),

C- Cihad'ın edasının şartları,

1- Cihadın topluca tek bir teşkilat halinde genel kurallara bağlı olarak yapılmasını gerekli kılan ayetler. Çünkü İslam'da keyfi ve kişisel hareketlere izin yoktur.

2- Cihadın, herkesin itaate mecbur olduğu bir komutanın emrinde yapılmasını öngören ayetler.

3- Her Müslüman (asker)'in bu ordu içindeki birliğini, bölüğünü ve merkeze bağlı özel görev ve sorumluluğunu bilmesi, öğrenmesi ve bunu en iyi şekilde yerine getirmeye çalışması, hizmet ve nöbet mahallini asla terk etmemesi hususundaki ayetler.

D- Savaş esnasında uyulması gereken kurallar,

E- Barışın şartları ve kuralları,

F- Esirlerin durumu, temel insan hak ve hürriyetlerinin korunması,

G- Ganimetlerin tayini ve taksimi, tenfil (ganimet dışı teşvik Payı)

H- Cizye, fidiye, haraç ve harp tazminatı gibi konular,

İ- Cihada hazırlık, harp, silah ve vasıtalarının temini, eğitimi, tatbikatı,

J- Darul harp ve darül İslam şartları,

K- Değişik zaman ve mekanlara uygun çeşitli cihat metotlarına gelince;

1- Dıştaki açık ve saldırgan düşmanlara karşı savunma ve hücum savaşları, oyalama ve aldatma taktikleri ve diğer caydırıcı tedbirler...

2- İçteki zalim yönetimlere karşı uyarı (ikaz ve irşat) hizmetleri ve "siyasi cihat" örnekleriyle ilgili pek çok ayetlerin Kur'an'da yer aldığını hayret ve ibretle görüyoruz.

Yeryüzünde "zulmü ortadan kaldırma, hak ve adaleti koruma" amacına yönelik cihat hareketini kendi hukuk düzeni içinde böylesine esaslara bağlayan başka bir sistem mevcut değildir ve olamazda. Çünkü, tevhid nuruna ve iman şuuruna kavuşmamış ve İslam'la tanışmamış batıl kafalı insanların "Lafzatullah" (Allah cc), "**cihat**" "**bereket**" gibi İslam'i kavramları anlamaları zaten mümkün değildir.

Müslümanlar, bütün ibadet ve hareketlerini nasıl, "emredildiği şekilde ve emredildiği kadar" yapmak zorundalarsa, "cihat" görevini de, yine İslam'ın koyduğu şartlar içinde yapmak durumundadırlar.

İtaatsiz ve teşkilatsız başı boş hizmetler, ferdi ve fevri hareketler asla cihat sayılmaz. Cihat bir ibadettir, bu ibadetin de farzları, sünnetleri, mekruhları ve müfsitleri vardır.

Bugün kuru heves ve heyecanlarını tatmine yönelik, dini disiplinden ve insani hedeflerden kopuk birtakım hizmet ve hareketleri, cihat zanneden bazı kimselerin bu aldanışları biraz da cihadın ilmihalini bilmediklerindedir.

Zira "**İslam'ın canı din gayretidir, cihatsız din kuru cesettir.**" gerçeğini çok iyi bilen şeytani güçler ve yönetimler, nice yıllardır, çıkan dini kitaplarda cihadın anlamını, önemini, amacını ve nasıl yapılacağını yazdırmadılar, okutmadılar, konuşmadılar ve unutturdular.

Ama Cenab-ı Hak dinini yeniden ihya edecek ve unutilan gerçekleri öğretecek, Müslümanlara hizmet ve hürriyet yolunu gösterecek bir şuur ve sorumluluk lütfetti. "**Ya Rab! Katından bize bir yardımcı ve sahip gönder.**"²² duaları kabul gördü... Ve böylece şuurlu ve onurlu bir hareket, mutlu ve muhteşem bir medeniyeti, yeniden kumak üzere, hizmete koyuldu.

²² Nisa: 75

CİHAD İLMİHALİ

İslam, hem hak dini ve hayat disiplini olduğu gibi; hem de bir imtihan vesilesidir. Cihat ise, bu imtihanın çok önemli şartlarından birisidir. Bu kulluk imtihanını kazanabilmek için, diğer ibadet ve emirler gibi, cihat vazifesinin de hakkıyla yerine getirilmesi gerekir.

Cihat, Kur'an, sünnet, icma ve kıyasla farz olan çok önemli bir ibadettir. Cihadın farzietini ve önemini inkâr etmek veya küçümsemek küfürdür. Korkaklık, tembellik, rahatına ve menfaatine düşkünlük gibi sebeplerle cihadın terki veya ertelenmesi ise, büyük günahdır. Cepheden ve hizmetten kaçmak ise en büyük günahlardan biri sayılmıştır.

Din yolunda gayret ve hizmeti terk edip, kolayımıza gelen ibadet ve işlerle uğraşarak imtihanı kazanmak mümkün değildir.

*“İnsanlardan kimisi de (dinin tamamına teslim olmadan) Allah'a bir kenarından ibadet eder. Eğer (nefsine) hayırlı (gördüğü, rahatına ve menfaatine uygun bir emir ve takdir) ona ulaşırsa bununla memnun (ve meşgul) olur. Yok eğer (cihad ve musibet gibi) nefesine ağır bir imtihana uğrarsa, bundan yüzüstü döner. (Allah'ın birçok emir ve hükümlerine itiraz ve isyan ederek, nefesine hoş gelen ibadet ve hizmetlere uğraşır). Bunlar dünyasını da ahiretini de kaybetmiştir. Açık ve en büyük ziyan da işte budur.”*²³ Evet, kendimizi bütünüyle İslam'a uydurmak hidayet, ama İslam'ı keyfimize uydurmaya çalışmak ise dalalettir.

“O insanlar bir imtihana tabi tutulmadan sadece “iman ettik” demekle bırakılacaklarını (ve kurtulacaklarını mı zannediyorlar? Doğrusu Biz onlardan önce gelip geçenleri imtihan ettik (ki) Allah (bu imtihan sonunda - dininde ve davasında) gerçekten sadık ve samimi olanları da bilecek, yalancı (ve yapmacık tavırlı) olanları da bilecek...”

Yoksa küfür ve kötülük işleyenler, bizi atlatacaklarını (ve hak etmedikleri halde imtihanı kazanacaklarını) mı zannediyorlar? Ne kadar yanlış düşünüyorlar...

*Artık kim cihad ederse (bilsin ki) o kendi menfaati için cihad etmektedir. Çünkü Allah (cc) hiçbir şeye muhtaç değildir.”*²⁴ buyurmakla kulluk imtihanında asıl bilinmesi ve yapılması gereken ibadetlerin başında cihadın geldiğine ve ancak cihat imtihanı sonunda herkesin ayarının ve, değerinin belli olacağına işaret edilmektedir.

*“Allah böyle yapmakla halislerle habisleri (temizlerle pisleri) biri birinden ayıklamak istiyor.”*²⁵ ayeti bu hikmeti anlatmaktadır. Unutulmamalıdır ki her ibadet ancak emredildiği şekilde ve kendi şartları içinde yapılırsa makbul olur. Bu nedenle ibadetlerin farzlarını, sünnetlerini, müfsitlerini ve mekruhlarını gösteren ilmihal kitapları yazılmıştır. Bugün her ibadetin ilmihalini anlatan çeşitli kitapları bulmak mümkün olduğu halde, cihadın önemini, amacını ve şartlarını öğreten ve günümüze hitap eden bir ilmihal, maalesef elimizde yoktur.

Biz Cenab-ı Hakkın lütfu inayetiyle bu mühim boşluğu kısmen dolduracak bir risaleyi yazmaya karar verdik. En azından bu konuda daha doyurucu ve ilmi çalışmalara bir başlangıç ve teşvik olsun istedik. Doğrular Rabbimizden, hatalar nefsimizdendir. “Ve ma tevfiği illa billah”

Konularla ilgili ayet ve hadis meallerini arz ederken, parantez içinde açıklayıcı ifadeler kullanılması gerekmiştir. Bunlar keyfi ve şahsi katmalar değil, gerekli ve ilmi açıklamalardır. Ayrıca bazı muteber fıkıh kitaplarından alınan nakillerde de, gerektiği yerde sadeleştirmeler yapılmış ve yine parantez içinde açıklayıcı ve manayı tamamlayıcı ifadeler kullanılmıştır. Bu tür alıntı ve nakiller daha çok bilgi olsun diye verilmiştir. Yani metinlerdeki şekilden çok, mananın korunmasına özen gösterilmiştir.

²³ Hac: 11

²⁴ Ankebut: 2, 3, 4, 5, 6

²⁵ Enfal: 37

Cihat konusunu şu başlıklar altında arz etmeyi münasip gördük:

A- Cihadın anlamı,

B- Farz edilmesindeki hikmetler ve cihadın amacı,

C- Cihadın diğer ibadetlerden farklı özellikleri,

Ç- Cihadın farz-ı ayın olduğu durumlar,

D- Cihadın metotları ve siyasi cihat,

E- Cihadın edasının şartları (Cihadın farzları)

F- Cihad hususunda uyulması gereken emirler, (Cihadın vacipleri ve sünnetleri)

G- Cihad esnasında mutlaka sakınılması gereken yasaklar, (Cihadın müfsitleri ve mekruhları)

A- CİHADIN ANLAMİ;

Cihad, insanları hak dine ve adalet düzenine davet etmek ve bu davete mani olan engelleri ortadan kaldırmaktır.²⁶ İbni Kemal ise cihadı şöyle tarif ediyor; Bir müslümanın, Allah yolundaki bir çalışmaya ve çarpışmaya bizzat katılması, malı ile, dili ile ve re'yi ile yardımda bulunması, bunlara gücü yetmiyor ise İslam cemaatini kalabalık göstermek için orduya katılması, veya yiyecek, giyecek ve mühimmat tedariki için geri hizmetlerde çalışması, habercilik, elçilik, casusluk, postacılık ve benzeri görevlerde bulunması gibi, bütün faaliyet ve fedakarlıkların hepsine birden cihad denir.²⁷

Görülüyor ki, cihad deyince, akla sadece harp gelinmemelidir. Gerektiğinde saldırgan ve fesat çıkarıcı düşmana karşı yapılacak silahlı savaş (mukatele) ise cihadın sadece bir çeşididir. O halde cihad; Her türlü zulmü, haksızlığı ve ahlaksızlığı ortadan kaldırmak, hakkı ve adaleti hâkim kılmak amacı ile, bir ibadet niyeti ve teşkilat disiplini içerisinde yapılması emredilen, bütün gayret ve hizmetlerin tamamıdır.

Tekrar belirtelim ki askeri cihad (Milli Savunma) dış düşmanlara karşı ve silahlı yapılır. Şartları ve kuralları farklıdır. Ama ülke içindeki, yanlışlık ve haksızlıkları önlemeye ve düzeltmeye yönelik hizmetler de bir nevi cihad sevabı kazandırır. Ancak bu türlü hizmetler ilmi, fikri ve siyasi metotlarla yapılır. Toplum u kavga ve kaos ortamına itecek davranışlardan sakınmalıdır.

B- FARZ EDİLMESİNDEKİ HİKMETLER VE CİHADIN AMACI.

- 1- İslam'a, Müslümanlara ve İslam ülkelerine yapılacak tecavüzleri önlemek,
- 2- İslami ve ictimai hayatın huzur ve hürriyetini korumak, barışı ve emniyeti sağlamak,
- 3- Zulüm hakimiyetini ve sömürü sistemlerini yıkıp, hak ve adalet düzenini yerleştirmek,
- 4- Kimden gelirse ve kime karşı olursa olsun, yeryüzünde temel insan hak ve hürriyetlerine karşı yapılacak tecavüz ve saldırıları durduracak, üstün bir güç ve sistem oluşturmak,
- 5- İslam'ın herkese ve her yerde anlatılmasına, gerçek bir söz ve fikir hürriyetinin oluşmasına mani olan engelleri ortadan kaldırmak,
- 6- İnsanlığın yaratılış gayesine uygun, adil ve dengeli, ekonomik, sosyal ve siyasal bir hukuk ve hayat sistemini kurmak ve yürütmek,
- 7- Yeryüzünde fitne ve fesat (odaklarını) ortadan kaldırmak.²⁸ Ve "İlayı Kelimetullah" ı (Allah kelime ve kelamının yani Kur'an ahlakının hakim kılınmasını) gerçekleştirmek gibi, önemli hikmetleri ve genel hedefleri nedeniyle, cü'zi ve geçici zararları ve sıkıntıları da olsa - cihad üzerimize farz kılınmıştır.

Bu konuda Cebab-ı Hak şöyle buyurmaktadır:

"Pek hoşunuza gitmediği halde, savaş (ve cihad) size farz kılındı. (Buna sabredin) Bazen hoşlanmadığınız bir şey, hakkınızda çok hayırlı olabilir ve hoşunuza giden bazı şeyler de, sizin için zararlı olabilir. (Bunları) Allah bilir, siz bilemezsiniz."²⁹

C- CİHAD'IN DİĞER İBADETLERDEN FARKLI ÖZELLİKLERİ VE ÜSTÜN TARAFLARI

1- Cihad, dinimizde ilk farz kılınan ibadettir. Çünkü cihad, Hakkı yaymak ve yerleştirmek için yapılan gayret ve fedakarlıkların hepsidir. Bu hizmet ve mesuliyet de, nübüvvetle başlamıştır. Hicretten sonra izin

²⁶ Şumunni

²⁷ İbni Abidin, Cihad Risalesi

²⁸ Enfal: 39

²⁹ Bakara: 216

verilen ise, mukatele (silahlı çarpışma)dır.

“Kendileriyle savaşılan (mü’min)lere (silahlı çarpışmaya) izin verildi. Çünkü onlara zulmedilmiştir (ve silahla savaşılacak olgunluğa ve hazırlığa erişilmiştir) ve şüphesiz Allah Müslümanlara yardım etmeye kadirdir.”³⁰

2- Kur’an-ı Kerim’de, hakkında en çok ayet bulunan ibadet, cihad’dır. Namaz, oruç, hac ve zekat gibi ibadetlerle ilgili ayetlerin toplamı 140 kadar olduğu halde, sadece cihad’la ilgili ayetlerin sayısı 400’ü geçmektedir.

3- Cihat, en büyük ibadettir. **“Mü’minler’den özürsüz olarak yerlerinde oturanlarla, malları ve canları ile Allah yolunda cihad edenler (asla) bir olamazlar. Allah mallarıyla, canlarıyla cihat edenleri, derece bakımından, oturanlardan üstün kılmıştır. Gerçi Allah (mü’minlerin) hepsine güzellikler vaat etmiştir. Ancak mücahitleri, oturanlardan çok daha büyük ecirlerle üstün kılmıştır. (Allah cihad edenlere) kendi katından çok büyük mertebeler vermiş, onlara mağfiret ve rahmet etmiştir.”**³¹ ayeti bunu açıkça göstermektedir.

Ebu Hureyre Hz. lerinin rivayet ettiğine göre, sahabeden birisi gelerek;

- Ya Resulullah bana cihadın (faziletine) denk bir ibadet gösterir misin? diye sorunca, Peygamberimiz;

- Ben cihad değerinde başka bir ibadet bilmiş ve bulmuş değilim ki, sana da öğreteyim, buyurdu ve devamla;

- (Sana sorarım) Hiç gücün yetişir mi ki, mücahit (sefere) çıkağında (o dönünceye kadar) sen de mescide girip, hiç ara vermeden devamlı namaz kılasın, hiç iftar etmeden devamlı oruç tutasın? deyince o adam:

- Buna kimin gücü yeter ki? dedi. ³²

Yine Ebu Zer Gıfari Hz.leri:

- Ya Resulullah en efdal ibadet hangisidir, diye sorduğunda, Efendimiz:

- Allah'a iman ve Allah yolunda cihad... cevabını vermiştir. ³³

4- Diğer bütün ibadetlerin gönül huzuruyla yapılması ve İslami kuralların bütünüyle uygulanması da cihada bağlıdır. Zira cihad'sız emniyet ve hürriyet olmayacağı açıktır. Ekonomik, teknolojik ve psikolojik yönden hazırlıksız toplumlar, başka milletlerin kölesi olacaktır.

5- Peygamberlikten sonra, en yüce makam olan şehitlik rütbesine ancak cihad ile ulaşılabilir. Bir Hadis-i Şerifte şöyle bildirilmektedir.

“Yeryüzünde hiçbir insan cennete girdikten ve Allah katındaki nimet ve faziletleri gördükten sonra, artık dünyanın tamamı bile kendisine verilse, yine asla geri gelmek istemez. Ancak şehitler (ve şehitlerin o yüksek makamını görenler) hariç... Onlar (cihad ederek) yeniden şehit olmak üzere, tekrar ve tekrar dünyaya dönmek isterler...”³⁴

6- Her ibadet için belli bir zaman ve miktar tayin edildiği halde, cihad belli bir süre ve sayı ile sınırlanmamıştır Çünkü cihad, hayat boyu sürecek ve dünya durdukça devam edecek bir ibadettir.

7- Namaz, oruç ve hac gibi ibadetler işlenirken, insanın canına, malına bir zarar gelmesi ihtimali ve endişesi ortaya çıkarsa, o ibadetler tehir edilebildiği halde cihad yolunda, mal ve canın feda edilmesi emredilmekte ve mutlaka cihadın sürdürülmesi gerekmektedir.

8- Allah ve Resulünden sonra herkesten ve her şeyden daha çok sevilmesi ve yapılması gereken amel cihad’dır. Çünkü Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır:

“(Ey Resulüm inananlara) De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım akrabalarınız, kazandığınız mal, servet ve memuriyetiniz, düzeninin bozulmasına korktuğunuz ticaretiniz, pek hoşlandığınız ve ferahladığınız evleriniz, (evet) şayet bunlar size Allah’tan, Resulünden ve onun yolunda cihad etmekten daha sevgili geliyor (ve bütün bunları elden kaçırdım korkusu ile

30 Hac: 39

31 Nisa: 95, 96

32 Buhari, Cihad Bahsi

33 Buhari, İtik Bahsi

34 Süneni Nesei, Cihad Bölümü, Bab: 33

cihat'tan geri kalıyorsanız) o zaman Allah'ın emri ile (zillet ve esaret) gelinceye kadar bekleyin. (Başınıza geleceklere göreceksiniz.) Allah (cihattan kaçan) fasıklar topluluğuna, asla (hidayet ve inayet) etmeyecektir.³⁵

9- Cihad etmeyenlere, cepheyi ve nöbet (hizmet) yerini terk edenlere selam verilmemesi ve onlara genel boykot ilan edilmesi öngörülmüştür.

“Ve (cihad'tan) geri kalan (ve hizmetten kaçan) o üç kişinin tövbelerini (Allah) kabul buyurdu: (çünkü, Peygamberin emri ile kendilerine uygulanan manevi boykot yüzünden) bütün genişliğine rağmen, dünya kendilerine dar gelmeye başlamış, canları sıkıştıkça sıkışmış, (nihayet) Allah'ın (azabından) yine Allah'a sığınmaktan başka çare olmadığını anlamışlardı...”³⁶ ayeti bu durumu haber vermekte ve nefislerine uyararak Tebuk seferinden geri kalan üç büyük sahabeye uygulanan “selam vermeme ve ilgilenmeme” cezası sonucu çektikleri ızdırabı dile getirmektedir.

Halbuki cihadın dışında, başka ibadetleri terk edenlere böyle bir ceza uygulanmamıştır.

10- Cihadı terk etmek en büyük tehlike sayılmıştır ***“(Paranızı ve imkanlarınızı) Allah yolunda (ve cihad uğrunda) harcaşın (cihadı terk etmek suretiyle) kendi ellerinizle, kendinizi tehlikeye atmayın. Allah yolunda ihsan ve iyilik edin. Doğrusu Allah (verilen görevleri iyi yapan ve imkanlarını cihad yolunda harcaşan) muhsinleri sever.”***³⁷ ayeti bu tehlikeden sakındırmaktadır.

11- Cihad; Ashabı Kiramın tarikatıdır. Onların cihadı sayesinde İslam yerleşmiş ve yayılmıştır. Hz. Peygamber (sav)'in “Küçük cihad'dan büyük cihada dönüyoruz” sözü yanlış anlaşılmıştır. Bu emriyle, Efendimiz (sav), “Ashabım, bugüne kadar sadece Allah rızası ve ahiret düşüncesiyle hizmet ve hareket ettiniz. Ancak bundan sonra komutanlık ve benzeri makamlar ve ganimet gibi çeşitli menfaatler yüzünden sakın ihlasınızı bozup, birbirinize düşmeyin” ihtarında bulunuyordu ve sahabe bunu böyle anlıyordu. Zira bu sözü duyduktan sonra hiçbir sahabenin cihadı terk edip “nefsimi temizliyorum” bahanesiyle evine kapandığı görülmemiştir.

Hem madem örneğimiz, peygamberimizdir. Öyle ise, İbadet ve hizmetlerimizi sıraya koyarken ve bir zamanlama yaparken ona uyulması gerekmez mi? O halde geliniz, bizler de “küçük cihadı” tamamlayalım, zulmün ve sömürünün esaretinden kurtulalım, adalet ve hürriyet ortamını birlikte hazırlayalım, ondan sonra nefis terbiyesi ile uğraşalım.

Gerçek odur ki, nefsi cihatla fiili ve siyasi cihad mutlaka birlikte sürdürülmesi gerekmektedir. Bunlardan birisi olmadan, diğeri de anlamını ve amacını yitirmektedir. Tarikat terbiyesi alamamış ve devamlı bir nefis muhasebesi yapacak olgunluğa ulaşamamış insanların, fiili ve siyasi cihad'da da başarılı ve faydalı olmadıkları ve hedefe varamadıkları görülmektedir. Bunun, gibi sözde zikir, ibadet ve riyazetle meşgul görünüp, cihad'dan, sosyal ve siyasal hayattan uzak kaçanların ise, maalesef İslami onurlarını koruyamadıkları, mason ve münafıklarca istismar aracı yapıldıkları bilinen bir gerçektir.

Müritlerinden bazıları Allah dostlarından bir zata gelip, nefis terbiyesi için kendilerini çileye sokmasını isterler. Hazret onlara sorar: Avam çilesi mi istiyorsunuz, yoksa Ashab çilesi mi?

Bunların ne anlama geldiğini sorduklarında ise, şöyle cevap verir;

Sadece dünyayı ve günahları değil, yemek, içmek, uyumak ve eşlerinizle olmak gibi helal ve mübah olan arzularımızı bile terk edip, 40 gün mescidin karanlık bir köşesinde ibadet ve riyazetle meşgul olmak, avamın çilesidir!..

Ama, insanların onurunu ve huzurunu korumak, barış ve bereket şartlarını hazırlamak, zulüm ve sömürüyü ortadan kaldırmak üzere çalışmak ve bu yolda sıkıntılara katlanmak ise Ashabın çilesidir.

12- İnananların, Allah (cc) ve Resulüne (sav) muhabbet ve teslimiyetlerinin ve dindeki ihlas ve samimiyetlerinin en keskin ölçüsü de, cihad hususundaki gayret ve ciddiyetleridir.

“Yoksa siz, Allah içinizden cihad edenleri, Allah ve Resulünden ve mü'minlerden başkasını kendisine dost ve lider edinmeyen (gerçek Müslümanları) diğerlerinden ayırmak ve açığa çıkarmak

35 Tevbe: 24

36 Tevbe: 118

37 Bakara: 195

üzere, imtihan etmeden bırakılacağını mı sandınız?”³⁸

“Mü’minlerden (bir kısmı da, silahlı savunma ve savaşa izin veren) bir sure indirilmesi gerekmez mi? (Yeter artık eli kolu bağlı durduğumuz) derlerdi. Fakat (ne zaman ki) hükmü açık bir sure indirilip, düşmanlarla çarpışmaktan söz edilince, kalplerinde hastalık bulunan (bu tiplerin) ölümden korkarak bayılıp düşenler gibi, (ürkek ve isteksiz) sana baktıklarını görürsün.” Halbuki onlara yakışan (cihad’la ilgili emir ve görevlere) itaat etmek ve güzel (teşvik edici sözler) söylemektir. İş ciddiye bindiği zaman (sahte, kahramanlık numaralarında) Allah’a sadık kalsalardı, elbette kendileri için daha hayırlı olurdu.”³⁹ ayetleri, bu ölçüleri ortaya koymaktadır.

13- Cihad ibadeti asla zarar ihtimali bulunmayan, bir manevi ticaret ve en kârlı meşguliyettir.

“Ebedi olan ahiret hayatını satın almak isteyenler, fani olan dünya hayatı ve menfaatini Allah yolunda versinler. Kim Allah yolunda çarpışırken o yolda ölürse veya galip gelerek (zafere ererse) her iki halde biz ona yakında pek büyük bir mükafat vereceğiz.”⁴⁰ ayetinde (galip gelse veya mağlup olsa) denmiyor. Zira bu yolda asla mağlup olunmayacak ve hizmetler boşa çıkmayacaktır.

Ç- CİHADIN FARZ-I AYIN OLDUĞU DURUMLAR.

Cihad; Kur’an, Sünnet ve icma ile farz olan bir ibadettir. Adalet düzeninin hâkim olduğu, milletin hak ve hürriyetlerini koruyacak ve savunacak milli orduların kurulduğu, tebliğ ve irşat görevini yürütecek ulema ve müşitlerin hazır bulunduğu bir ortamda diğer sade müslümanlara cihad farz-ı kifayedir. Cihadın farz-ı kifaye olduğu bir dönemde, muhtaç ve mağdur olan ana-babaya hizmet, ilim tahsili ve nefis terbiyesi, sanat ve meslek talimi ve helal rızık talebi gibi hizmetler tercih edilerek, cihad terk edilebilir.

Ancak ülkenin genel bir düşman saldırısına ve işgale uğraması, veya müslümanların zorba rejimlerin tasallutuna mahkum bırakılması durumunda ise, kadın-erkek her mü’mine cihad farz-ı ayin olur. Böyle bir zulüm ve esaret altında bulunan, ekonomik, sosyal ve siyasal haksızlıklara uğrayan, İslam dışı cahili bir hayat yaşamaya mecbur tutulan müslümanların, bu zulümlerden kurtulmak, hürriyet ve adalet ortamına kavuşmak için çalışmaları kaçınılmazdır.

Cihadın herkese farz-ı ayin olduğu böyle bir ortamda, gerekirse çocuk babasından, hanım kocasından, köle (hizmetçi) efendisinden izin almak zorunda kalmadan bile ülke savunmasına ve hizmet yarışına katılacaktır. Bu durumlarda cihadı terk ederek yapılacak hiçbir hizmet Allah’ın makbulü değildir.

“Siz hacılara su verme ve Mescidi Haramı onarma (işini yapan) Allah ve ahiret gününe inanarak, Allah yolunda cihad edenle bir mi tutuyorsunuz? (Hayır) Bunlar Allah katında bir olamazlar... Allah cihadı terk eden zalimler topluluğuna hidayet etmez.”⁴¹ ayeti, cihad’ın farz-ı ayin olduğu bir ortamda, inanan herkesin cihada önem ve öncelik vermesi gerektiğini, cihadı terk edenlerin, mevcut zulme göz yumduklarından dolayı, bir nevi suçlu ve sorumlu olacaklarını haber vermektedir.

“Nefiri am” Genel seferberlik halinde (cihad farz-ı ayin olunca) köleler, kadınlar, alimler, hatta savaşa gücü yeten çocuklar da, cihad’la mükellef olurlar. Düşman saldırısını ve genel zulmü ortadan kaldırmak mecburiyeti hasıl olduğu için çocuk babasından, köle (hizmetçi) efendisinden, kadın kocasından izin almak zorunda değildir. Çünkü (dini ve vatanı) korumak gibi, genel belayı önlemek için, özel zarar ve zahmetler göze alınır.⁴²

“Ancak cihad faaliyetlerine katılmaktan aciz, çaresiz ve zayıf olanlar, ağır hastalar (ve sakatlar), cihad yolunda harcayacak hiçbir şeyi olmayanlar -bunlar cihad hareketini söz ve dua ile desteklemek ve halka öğüt verip teşvik etmek şartıyla- cihada katılmayabilirler”⁴³ ayeti cihadın farz-ı ayin olduğu dönemde, kimlerin ve hangi mazeretinden dolayı cihada katılmayabileceklerini bildirmektedir.

“Ey iman edenler, (uyanık bulunup) korunma ve savunma tedbirlerinizi alın. Bölük bölük, ya da

38 Tevbe: 16

39 Muhammed: 20, 21

40 Nisa: 74

41 Tevbe: 19

42 Daha Geniş Bilgi için Bkz. Bedayi, Reddül Muhtar, Hukuku İslamiye Kamusu, Ö. N. Bilmen, C:111 Sh:160

43 Tevbe: 91

hep birlikte cihada çıkın.⁴⁴ ayetinde “sübatın” (bölük bölük) kelimesi, cihadın farz-ı kifaye olduğu döneme, “cemian” (topyekûn hepiniz) emri de cihadın farz-ı ayın olduğu zamana işaret eder.

Velhasıl, düşman tehlikesinden ve zalim yönetimlerin esaretinden kurtulmak, can, mal ve namus emniyetini korumak, din ve düşünce hürriyetini sağlamak, İslam'ca ve insanca bir hayat yaşamak için, cihadın farz-ı ayın olduğu hususunda icma ve ittifak vardır.

D- CİHAD'IN METOTLARI VE SİYASİ CİHADIN ANLAMI

Kur'an da birçok konudaki hükümler “mutlak” tır, ama “mukayyet” (kayıtlı) değildir. Yani, özellikle itikat ve ibadet dışında kalan, muamelat (ticaret, iktisat, sanat ve siyaset gibi) yaşanan hayat konularında “mutlak hükümler, genel ve temel ölçüler” koymakla beraber, o hükümlerin icrasının (uygulanmasının) şeklini, değişen ve gelişen şartlara uygun içtihatlarla bırakmıştır. Böylelikle, İslam, dar kalıplar ve kuru kabuklar içinde sıkışık kalan, ölü prensipler yığını olmaktan kurtarılıp, her çağa yön ve şekil veren ve her çıkmaza yol gösteren, diri ve dinamik bir din olma özelliğine kavuşturulmuştur.

Bu hikmete binaen, İslam, “her türlü zulmü ortadan kaldırmak, Hakkı ve adaleti hâkim kılmak” için mutlak surette emredilen cihadın, genel ve temel esaslarını bildirmekle beraber, cihad'ın şeklini, metodunu ve vasıtalarını açık olarak göstermemiş, bunları değişen ve gelişen şartların durumuna bırakmıştır.

Ancak bu metotları iki ana bölümde ele almak mümkündür:

1- Dışarıdan gelecek harbi ve saldırgan düşmanlara karşı, silahlı savunma ve hücum harpleri ve hazırlıkları, hile, oyalama ve aldatma taktikleri, barış ve anlaşma stratejileri.

2- İçerideki zalim yönetimlere karşı ise, basın ve yayın gibi en etkili vasıtalarla kamuoyu ve baskı unsurları oluşturarak yapılacak, ikaz ve irşat hizmetleri ve “siyasi cihad” hareketleri...

“Kafirlerle (ve zalim rejimlerine) itaat etme (boyun eğme) onlara, karşı bununla (Kur'an ile) büyük cihad et.”⁴⁵ ayeti, Kur'ani örnek ve ölçülerle yapılacak ilmi ve siyasi cihada işaret etmekte ve bunun “en büyük cihad” olduğunu bildirmektedir.

“Siyaset, halkı dünya ve ahirette kurtuluşa erecekleri, hak yola irşat etmekle, onların salahına ve felahına çalışmaktır.”⁴⁶

Siyaset, devleti hak ve adalete uygun olarak yönetmek ve insanları iyilikle idare etmek mesleğidir.

Zira Cenab-ı Hak, insanlar arasında mutlaka adaletle hükmedilmesini emretmiş, adaletle hükmedilmesi için de emanetlerin (devlet yönetimine ait vazifelerin) ehline verilmesini istemiştir.⁴⁷ Ülkemizde, temel insan haklarına ve evrensel hukuk kurallarına uygun bir sistemi yerleştirmek, en hayırlı hizmettir.

Müslümanların en önemli ve öncelikli vazifelerinin başında, adil bir hükümet kurlmaları gerektiği, Kur'an ayetleri, Resulullah'ın hadisleri ve Ashabın icması ve uygulamasıyla sabittir. Peygamberimizin vefatından sonra, Ashabı Kiram'ın, O'nun cenaze hizmetlerini bile erteleyip, Hz. Ebu Bekir'i devlet başkanı seçmek sureti ile ona biat etmeleri ve meşru bir hükümet kurulmasına son derece önem ve öncelik göstermeleri, bunun açık bir delilidir.⁴⁸

Çağımızın önde gelen alimlerinden Said Havva “İslam Erinin, Ahlak ve Kültürü” adıyla dilimize çevrilen kıymetli eserinin “siyasi cihad” bölümünde şunları söylemektedir.

"..... Çağımız cemiyetleşme ve kitleleşme çağıdır. Müslümanlar, çeşitli isimler altında kuracakları cemiyet (ve teşkilatların) çatısı altında, hem tanışıp toparlanacaklar, hem de birlikte İslam'ı yaşamaya ve yaşatmaya çalışacaklardır..."

"..... Kanunların tanıdığı imkanları, hayır yolunda kullanmak ve hukuki haklardan yararlanarak her gün biraz daha ileriye gitmek ve fırsatları değerlendirmek lazımdır..."

"..... Kalbinde zerre kadar imanı bulunan bir insanın, hak ve adalete dayalı bir hükümet düzeninin kurulması için çalışması farz-ı ayındır. Bütün bu hizmetler ise, ancak siyaset çatısı altında yapılabilecek işlerdir.

44 Nisa: 71

45 Furkan: 52

46 İbni Abidin, C:8, SH: 186 Çağrı

47 Nisa: 58

48 Geniş Bilgi İçin Bkz. M. Vehbi Ef. Ahkamı Kur'aniye, Sh: 250

Siyasetten kaçan ve korkan bir Müslüman, şüphesiz bunların hiçbirini, yapamayacaktır..."

Bugün İslam'ı savunmak ve haklarımızı korumak için siyasetle uğraşmak müslümanlar için zorunluluktur. Eğer müslümanlar haklarını ve dinlerini korumak istiyorlarsa, kendi ülkelerinde siyasi faaliyet gösteren (batıl zihniyetlere) karşı koyabilmek için mutlaka bir siyasi partinin çatısı altında toplanmalıdırlar...

"..... Yahudi Siyon protokollerinin beşinci maddesi şöyledir; Yahudiler buldukları her yerde, birbirine zıt düşünceleri ortaya atarak halkın siyasetten uzak dumalarını ve bu sahanın Yahudi ve masonların tekelinde kalmasını sağlamalıdırlar..."

"..... .. Bugün siyaset düşüncesini kafasından atan ve ondan uzak duran bir Müslüman, ya İslam'ı anlamayacak kadar şuursuz bir insandır, veya İslam'ın hükmünü savunmaktan çekinen bir korkaktır..."

"..... Bir takım özel sebepler ve mazeretlerle, İslam'ın menfaati gereği bazı kimseler zahiren siyasi parti faaliyetlerine katılmayabilirler. Ancak bunlar siyasi faaliyetlerin aleyhinde bulunamazlar ve başka müslümanları da siyasi cihad'dan soğutamazlar. Böyle yapmaları halinde iki büyük günah işlemiş olurlar:

- 1- Kendileri (adil bir devlet düzeni kurmak için yapılan) siyasi cihattan kaçtıklarından,
- 2- Kendilerine uyan müslümanları, bu önemli hizmetten geri koyduklarından..."

"Biz siyasi parti faaliyetlerini bırakıp, önce fert fert insanları irşat ve ıslah etmeliyiz." düşüncesinde olanlara karşı da Mevdudi şöyle cevap veriyor:

"Siz eğer ahlaki ve sosyal inkılabı bir an önce elde etmek istiyorsanız, evvela bu (sosyal) inkılabı (gerçekleştirebilecek) vasıtaların neler olduğunu düşünmeniz lazımdır. Elbette ki bu vasıtalar; eğitim, öğretim, genel ahlakın ıslahı ve (batıl) zihniyetlerin değişmesi gibi şeylerdir. Bunlar için de (adil) bir hükümetin (mutlaka) kurulması ve onun kanuni ve siyasi vasıtalarının kullanılması gereklidir. (Çünkü) hükümet kudreti, yalnız tek başına bir ıslah vasıtası olmakla kalmaz, (aynı zamanda) diğer ıslah vasıtaları üzerinde de (çok büyük) tesirler icra eder."

Artık bu gerçekler ortada iken "hükümet vasıtalarından istifade etmeyelim (ve siyasetle uğraşmayalım) demek manasızdır. Bizim verdiğimiz reyler ve ödediğimiz vergilerle (zaten batıl ve zalim zihniyetler) hükümet icraatına devam edeceklerdir. Şimdi biz bu yanlışlık ve ahmaklığı nasıl kabul edebiliriz ki, bir yandan ferdi ve ahlaki bakımdan toplumun ıslahına çalıştığımızı söyleyelim, diğer taraftan da hükümetin ahlaki ve hayati düzelterek (eğitim sistemi, televizyon, basın gibi) en etkili vasıtalarını (hayır yolunda) kullanmaktan kaçınıp, bunları küfür ve kötülük yolunda faaliyet yapmasına göz yumalım..."⁴⁹

Müslümanlara hikmet ve siyaset dersi vermek üzere indirilen sure-i celilede Hz. Yusuf'un (as) Firavunlardan biri olan Mısır melikinden maliye bakanlığı görevini istemesi ve üstlenmesiyle ilgili 55. ayetin tefsirinden şu sonuç çıkarılmıştır.

"Bu ayeti celile bir kimsenin beşeri kanunları yoluyla hizmete ve siyasete imkanı ve fırsatı olur ve o işi ondan başka başaracak birisi bulunmazsa, (müslüman'ın) o memuriyete muktedir olduğunu açıklayıp ispat etmek (ve bizzat istemek) suretiyle o göreve talip olması caizdir. İsterse, o göreve tayin edecek kimse kâfir bile olsa (hayırlı işlerde) onunla yardımlaşarak (toplumu) Hak'ka ve huzura doğru çekip götürmek lazım olduğuna dalalet ettiği" Beyzavi tefsirinde bildirilmektedir.⁵⁰

Ebu Hureyre (ra) da rivayet ettiğine göre, Resulüllah (sav) şöyle buyurmuştur:

"İsrailoğullarının peygamberleri siyaset yapardı (idare ederdi). Her ne zaman bir peygamber gider (ölür)se, onun yerine başka bir Peygamber geçerdi. Benden sonra ise şüphesiz hiçbir peygamber olmayacaktır. Sahabiler:

- Şu halde (senden sonra) ne olabilir, diye sordular. Peygamber (sav):

-(Benden sonra) halifeler olur ve sayıları çoğalabilir, buyurdu.

Sahabiler;

-(Ya Resulüllah) Halifelerin sayısı artınca (birden fazla lider ortaya çıkınca) nasıl yapacağız? diye sordular. Peygamber (sav):

49 Mevdudi, İslam'da Hükümet, Son Bölüm.
50 E. Vehbi, Hulusatül Beyan, C: 7, Sh: 2451

- Birinciye ettiğiniz biat'a bağlı kalınız. (Çünkü ilk biat sahihtir) ve üzerinizdeki (emrini dinleme ve itaat etme) hakkını ödeyiniz. Onlara da Allah (Azze ve Celle) (sizin adınıza) riayet etmeleri gerekli haklarınızı soracaktır.”⁵¹

E- CİHADIN EDASININ ŞARTLARI:

(Cihad'ın Farz'ları.)

Cihad bir ibadettir ve her ibadet gibi cihad dahi, ancak emredilen şartlara uyularak yapılırsa makbul olacaktır. Abdestsiz namaz, arafat'sız hac, açlık çekmeden oruç olmayacağı gibi, şimdi arz edeceğimiz şartlar yerine getirilmeden de cihad olmayacaktır.

Bu şartlar beş tanedir: Bunlar aynı zamanda cihadın farzlarıdır.

1- Cihad, mutlaka organizeli bir teşkilat ve disiplinli bir cemaat şuuruyla yürütülecektir.

2- Bu hizmetlerin başındaki yetkililere ve yöneticilere her mü'min -Hakkı ve hayrı emrettiği müddetçe- ona itaat edecektir.

3- Her mümin (mücahid) bu hayırlı oluşum içindeki hizmet birimini ve şahsi görevini bilecek, nöbet ve hizmet yerini asla terk etmeyecektir. Yani “şuurlu” insan haline gelecektir.

4- a- Canıyla cihad etmek: Ömrünü, zamanını, fırsatını adalet nizamının kurulması ve korunması yolunda harcamak. Bizzat, bedeniyle cihad ve teşkilat hizmetlerine katılıp bu yolda yorulmak ve bu gaye ve gayret üzerinde iken Mevla'ya kavuşmak.

b- Malıyla cihad etmek: Parasını, makamını ve imkanlarını hakkın hakimiyeti için seferber etmek... Hayırlı hizmetlerin ve dava erlerinin maddi ihtiyaçlarını karşılamak...

5- Teşkilat içinde fitne ve tefrika çıkarmamak.

Kur'an, sünnet, icma ve içtihat gibi temel İslami ölçülerle sabit olan bu beş şart yerine getirilmeden yapılacak hiçbir hizmet ve hareket, gerçek manada cihat mertebesine çıkamayacaktır.

Şimdi bunları delilleri ve kaynaklarıyla birlikte izah edelim.

1- Bu türlü hizmetlerin mutlaka teşkilat düzeni ve disiplini içinde ve inananların hep birlikte yapmaları gerekmektedir.

İslam'da şahsi ve sivri hareketlere izin ve itibar yoktur.

“Müşrikler nasıl sizinle topyekûn savaşıyorlarsa, sizde onlarla hepiniz birlikte ve topyekûn savaşın.”⁵² ayeti bütün milletin aynı hedefe, aynı şuur içinde ve birlikte yürümeleri gerektiğini açıkça göstermektedir.

“Ey iman edenler. Size ne oldu ki “Allah yolunda (toplucu) cihada çıkın” denildiği zaman, yerinize çakılıp kaldınız. Yoksa ahireti bırakıp dünya hayatına mı razı oldunuz.”⁵³ ayetinde, cihatta topluca ve birlikte hareketin gereğine işaret etmektedir.

“Allah kendi yolunda kurşunla kaynatılmış binalar gibi, saf bağlayarak çarpışanları sever.”⁵⁴ ayetinde geçen “Bünyanün mersus” ifadesi, fertleri ve birlikleri arasında ciddi bir teşkilat ve irtibat bağı bulunan, sevgi ve saygı zinciri içinde bir disiplin düzeni kurulan, gönül birliği ve teşkilat dirliği oluşturulan müminler bir bütünlük halinde cihad ederler” manasını taşımaktadır.

Elbette bir orduda karacı, havacı ve denizci gibi çeşitli birim ve bölükler olacaktır. Ama bunların hepsi, aynı genelkurmaya bağlı kalacaktır. Bunun gibi, örneğin bir siyasi hizmet bünyesinde parti, sendika, gazete vakıflar gençlik teşkilatları gibi çeşitli kuruluşlar haliyle bulunacaktır. Ancak bunlar manevi sinir sistemiyle beyne (genel merkeze) bağlı çalışmak durumundadırlar.

Bu oluşum içinde ırkçılık, bölgecilik, grupçuluk gibi ayrımlar yasak ve haramdır. Daha önce İslami feyiz ve eğitimini ister Risale-i Nurdan, ister Kur'an kurslarından, ister bir tarikat ocağından, isterse medreseden ve özel hocadan almış ve yetişmiş olsun, bu hukuki ve ahlaki hizmet içinde zulme ve sömürüye karşı birlikte hareket etmeye mecburdurlar. Hanefilik, Şafilik gibi mezhep ayrımı, Nurculuk-Süleymancılık gibi meşrep

51 Sünen-i İbn Mace, C: 8 H. No: 2871

52 Tevbe: 36

53 Tevbe: 38

54 Saf: 4

ayrımı, Kadirilik-Nakşilik gibi tarikat ve şeyh ayrımı veya mektepli-medreseli gibi meslek ayrımı ve Türk-Kürt gibi ırkçılık ayrımları yapmak ve fitne çıkarmak haramdır, en büyük günahlardandır.

“Hepiniz birden topluca Allah’ın ipine (ve Kur’an’ın hükmüne) yapışın, (sakin) tefrikaya düşüp parçalamayın.”⁵⁵ ayeti, hep birlikte ve bir düzen ve disiplin içerisinde hareket etmemizi, tefrikadan da mutlaka sakınmamızı kesinlikle emretmektedir.

Herkes kendi eğitimine, mesleğine ve kabiliyetine uygun hizmet birimlerinde çalışacak, muazzam bir fabrikanın dişlileri gibi, hep birbirinin işini kolaylaştırmaya ve eksiğini tamamlamaya uğraşacaklardır. Böylece, Türkiye’nin öncülüğünde yeni bir medeniyet kurulacaktır.

2- Hizmet birimini tanımak ve tabi olmak. Başsız ve programsız başarı olamayacağı, akli ve nakli delillerle sabit olan bir gerçektir. Vücutta baş ve beyin ne ise, teşkilatta da lider o konumdadır.

“Ey iman edenler. Allah’a itaat edin, Resule itaat edin ve sizden olan emir sahiplerine de (itaat edin).”⁵⁶ ayeti hem “emir ve komuta” sahiplerinin gereğini hem de onlara itaatin farzietini beyan etmektedir.

“Gidip peygamberlerine: Bize bir komutan tayin et ki (onun önderliğinde) Allah yolunda savaşalım, dediler.”⁵⁷ Ayeti de ancak itaat edilen bir liderin komutasında hizmet verilebileceğine işaret etmektedir.

“Cihada lüzum görüldüğünde “Veliyyülemr” (devlet başkanı-yoksa müslümanların) ilk yapacağı şey bir emir (komutan) tayin etmektir. Çünkü askeri (cemaat ve teşkilatı) sevk ve idare etmek, orduda ittifak ve itihadi sağlamak, gerekli kararları almak ve uygulamak, disiplin ve düzeni korumak için (mutlaka) bir emire (ve lidere) ihtiyaç vardır.”⁵⁸

Milli savunmada böyle olduğu gibi, Müslümanların esir ve zelim yaşadıkları, Temel insan haklarından mahrum buldukları, cemaat ve teşkilat şuurundan habersiz, başıboş dolaştıkları bir ortamda, kim çıkar da düzenli ve disiplinli bir hareket başlatırsa, o hizmet ve faaliyeti kuran, yürüten ve yöneten kişi, elbette liderliğe liyakatını da ispat ve izhar etmiş olur.

Artık müslümanlara düşen, ona tabii ve taraf olmak, onun hizmet halkasına katılmak ve bazı zahmetlere katlanmaktır.

Bu konuda Peygamberimiz Efendimizin (sav):

“(Cemaat, teşkilat ve cihad) işleriniz bir tek adamın yönetiminde toplu bir halde (kurulup) devam ederken, birisi çıkar de asanızı (siyasi ve içtimai dayanağınızı) kırmak ve (teşkilatınızı) bölmek isterse, ona fırsat vermeyiniz.”⁵⁹

“Kim bir lidere bağlanıp, elinin içini ve kalbinin muhabbetini ona verirse artık -Allah’a isyanı emretmedikçe- gücü yettiği kadar ona itaat etsin. Sonradan başkaları liderlik hevesiyle ortaya atılıp fitne çıkarırsa, onun kabul etmeyiniz.”⁶⁰

Şeklindeki emirlerine dikkat ve riayet etmek zorundayız.

Genel hizmet merkezi bir tane olur ve diğer bölge ve birim başkanlarını, istişare sonucu o tayin eder. Onun kendi istihbarat, istişare ve inisiyatifıyla verdiği kararlara uymak gerekir. Sorumluluk, kararı verene aittir.

“(Kendilerine Talut komutan olarak gönderilince) “O, nasıl bizim üzerimize komutan olabilir? Biz liderliğe ondan daha layıkız...”⁶¹ diyen kimselerin durumuna düşmekten Allah’a sığınmalıyız. Cihad’dan kaçmak için bahaneler uyduran, nefsi hesaplarla liderde kusur arayan tipler, her zaman bulanacak, ama bunlar asla iflah olmayacaklardır.

Bu hususta açıklanması ve karıştırılmaması gereken önemli bir nokta da şudur:

İslam’da üç çeşit bağlılık vardır:

1- İktida: Geçerli bir mazereti yoksa, müslümanın 5 vakit namazı camide ve cemaatle kılması

55 Al-i İmran: 103

56 Nisa: 59

57 Bakara: 246

58 Geniş Bilgi İçin Bkz. Hukuki İslamiye Kamusu, Ö. Nasuhi Bilmen C: NI, Sh: 361

59 Müslim, C. 6 Sh: 22 / Ebu Davut, C: 4 Sh: 242

60 Nesai, Bab: 25 / İbni Mace, Fiten Babı, / Müslim, C: 6, Sh: 38

61 Bakara: 247

gerekmektedir ve namazda herhangi bir imama tabi olmak sünnettir.

2- İntisab: Nefis terbiyesi ve ahlak eğitimi için bir müşid-i kâmile inabe etmek suretiyle ders almak ise büyük bir fazilet, çok kârlı ve tatlı bir meşguliyettir. Tasavvuf hizmetleri usta-çırak metodu ile, İslam'ın yaparak ve yaşayarak öğrenildiği manevi eğitim üniversiteleridir.

3- Biat: Huzur ve hürriyet döneminde devlet başkanını, İşgal ve zulüm döneminde de genel cihad emirini tanımak ve tabi olmak ise, farz-ı ayındır. Alimler ve müşitler dahil, herkesin cihad emirine itaat etmesi şarttır.

Türk kurtuluş mücadelesi, Bosna ve Çeçenistan dirilişi buna örnektir.

Şeyhlere veya üstatlara, biat değil intisab ve itibar edilir. Zira biat; milletin bütün sorunlarını omuzlayan ve fiilen cihadı başlatan zata yapılacaktır ve bu makam bir tanedir.

Günümüzde, bütün insanlığı, Siyonizm'in zulüm ve sömürsünden kurtaracak, yeni ve adil bir dünya medeniyeti kuracak, dış düşmanların tuzaklarını önceden bilip koruyucu tedbirleri alacak, bir feraset, cesaret ve siyaset sahibi olamayan; Tabii ve temel doğrulardan ve genel hukuk kurallarından yola çıkarak, çağın şartlarına uyacak ve genel ihtiyaçları karşılayacak, faizsiz banka ve kredi sistemi, adil ve dengeli vergi düzeni, yeterli sendika ve sigorta faaliyetleri gibi iktisadi, hukuki, ahlaki ve siyasi “yeniden yapılanmanın” temel esaslarını ortaya koyacak bir ilim ve anlayıştan mahrum bulunan; İslam Birleşmiş Milletleri, İslam ortak pazarı, müşterek para birimi, ortak savunma paktı ve kültürel işbirliği teşkilatı gibi, hayati ve evrensel kuruluşların temel prensip ve programlarından habersiz kimselerin-zahiri şöhreti ne olursa olsun, bunlar Millete rehber olamaz.

Allah katındaki manevi makam yüksekliği ise, zahiri rütbe ve yetkilerle değil, takva, teslimiyet, hizmet ve ibadetlerle alakalıdır, ve bu da ancak ahirette belli olacaktır.

“Sana biat edenler (ölmeye kadar yanında kalmaya ve İslam yolunda çarpışmaya söz verenler) gerçekte Allah'a biat etmektedirler. Allah'ın (kudret ve nusret) eli onların elleri üzerindedir. (Artık) Kim ahdini bozar, biat ve itaatten çıkarsa bu kendi aleyhinedir. Kim de, Allah için verdiği sözü tutar ve itaate devam ederse, Allah ona pek büyük bir mükafat verecektir.”⁶² ayeti, Allah için yapılan biat ve itaatin kıymetini anlatmaktadır.

3- Cihadın üçüncü şartı ise; her Müslüman (mücahidin) hizmet oluşumu içindeki, özel görevini ve mesuliyetini bilmesi, kendi nöbet yerini ve hizmet birimini asla terk etmemesidir. Verilen görevi en iyi şekilde yapmaya çalışmak ise “ihسان” mertebesidir.

Haklı ve hayırlı hizmetlerdeki yerini ve görevini bilmeyen, hiçbir hizmet ve mesuliyet yüklenmeyen insanların faaliyetleri, belirsiz ve bereketsiz olur. Bu tür insanlar sınırları koparak, beyinle irtibatları kesilmiş azalar gibidirler.

Cenab-ı Hakın: **“Ey iman edenler... (Cihad ve musibetlere) sabredin (düşmanlarınıza ve zorluklara karşı) direnin, yılmayın ve usanmayın. “Murabıt” olarak (nöbet ve hizmet yerinizi terk etmeyin, devamlı irtibatlı ve intizamlı bulunun) ve Allah'tan korkun ki, felah bulup zafere erişesiniz.”**⁶³ emri bu gerçeği ifade etmektedir.

Rıbat; Sınır boylarında ve tehlike bölgelerinde nöbet tutup, ülkemizi ve kutsal değerlerimizi korumak ve hayırlı hizmet ve hareketlerle irtibatını sürdürmektir. **Murabıt ise;** Allah için, nöbet başında ve görev yerinde sorumluluk üstlenen ve sabreden kimsedir. Günümüzde “murabıt”lar yerine “müşahit”ler bulunmakta, mahalle mahalle, köy köy dolaşarak halkı uyarmakta ve hakkı anlatmaktadırlar. Zaten Rıbat, Arapça, zabtu rabt etmek ve bağlamak manalarından gelir.

Daha geniş manasıyla Rıbat; Allah'la, peygamberle, Hizmet rehberi ve cemaatiyle, kalbi hürmet ve muhabbetini, zahiri irtibat ve itaatini en güçlü bağlarla sürdürmek ve asla kopmamaktır.

Peygamber Efendimiz (sav): **“Allah için uykusuz kalan gözlerin, Allah yolunda tozlanan ve yorulan ayakların sahipleri cehenneme haramdır, ateş onları yakmayacaktır.”**⁶⁴ buyurmuşlardır.

62 Fetih: 10

63 Al-i İmran: 200

64 Süneni Nesei, Cihad Babı: 11

Başka bir hadiste: **“Allah yolunda geçirilen bir gün, başka vakitlerdeki bin günden hayırlıdır.”**⁶⁵ buyurmuştur.

Sahihi Buhari'nin cihad ve siyer bölümünde şu hadis nakledilmektedir Efendimiz şöyle demiştir:

“Altın ve gümüşün (paranın ve servetin) ve gösterişli elbise (ve eşyaların) kölesi olan kimseler sürünsünler... Ki, böylesi (dünya düşkünü) kimselere (sözde cihad çalışmalarından dolayı) istedikleri makam ve menfaatler kendilerine verilirse, memnun olurlar, eğer umdukları verilmez ise, kızar ve kaçarlar. Allah bunları kahretsin.

Ama, cennet ve her türlü hayır ve saadet şu kula layıktır ki O, Allah için cihad yolunda kendisini atının dizginine (bineğinin oturağına) bağlamıştır. (Yani hakkı yaymak için dolaşıp durmaktadır.) Onun üstü başı perişandır. Eğer kendisine cihad ordusunda (ve teşkilatında) öncü hizmetlerde görev verilirse, bunu hakkıyla yapar (ve nöbet yerini asla terk etmez). Yok eğer geri hizmetlerde bırakılsa, yine bütün gücüyle çalışır. Böylesi (isimsiz ve rütbesiz kahramanlar) bir meclise girmek istese, yüz verilmez. Herhangi bir kişiye aracı ve yardımcı olmak istese, işi görülmez. (Ancak, Allah katındaki değerleri ve dereceleri öylesine yüksektir ki) onların hiçbir duaları geri çevrilmez.”

Nasıl ki müezzin ezan okuduktan sonra, artık duyan herkesin bu ilahi davete koşması icap eder. Müezzinin ayrıca kapı kapı dolaşıp camiye çağırması gerekmez. Bunun gibi hakka ve halka hizmet çağırısını duyan herkesin, gidip görev alması ve katkıda bulunması lazımdır.

F- CİHAD (AHLAKİ VE SİYASİ ŞUURLANMA VE MİLLİ SAVUNMA) HUSUSUNDAKİ EMİRLER VE MÜMİNLERİN SORUMLULUKLARI

(Cihad'ın Vacipleri ve Sünnetleri.)

1- Cihad etmeden yardım ve kurtuluş olmadığını bilmek ve fiilen cihada başladıktan sonra yardım beklemek:

“Ey iman edenler. Eğer siz (cihad ederek) Allah(ın dinine ve İslam davasına) yardım ederseniz, (Allah da) size yardım eder ve ayaklarınızı (hidayet ve cihad üzerinde) sabit ve sağlam tutar.”⁶⁶

2- Zahiri asker ve araç üstünlüğünden değil, zaferi ancak Allah'tan bilmek, sayı ve silah azınlığından dolayı ümitsizliğe düşmemek:

“(Allah'a iman ve itimatı zayıf olanlar) bugün düşmanın (kalabalık ve güçlü) ordularına karşı koyacak gücümüz yoktur” dediler. Allah'ın (nusret ve cennetine) kavuşacaklarına kesin inancı olanlar ise şöyle dediler:

Nice az topluluklar var ki, Allah'ın izniyle çok kalabalıklara galip gelmişlerdir. Allah sabredenlerle beraberdir.”⁶⁷

“Gevşemeyin, üzülmeyin, eğer (gerçekten) inanıyorsanız, mutlaka en üstün olan sizlersiniz.”⁶⁸

“İzzet ve üstünlük, Allah'ın; peygamberin ve inananlarındır. Ne var ki münafıklar bunu bilemezler.”⁶⁹

3- Cihad için, zamanın şartlarına göre, geçerli ve yeterli olacak şekilde, her türlü tedbir ve tedariki hazırlamak:

“(Düşmanı korkutmak ve haklarınızı korumak için) onlara karşı gücünüz yettiği kadar (her türlü) kuvvet (ordu, silah, teçhizat, siyasi teşkilat) hazırlayın ve cihad için bağlanıp beslenen atlar (devamlı bakım altında tutulan tanklar, uçaklar, füzeler) hazırlayın. Böyle yapın ki, hem açık hem de gizli düşmanlarınızı korkutmuş olasınız.”⁷⁰

Adiyât suresindeki:

“Andolsun nefesleriyle ses çıkararak koşanlara” ayetini okurken, egsozundan gürültülü sesler

65 Nesei, Cihad Bl. Bab. 40

66 Muhammed: 7

67 Bakara: 249

68 Al-i İmran: 139

69 Münafıkun: 8

70 Enfal. 60

çıkarak, cihad ve tebliğ yolunda hareket eden motorlu vasıtalar, uçaklar ve uzay araçları hatıra gelmektedir.

“(Ve yemin olsun) tırnaklarıyla ateş çıkaranlara - sabah vakti akın ederek koşanlara”⁷¹ derken artık sadece Allah yolunda soluyup koşuşan atlar değil, hücum anında ortalığı toz dumana katan tanklar, toplar, tetik tırnağı düşmesiyle ateş kusan makinalı tüfekler ve füzeler gözümüzde canlanmakta ve bütün bunları okuduktan sonra, ağır sanayi ile birlikte Milli harp sanayinin bir an evvel kurulmasının önemi çok daha iyi anlaşılmaktadır .

Ukbe bin Amr el-Cüheni (ra)'dan şöyle rivayet edilmiştir:

Resulullah (sav)'in minber üzerinde olduğu halde şöyle buyurduğunu işittim: **“Gücünüz yettiği kadar düşmanlara karşı kuvvet hazırlayın, dikkat edin kuvvet atmaktır. Dikkat edin kuvvet atmaktır. Dikkat edin kuvvet atmaktır.”**⁷²

4- İlk önce, insanlara zararı en yakın ve en yaygın olan düşmanlardan ve barbar nizamların islahından başlamak:

“Ey iman edenler! Saldırgan Kafirlerden size (zararı) en yakın olanlarla çarpışın. Onlar sizde bir sertlik ve (dininizde ciddiyet) bulsunlar. (Korkmayın) Bilin ki, Allah muttakilerle beraberdir.”⁷³

5- Düşmanlarımıza fiili ve siyasi saldırıya geçmeden önce onları Hakka ve İslam'a davet etmek, İslam'ın adalet ve saadet kurallarını ve kurtuluş yollarını onlara öğretmek ve göstermek. Buna yanaşmazlarsa belirli şartlarla barış teklif etmek. Fiili ve siyasi rakiplerimizin barış ve anlaşma istemeleri halinde ise (toplumun lehine olmak şartıyla) bunu kabul etmek:

“Eğer onlar barışa yanaşırlarsa, sen de onlara yanaş ve (siyasi kabiliyetini kullanarak bu anlaşmada kârlı çıkmak hususunda) Allah'a güven. Zira O gerçekten işitendir ve her şeyi hakkıyla bilendir.”⁷⁴

Bir kısım tavizler vermek pahasına da olsa, müslümanların güçlenip toparlanmasına zaman kazanmak ve Hakkın hakimiyetine zemin hazırlamak maksadıyla, Peygamber Efendimizin hicretten sonra Medine'de Yahudilerle “birlikte yaşama ve ortak savunma anayasası” hazırlayıp imzalaması ve yine müşriklerle “Hudeybiye barış anlaşmasını” yapması, bu konuda açık birer örnektir.

Bu hususta aslolan, inisiyatifin müslümanların elinde bulunmasıdır.

6- Dinimize ve yurdumuza saldırmayan kimselerle, insani münasebetler kurmak ve iyi ilişkiler geliştirmek:

“Allah sizi, dininiz hususunda sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayan kimselere (ve kesimlere) iyilik etmekten ve onlara adil davranmaktan asla men etmez. Çünkü Allah adalet edenleri sever. Belki de Allah (böylelikle) sizinle düşmanlarınız arasında bir sevgi koyar”⁷⁵

7- Güç ve gönül birliği ederek ve her yönden kenetlenerek cihad etmek:

Teşkilat ve cemaat içindeki kusur ve kabahatleri büyütmek. Zira düşman taarruzları ve top mermileri karşısında ayağa batan dikenlerle meşgul olunmaz.

“Allah kendi yolunda (tuğlaları) kurşunla kaynatılmış binalar gibi, saf bağlayarak çarpışanları gerçekten sever.”⁷⁶

8- Genel emirin ve onun tayin ve tensib ettiği cephe, bölge ve bölük komutanlarının, aklımıza yatmayan ve hoşumuza gitmeyen davranışlarına sabretmek, itiraz ve isyan etmemek:

“Kim emir ve komutanından hoşlanmayacağı bir şey görürse sabretsin. Zira cemaat (ve teşkilattan) bir karış ayrılan kimse (bu hal üzere) ölecek olursa ancak cahiliye ölümü ile ölmüş olur.”⁷⁷

Farkına vardığımız yanlışları, Allah rızası ve davamızın hatırı için, en münasip şekilde hatırlatarak, ikaz ve irşad etmek ne kadar güzel ve gerekli ise, edep ve hürmet ölçülerini aşacak, birliği ve dirliği bozacak şekilde

71 Adiyat: 3, 4

72 Süneni Ebu Davud, C:3, H. No: 2514

73 Tevbe: 123

74 Enfal: 61

75 Münthine: 7, 8

76 Saf: 4

77 Buhari, C:8 Sh: 105 / Müslim, C: 6, Sh: 21

itiraz, itham ve ihtilaflar ise, o derece çirkin ve yanlıştır.

Ebu Hureyre (ra)'dan rivayet edildiğine göre dedi ki:

Resulüllah (sav): **“İyi olsun, kötü olsun, her (Müslüman) emirle birlikte cihad size vaciptir. İyi olsun kötü olsun, her Müslüman arkasında namaz kılmak vaciptir. Her ne kadar günah işlemiş olsa da, iyi olsun kötü olsun her müslüman üzerine cenaze namazı kılmak vaciptir. Her ne kadar kötülüğe bulaşmış olsa dahi, böyledir”**⁷⁸ buyurdu.

9- Allah yolunda her türlü eziyet ve işkencelere katlanmak:

“Rableri onlara cevaben: Ben içinizden erkek ve kadın hiç kimsenin emeğini zayi etmeyeceğim. Hepiniz birbirinizdensiniz. Allah yolunda göç edenler (sürgün olanlar), yurtlarından (yuvalarından) çıkarılanlar, dinim uğrunda eziyet ve işkence edilenler, benim yolumda çarpışanlar ve öldürülenlerin elbette günahlarını örteceğim ve hizmet ve eziyetlerine karşılık olarak altından ırmaklar akan cennetime sokacağım.”⁷⁹

10- Cihadın zaferle biteceğine ve Allah yolunda çalışan ve çarpışanların, en kârlı ve en hayırlı bir ticaret üzerinde olduklarına inanmak:

“Bizim yolumuzda cihad edenleri elbette biz (saadet) yollarımıza iletiriz. Muhakkak ki Allah (görevini en iyi yapan) muhsinlerle beraberdir.”

“Ey iman edenler, sizi (dünyada zillet ve esaret, ahirette cehenneme mahkûmiyet gibi), çok acı bir azaptan kurtaracak (kârlı bir) ticaret göstereyim mi?

(Bu) Allah ve Resulüne inanarak mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad etmenizdir. Eğer bilerseniz, sizin için en hayırlı olan budur. (Böyle yaparsanız) Allah sizin günahlarınızı bağışlar ve sizi altından ırmaklar akan cennetlere koyar ve Adn cennetlerindeki hoş saraylara yerleştirir. Asıl büyük kurtuluş işte budur. (Ancak) sevineceğiniz (ve beklediğiniz) bir şey daha var. Allah'tan yardım (gelecek) ve yakın bir zafer (erişecektir)...

Ey iman edenler. Allah'ın (davasının) yardımcıları olun...⁸⁰ ayetleri bu gerçeği öğretmektedir.

11- İsteksiz ve zoraki değil, ibadet aşkıyla ve coşkuyla cihad etmek:

“Allah yolunda (ona yaraşır şekilde) hakkıyla cihad edin”⁸¹ ayeti bunu emretmektedir.

12- Emir ve komutanların, müminleri cihada teşvik edici nutuklar, mitingler ve yayınlar yapması:

“Ey Nebiyyi Muhterem. Mü'minleri Allah için (cihad yolunda) çalışmaya ve çarpışmaya teşvik et...”⁸² ayeti buna işaretir.

13- Komutanların mücahitlere, makam ve menfaat gibi ganimetler vaat etmesi:

“Allah size (zalimlerin zulüm ve zilletinden kurtulmak gibi peşin) elde edeceğiniz birçok ganimetler vaat etti.”

“İleride kavuşacağınız (devlet, izzet, servet ve cennet gibi) daha birçok ganimet ve faziletler de vaat etmiştir ki, henüz onları elde edemediniz. (Sabredin yakında göreceksiniz).”⁸³ ayetleri bunu göstermektedir.

Aleyhissalatü Vesselam Efendimiz de çeşitli ganimet ve menfaatler vaat ederek insanları İslam'a ve cihada teşvik buyurdukları bilinen bir gerçektir.

14- Alimlerin ve mürşitlerin de fiilen cihada katılmaları güzel ve gereklidir:

Nice peygamber vardır ki kendileriyle beraber birçok rabbani alimler de (Allah yolunda çarpıştılar Allah yolunda başlarına gelenlerden yılmadılar, zayıflık göstermediler. (Zulme) boyun eğmediler. Gerçekten Allah sabredenleri sever. O (rabbani alimler) sadece şunu söylüyorlardı: **“Rabbimiz, bizim günahlarımızı ve işlerimizde (emirlerimize muhalefet ederek yaptığımız) taşkınlıklarımızı bağışla. Ayaklarımızı cihad**

78 Süneni Ebu Davud, C: 3 H. No: 2533

79 Al-i İmran: 57

80 Saf: 10 - 14

81 Hac: 78

82 Enfal: 65

83 Fetih: 20, 21

yolunda sağlam tut. Zalim topluluk ve teşkilatlara karşı bize yardım et.”

“Allah da onlara hem dünya karşılığını (devlet, izzet ve ganimet olarak) hem de ahiret karşılığını (cennet ve rüyet olarak) en güzel şekilde verdi. Zira (Allah görevini ve haddini bilen ve işini güzel yapan) muhsinleri sever.”⁸⁴

15- Hizmet ruhunu canlı tutmak için konferans yürüyüş, kongre, slogan gibi çeşitli eylemler ve tatbikatlar düzenlemek:

Mekke fethi öncesi, casusluğa gelerek yakalanan Ebu Süfyan'ın önünde saf halinde sıralanan İslam ordusunun, görkemli resmi geçitleri ve fetih günü Kâbe'yi tavaf eden müslümanlara saldırmak niyetlerini sezen peygamberimizin, müşriklerin hizasına geldiklerinde -Rimel denen ve hala tavafın sünnetlerinden sayılan- canlı ve çalimli yürümeyi emretmeleri ve kafirlerin gözünü korkutan girişimleri, bugünkü miting ve yürüyüşlere...

Cuma, bayram ve hac toplantıları ve hutbeleri de kongre ve konferanslara biner örnek sayılabilir. Zaten cuma namazı cihad namazıdır. Hayber'in fethinde Efendimiz, (sav): “Haribet Hayber Allahu Ekber” (Hayber yıkıldı, Allah büyüktür) şeklinde slogan attıkları,

Hendek gününde Ashabın (ra): “Biz o kimseleriz ki, söz verdik Muhammed'e, Sebat etmek üzere İslam'da, ta ebede” sözlerine karşılık Efendimizin; “Ahiret saadetinden başka hayır, hayır değildir. Ya Rab, ensar ve muhaciri bereketlendir.” şeklindeki kafiyeli cevabını tekrarladıkları ve birçok savaşlarda

“Enen - Nebiyyü La Kezib - Ene İbn-i Abdul Muttalib” (yalan yok, ben peygamberim, ben Abdul Muttalib nesliyim.)⁸⁵ şeklinde müslümanlara moral verici, kafirleri ürkütücü sloganlar kullandığı bilinmektedir.

16- Cihad ordusunda bayrak, sancak, alamet, amblem ve parola kullanmak da Peygamberimizin sünnetlerinden ve cihadın gereklerindedir.

17- Gerekli casusluk ve istihbarat teşkilatları kurmak “El harbu huda'tün” (harp hiledir) düsturunca düşmanı oyalayacak, aldatacak ve alt edecek çeşitli planlar uygulamak, hedef şaşırtmak gibi hareketler de, Peygamberimizin sünnetlerindedir.

Zira “Düşmanın stratejisini, hile ve siyasetini önceden sezebilen ve karşı tedbirler alabilen bir komutan için zafer, rahmet yüklü bulutlardan inecek yağmur kadar yakındır.”

18- Yine Peygamberimizin tavsiye ettiği:

a- Atıcılık (el, kol, tekme atma sporları, top, kurşun, füze, bomba atma)

b- Binicilik (şoförlük, pilotluk, gemicilik, paraşütçülük)

c- Yüzücülük (su sporları ve yüzme eğitimleri gibi) çeşitli spor faaliyetleri ve cihada hazırlayıcı talim ve tatbikatlar da gerekli ve yararlıdır.

19- Emir ve komutanların, cihad ve teşkilatla ilgili önemli karar ve konuları ehliyetli ve yetkili zevatla istişare etmeleri de önemli bir sünnettir.

“... (Yapacağın) iş(ler) hakkında onlara danış ve (sonunda) karar verip azmettin mi, artık Allah'a dayan.”⁸⁶

“Mü'minlerin işleri (kendî) aralarında müşavere (danışma, konuşma ve anlaşma) ile dir.”⁸⁷

Bir hadisi şerifte de “İstişare eden pişman olmaz” buyurmaktadır. İşte bunlar gibi ayet ve hadisler istişarenin önemini anlatmaktadır.

20- Hedefe varmak için parti, sendika, gazete, çeşitli vakıflar, gençlik teşkilatları, ilmi araştırma merkezleri, çeşitli şirketler ve beynelminel kuruluşlar gibi her türlü teşkilat ve teçhizatları kurmak ve kullanmak da, özellikle siyasi cihadın gereklerindedir.

G- CİHAD SIRASINDA MUTLAKA SAKINILMASI GEREKEN YASAKLAR:

(Cihad'ın müfsidleri ve mekruhları makamında)

1- Cihattan kaçmak için yalan özür uydurmak haramdır. **“Ancak Allah'a ve ahirete (gerçekten) inanmamış, kalpleri kuşkuyla düşmüş, şüpheler ve endişeler içinde bocalayıp duranlar (cihattan**

84 Al-i İmran: 147 - 148

85 Buhari, Cihad ve Siyer Babı.

86 Al-i İmran: 159

87 Şura: 38

kaçmak için) yalan (özürler) uydurur ve sizden izin isterler.”⁸⁸

2- Cihada katılmak için gerekli her türlü hazırlığı yapmak hususunda tembel davranmak da günahdır:

“Eğer (gerçekten cihada) çıkmak isteselerdi, bunun için gerekli olan hazırlıkları yaparlardı. Ama böylelerinin yerinde oturmaları daha hayırlıdır. Çünkü, şayet cihad ordusuna katılsalardı, yapacakları sadece bozgunculuk olacaktı.”⁸⁹

3- Cemaat ve teşkilat içinde oyunbozanlık, moral yıkıcılık yapmak da yasaktır.

“(Ahzab harbinde) Mü’minler imtihan edilmiş ve şiddetli bir sarsıntı ile sarsılmışlardı. O sırada münafıklar ve kalbinde maraz olanlar” Allah ve Rasulü bizi boş ve imkânsız (zafer ve ganimet) vaatleriyle oyalayıp aldatıyorlar.” demeye başlamışlardı. O münafıklardan bir grup da “Ey Medine halkı (bu hayalperestlerin yanında) durmak size yakışmaz. Evlerinize geri dönün” diyerek mü’minleri ayartmaya çalışıyorlardı.”⁹⁰

4- Cihad’da, sıkıntısı az, neticede menfaat ve ganimeti bol ve peşin olan kolay hizmetlere koşup, zor tehlikeli ve uzun vadeli hizmetlerden kaçmak da haram ve yasaktır.

“(Şayet) yakın bir dünya menfaati ve orta halli (zahmetsiz) bir sefer olsaydı herhalde (o münafıklar) sana tabi olurlardı. Fakat güçlükle aşılacak mesafe (ve hizmetler) onlara uzak geldi. Üstelik “(Eğer) gücümüz ve imkânımız olsaydı, mutlaka sizinle beraber çıkardık” diye de gelip yalan yere Allah’a yemin edecekler. Boşuna kendilerini helak ediyorlar. Çünkü, Allah yalancı olduklarını bilip duruyor.”⁹¹

5- Mal, makam ve menfaatlerimiz elden gider endişesiyle, cihadı ve cemaati terk etmek de haramdır.

“Allah’a inanın (ve güvenin) Resulüyle beraber cihad edin diye bir sure indirildiği zaman içlerinden servet sahibi olanlar “bizi bırakın (servet, ticaret ve memuriyetimizin başında) oturalım” diye izin istediler.”⁹² ayeti bu gerçeği ortaya koymaktadır.

6- Her fırsatta İslam’a ve insan haklarına saldıran mütecaviz zalimlere karşı, duyarsızlık ve dalkavukluk haramdır.

“Ey Nebi (sav) (saldırgan) kâfir ve münafıklarla cihad et ve onlara sert davran.”⁹³ ayeti açıktır.

7- Zalim düzenlerin kölesi olmaktan kurtulmak, Hak ve adalet nizamını kurmak üzere gayret etmek herkese farz-ı ayın iken bu amaçla yapılan ilmi ve siyasi hizmet ve faaliyetleri terk edip, hatta karşısına geçip, nefsine hoş ve kolay gelen başka işlerle uğraşmak da caiz değildir. **“Siz hacılara su dağıtmayı ve Mescidi Haram’ı onarmak (işini yapanla) Allah’a ve ahiret gününe inanarak Allah yolunda cihad edenleri bir mi tutuyorsunuz? (Hayır) Bunlar Allah katında asla eşit olamazlar! (Farz-ı ayın olan cihad’dan kaçanlar, hatta Hak davanın karşısına geçenler zalimdir). Ve Allah böyle zalimler topluluğuna asla hidayet ve inayet etmeyecektir.”⁹⁴**

8- Hakka ve halka hizmet için yola çıkan (cemaat ve teşkilat) içinde çekişmek, cebelleşmek, küsmek ve küstürmek de yasak ve günahdır.

“Allah ve Resulüne itaat edin. (Sakin) birbirinizle çekişmeyin. Aksi halde muhabbet ve metanetiniz dağılır, korkuya kapılırsınız. Devlet ve şevketiniz elden gider. (Birlik ve dirliğiniz bozular). Birbirinizin sıkıntılarına katlanın ve sabredin. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.”⁹⁵

9- Cihad hususunda verilen görev ve yetkileri kötüye kullanmak da hıyanettir.

“Ey iman edenler! Allah ve Resulünün (davasına) hıyanet etmeyin. (Böyle yaparsanız) bile bile kendi emanetlerinize de hıyanet etmiş olursunuz.”⁹⁶

88 Tevbe: 45

89 Tevbe: 47

90 Ahzap: 11, 13

91 Tevbe: 42

92 Tevbe: 86

93 Tevbe: 73

94 Tevbe: 19

95 Enfal: 46

96 Enfal: 27

Bu ayetle bir nevi emanet sayılan oylarımızla, batılı ve zulmü desteklemek de şiddetle ve kesinlikle yasaklanmıştır.

10- Cihad'da, cepheden hizmet ve görev yerinden kaçmak ise günahı kebirden sayılmıştır.

a- **“Kim cihattan ve cepheden arkası dönüp kaçarsa, o Allah'ın gazabına uğrar ve onun yeri cehennemdir.”**⁹⁷

b- **“Cihad etmekten hoşlanmayanlar “bu sıcakta (ve bu sıkıntı altında) sefere çıkmayın” dediler. De ki: “Cehennem ateşi daha sıcaktır.” Ah keşke, anlayışları olsaydı. (Çeşitli bahanelerle cihad'dan kaçtıkları için) artık az gülsünler. Çok ağlasınlar.”**⁹⁸ ayetleri, ilahi uyarılardır.

11- Cihat emiri ve hizmet yetkilileriyle lüzumsuz tartışmak ve karşı koymak da yasaktır.

“Hak ortaya çıkmış iken, sanki göz göre göre mutlak ölüme sürülüyorlarmış gibi (cihad hususunda) seninle (boşuna) tartışıp duruyorlardı.”⁹⁹

“Halbuki Allah, mücrimler istemese de batılı kaldırmak ve hakkı hâkim kılmak isterken, insanlar hazır menfaatlerini ve rahatlarını istiyorlardı.”¹⁰⁰ ayetleri bu durumu anlatmaktadır.

12- Cihadın devamından yorgunluk ve yılgınlık göstermek de mekruhtur.

“O topluluğu takip etmekte yılgınlık ve yorgunluk göstermeyin. Eğer siz acı ve sıkıntı çekiyorsanız, düşmanlarınız da aynı sıkıntıları çekmektedirler. Üstelik siz Allah'tan onların hiç ummadıkları (devlet ve cennet gibi) şeyleri de beklemektesiniz.”¹⁰¹ Evet, asıl marifet yarışa katılmak, ilk turlarda hep önde koşup da, tez yorulup yarışı bırakmak değil, aslolan sonuna kadar yarışı sürdürmek ve başarıyla bitirmektir.

13- Batıldan Hakka dönen ve safımıza katılanları, bazı kabiliyetlerinden dolayı kıskanmak, ganimet ve menfaatlerimize ortak olmasından korkmak ve bu gibi nefsi duygularla onları geçmişiyile suçlamak ve dışlamak da, günah ve yasaktır.

“Ey iman edenler! Allah yolunda vuruşurken iyice anlayıp dinlemeden size selam verene (ve imanını izhar edene), dünya hayatının geçici menfaatlerini gözeterek “sen mü'min değilsin” demeyin. çünkü Allah'ın yanında, daha çok ganimetler vardır. (İnsaf edip düşünün). Önceleri siz de öyle idiniz. Allah size lütfetti de (imana geldiniz). O halde iyice anlayın, araştırın. Çünkü Allah bütün yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.”¹⁰²

14- Şöhret ve menfaat için savaşmak ve sadece dünyevi maksatlarla cihada katılmak da batıldır.

“Bir adam Resulüllah'a gelerek: Şöhret ve ganimet için cihad eden hakkında ne buyurursunuz, sevap alır mı? diye sordu. Peygamberimiz:

Onun için hiçbir şey (sevap ve şeref) yoktur, buyurdu: Adam sorusunu üç defa tekrarladı, Resulüllah'tan aynı cevabı verdi ve şunu ekledi:

Allah, ancak kendi rızasını gözeterek halis bir niyetle yapılan ameli kabul eder. Ve herkes her ne niyet ve maksada cihad ederse ancak ona kavuşur.”¹⁰³

Ve yine Ebu Hureyre'den riayet edildiğine göre, Resulüllah (sav) şöyle buyumuştur **“Bir imama biat edip kendisine (mal ve makam) verince sadakat gösteren, ama vermeyince, hıyanet edip ayrılan kimse ile Allah kıyamet gününde konuşmayacaktır, onları tezkiye etmeyecek ve çok çetin bir azaba uğratacaktır.”**¹⁰⁴

15- Cemaate yılgınlık aşılacak, moral bozacak, cesaret ve metaneti kıracak, rastgele haberler yaymak ve genel karargâhın emri ve izni olmadan yayın ve neşriyatta bulunmak da yasaktır.

“O (münafık tipli) olanlara (cihad hareketi ile ilgili) güven veya korkuya dair bir haber gelirse,

97 Enfal. 16

98 Tevbe: 81, 82

99 Enfal: 6

100 Enfal: 7, 8

101 Nisa. 104

102 Nisa: 94

103 Süneni Nesai, Cihad Böl. Bab: 25

104 Tirmizi, Siyer Babları 134, Hadis No: 1643

onu hemen (etrafa) yayar ve (yaygara koparırlar). Halbuki o haberi Peygambere veya yetkili makam ve komutanlara sorsalardı, hangi tür haberin yayılıp yayılmaması gerektiğini ve hangi haberlerin, neye dalalet ettiğini anlayıp öğrenmiş olurlardı. (Karargâhtan kopuk) böyle rastgele haberleri konuşup yaydığınızdan (okuyup yazdığınızdan) dolayı, eğer Allah'ın lütfu-rahmeti olmasaydı, pek azınız hariç, şeytana uyup gitmiş (ve belanızı bulmuş) olurdunuz.”¹⁰⁵ ayeti, basın-yayın disiplinini ortaya koymaktadır.

Bu ayet, karargâhın kontrolünde bulunmayan yayınların cemaati bağlayıcı olmadığına da işaret etmektedir.

“Andolsun ki, ikiyüzlüler ve kalplerinde hastalık bulunanlar ve şehirde kötü haber yayanlar...”¹⁰⁶ ayeti de kötü haber yapmayı yasaklamaktadır.

16- Müslümanlar ve mücahidler hakkında çıkarılan dedikodu, iftira ve ithamlara ve yalan haberlere inanmak ve fesatlara itibar etmek de yasak ve günahtır

“O yalan haberi işittiğiniz zaman: “Bunu konuşmak bize yakışmaz, haşa bu büyük bir iftiradır.” demeniz gerekmez miydi?”

“Allah size öğüt veriyor ki, eğer (gerçekten) inanmışsanız, böyle hatalara bir daha dönmeyesiniz.”¹⁰⁷

“Eğer size Allah'ın lütfu ve merhameti olmasaydı (bu gibi iftiralara inanıp yaydığınızdan dolayı) büyük bir azaba uğratılırdınız.”¹⁰⁸

“Ey iman edenler! Eğer fasık (birileri) size herhangi bir haber getirirse onu araştırın, (hemen inanmayın). Aksi halde (yalan ve uydurma) haberlere inanıp birçok masum kimselere haksızlıkla sataşır ve sonunda pişman (ve perişan) olursunuz.”¹⁰⁹

Ayetleri ahlaksız ve teşkilattan alakasız gazete ve dergilerin haberlerine itibar edilmemesi gerektiğine de dikkatimizi çekmektedir.

17- Haksız ve gereksiz yere saldırmak da yasaktır.

“Sizinle savaşanlarla sizde Allah yolunda savaşın. Fakat haksız yere saldırmayın. Çünkü Allah haksız yere saldıranları sevmez.”¹¹⁰

“Kim size saldırırsa, onun size saldırdığı gibi sizde ona saldırın. (Ama ileri gidip haksızlık etmek hususunda) Allah'tan korkun.”¹¹¹

Ayetleri gösteriyor ki İslami Cihadın amacı gerçek ve adil bir barış ortamını kurmak ve korumaktır.

18- “Aramızda barış anlaşması bulunan ülkelere saldırmak da yasaktır” Süleym bin Amir'den rivayet edilmiştir:

Hz. Muaviye ile Rumlar arasında sözleşme yapılmıştı. Anlaşmanın müddeti dolunca, Hz. Muaviye Rumların üzerine saldırmak üzere saldırıya geçti. Derken sahabeden Amr Bin Abese (ra) bir atın üzerinde çıkageldi ve “Allahu Ekber! Ahde vefa var, hıyanet yok” dedi ve ekledi: Ben Resulullah'tan işittim şöyle buyurdu: **“Her kim, bir cemaatle saldırmazlık anlaşması yaparsa müddeti dolmadan saldırmaya geçmesin. Müddeti dolduğunda ise anlaşmayı bozduğunu karşı tarafa bildirmeden sakın ahdini bozmasın, ama düşmanından gafil de bulunmasın.”¹¹²**

Bunu duyan Muaviye askeriyle geri döndü.

19- Kilise ve Havra benzeri ibadethanelere ve oralara sığınan kimselere, kadınlara ve çocuklara (Fitneye ve zulme iştirak etmedikleri müddetçe) dokunulması da yasaklanmıştır.

“Eğer Allah insanların bazıları ile diğer bazılarını defetmeseydi, elbette içlerinde Allah'ın ismi çok

105 Nisa: 83

106 Ahzap. 60

107 Nur: 16, 17

108 Nur: 14, 20

109 Hucurat: 6

110 Bakara. 190

111 Bakara. 194

112 Tirmizi, Terc. 111, Siyer Babları, Sh. 154, Hadis No: 1629

zikredilen manastırlar, kiliseler, havralar ve mescidler yıkılıp giderdi.”¹¹³

Bütün bunlardan anlaşılıyor ki, İslami cihat mutlaka merhamet ve adalet ölçüleri içinde yürütülecektir. Ağırlık, savunmaya ve caydırıcı güç hazırlamaya verilecektir. Asıl amaç, barışı korumak ve temel insan haklarını gözetmektir.

(SİYASİ VE ASKERİ) TEŞKİLAT DİSİPLİNİ

İtaat; emredileni, istenilen şekilde yerine getirmektir. Zaten İslam, teslimiyet ve itaat dinidir. İnsanoğlunun kayıtsız ve şartsız Allah (cc)'in iradesine ve O'nun hayat ve huzur kaynağı hükümlerine tabi ve teslim olması, imanın ve İslamın temelidir. Nefsi heva ve heveslerine uyup, kendi yolunu ve hayat düsturunu şeytani arzularına göre belirleyenler ise sonunda, şerlere ve şirke doğru sürüklenir.

Cenab-ı Hak, Nisa Süresi 59. Ayet-i Kerimesi'nde mealen **“Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Peygamber'e ve sizden olan emir sahiplerine de itaat edin...”** buyurmaktadır. Bu Ayet-i Kerime'de kesin itaat edilmesi gereken Allah ve Resulü açık olarak belirtildiği halde “Ulu'l - Emir” mutlak, ama “sizden olan” şartının dışında muğlak (kapalı) bırakılmıştır.

Müfessirlerin çoğu “Ulu'l - Emir'den”: Adil devlet ve hükümet yöneticileri, Askeri kumandanlar ve cihat emirleri, teşkilat ve hizmet yetkilileri, veya alimler ve mürşitler anlaşılabilir demişlerdir.

Tefsir-i Hazin'de anlatıldığına göre: Resulullah Efendimiz (sav), Halid b. Velid komutasında ki askeri birliği bir kabile üzerine gönderdiler. Ammar b. Yasir (R. A) da içlerinde idi. O bölgeye yaklaştıklarında, kabile halkı korkusundan yerlerini terk edip kaçtılar. Ancak onlardan birisi, Ammar'a sığınıp Müslüman oldu.

Hz. Ammar da O'na eman (resmî güvence) verdi. Komutan olan Halid b. Velid O kişinin malına el koyunca, Ammar Hazretleri; “ben ona eman vermiştim. Malını niçin alıyorsun?” diyerek itiraz etmiş. Hz. Halid b. Velid de cevaben; “Ben başınızdaki emirim, dilediğimi işlerim, bana itiraza hakkınız yoktur. Zira itaat vaciptir” deyince, aralarında çekişme çıkmıştı. Durum Efendimize (sav) arz edilince; Ammar'ın emanının geçerli olduğunu, ancak emire muhalefetin ise asla caiz olmadığını beyan buyurması üzerine, bu ayet-i kerimenin nazil olduğu rivayet edilmektedir.

Netice, “bizden olmak” (yani İslami disipline ve insani değerlere bağlı bulunmak) şartıyla itaat edilmesi gereken Ulu'l - Emir den maksat sadece halife (devlet ve hükümet başkanı) olmayıp, bunun yanında Hakkı hakim kılmak üzere yola çıkan bir İslami hareket lideri ve esaretten kurtuluş cephesinin reisi ve temsilcisi olabileceği gerçeği de buradan anlaşılmalıdır.

Şu anda Rusya'da, Çin'de, Afrika'da ve küfrün ve zulmün hükümran olduğu herhangi bir zemin ve zamanda bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi için girişilen hizmet ve faaliyetlerin başında, herhalde bir lider bulunacak ve bu gayretler başıboş yürütülemeyecektir. Şimdi o Lider, bizlerin bildiği seçim usulü ile başa geçmediği için veya İslami hükümleri uygulama imkânı kendisine verilmediği için onu “Ulu'l -emr” tanımamak ve itaat etmemek mi lazımdır?

Peygamber Efendimiz (sav) Medine'ye hicret ederek İslam Devletini kurup güçlendirinceye kadar, yani Mekke döneminde iken, itikat ve ibadet hususunda değil, fakat siyasete (yönetime) ait müşriklerin koyduğu bazı kanun ve kurallarına uyduğu tarihi bir gerçektir. Örneğin, tebliğ için gittiği, ama maalesef itibar görmediği Taif dönüşü, haber gönderip müşriklerden birinin emanına sığınması, yani o gün için yürürlükteki bir kuralı çiğnemekten sakınması, eman ve izin almadan Mekke'ye girmemesi, buna bir örnektir. Çünkü o günkü müşrik monarşisinde, Mekke'ye girip çıkanların, şehir yöneticilerinden bugünkü vize uygulamasına benzer “eman, izin” alması gerekmektedir.

İslam tarihinde Mekke devri diye geçen o asırla, yaşadığımız şu şartlar arasında önemli benzerlikler vardır. Şöyleki;

a) Şirk ve zulüm o gün de yaygın ve hakimdi, bugün de hakimdir.

b) Putlar ve cehalet, o dönemle bugün arasında sadece renk ve şekil değiştirmiştir.

c) O gün de, bugün olduğu gibi halk, küfür ve zulümden usanmış bir kurtuluş kapısı arıyordu. Ne var ki Hakkı ve doğruyu ararken, bazen önüne batıl ve yanlış çıkmak ta, onu Hak ve doğru zannederek sınıksız sarılmakta idi.

“Ulu'l - emr” kavramını açıklamak amacıyla yapılan bu kadar girişten sonra, şimdi esas üzerinde durulması gereken, “Ulu'l - emre itaatın önemi ve çerçevesi” konusuna gelince: Müslümanların kendi aralarında birlik ve beraberliği sağlamaları ve korumaları haklı davalarında başarılı sonuçlar almaları, mutlaka iş bilir ve

güvenilir bir Liderin yönetim ve gözetimi altında toplanmalarına bağlıdır. Böyle olmadığı takdirde, her fert kendisini ayrı bir komutan yerine koyacak, her kafadan farklı bir ses çıkacak, itaat ve itimat bağları kopacak, birlik ve dirlik haliyle bozulacak, müslümanlar cemaat olma özelliğinden uzaklaşıp, kuru kalabalıklar halinde, köle gibi yaşamaya mecbur kalacaklardır. Bir arabayı, iki veya daha fazla kişinin kullanmaya kalkışması halinde, o yolcuların başınada gelecek felaketler, tek lider etrafında toplanıp itaat edemeyen müslümanların başına gelecek, güçleri ve güvenleri dağılacak ve sonunda ezilmeye ve sömürülmeye mahkûm olacaklardır Bunlardan da kötüsü, kendilerinden olmayan ve müslümanlara hayat ve huzur hakkı tanımayan zalimlerin ve zulüm sistemlerinin pençesine düşecek, onların güdümünde “Demokrat Köleler” olmaktan kurtulamayacaklardır. Bu nedenle İslam’i hareketleri tabii liderinden koparıp, kendi içinden parçalamak ve biri birine karşı kullanmak, bütün firavunların ortak tavrıdır. ¹¹⁴

Bu gerçeği ümmetine hatırlatmak ve o kötü sonuçlardan korumak için, bir Hadis-i Şerifte mealen şöyle buyurulmaktadır: “Bazı kimselerin Efendimiz’e gelerek; bizim birlik ve dirliğimize esas teşkil edecek, bizi saadet ve selamete erişirecek emir ve tavsiyelerde bulunmanızı temenni ediyoruz.” demeleri üzerine, Peygamber Efendimiz (sav) bütün Ashaba hitaben şöyle buyurdular.

“Ben, size önce takvayı (Allah’tan korkarak, her konuda helal ve haram çerçevesinde hareket etmenizi) sonra da başınıza getirilen Habeşli bir köle dahi olsa, ona mutlaka itaat etmenizi emir ve tavsiye ederim...”¹¹⁵

Suriye ulemasından Hüseyin el-Cisr, Risale-i Hamidiye adlı eserinin 450. sahifesinde bu Hadis-i Şerifin şerhinde; “Büyük alimler bu hadisle, müslümanların lideri tarafından bir kimseye, ziraat, sanat ve cihadın emredilmesi o şeyin o kimseye farz olması gerektiği konusunda ittifak ediyorlar. Yani Liderin talimatı ile farz-ı kifaye cinsinden olan şeyler farz-ı ayına dönüşüyor. Bu durumda emre uymamak, tıpkı askerlikten kaçmak, namazı ve orucu bırakmak gibi büyük günahlardan sayılır.” demektedir.

Buhari ve Müslim’in el-Kattan’dan rivayet ettikleri: “İster hoşuna gitsin ister gitmesin, kötülüğü emretmedikçe Ulu’l - emr’e, (Adil hükümete, komutana, reis ve lidere) itaat etmek müslüman kişinin boynunun borcudur.” mealindeki Hadis-i Şerifte, yukarıdaki Hadis-i Şerif’in hükmünü kuvvetlendirmekte, günahı emretmediği, Kur’an ve sünnet ölçülerini çiğnemediği müddetçe emir ve yetki sahiplerine mutlaka itaat edilmesi gerektiğini bildirmekte, davamızın ve camiamızın başarısı için alınan kararlara ve verilen emirlere - hoşumuza gitmese, işimize gelmese, hikmetini ve hedefini idrak etmesek bile - itaat etmek ve verilen görevleri yerine getirmek mecburiyetinde olduğumuzu, açıkça göstermektedir.

Başta da ifade ettiğimiz gibi, Kur’an-ı Kerim’in “Ulu’l - emr’i mutlak ve müphem zikretmesi (yani Ulu’l - emr’e itaati kesin olarak emrettiği halde Ulu’l-emr’i açık olarak tarif etmemesi, kimlerin hangi şartlarla ve hangi durumlarda bu sığata layık olabileceği, konusunu kapalı bırakması) Müslümanlar için hem bir genişlik, hem bir imtihandır.

Hz. Ömer (ra), Hz. Ebubekir’in defninden sonra elinin toprağını sirkeleyerek ayağa kalkmış ve şu konuşmayı yapmıştır:

“Ey insanlar! Allah (cc) sizi benimle, beni de sizinle imtihan ediyor, önceki iki arkadaşım Hakk’ın rahmetine kavuştuktan sonra Allah idarenizi şimdi bana bıraktı.”

Hz. Ömer’in, “Allah sizi benimle, beni de sizinle imtihan ediyor” sözü, bu konuda bize birçok hikmet ve gerçekleri ders vermektedir.

Emir ve Liderlerin başına geçtikleri cemaatle imtihanı:

- 1- Onlara İslamın hükümlerine göre muamele edip etmeyeceği,
- 2- Aralarında adalet ve hakkaniyeti yerine getirip getiremeyeceği,
- 3- Şefkat ve merhametle halkın huzurunu ve hukukunu gözetip gözetmeyeceği,
- 4- Emaneti (vazifeleri) ehline verip vermeyeceği,
- 5- Eline geçen, devlet ve hükümet imkânlarını İslamın ve insanlığın hizmetinde kullanmak üzere gayret

114 Kasas: 4

115 Ebu Davut

gösterip göstermeyeceğidir.

Halkın emir sahipleri ile imtihan olunması ise;

1- Emirlerin tayin ettikleri kimselere itaat edip etmeyecekleri,

2- Hoşlarına gitmese, akıllarına yatmasa bile, kötülüğü emretmedikçe (Allah ve Resulüne muhalefet etmedikçe) siyasi, iktisadi ve askeri konularda verdiği emirlere riayet edip etmeyecekleri,

3- Asılsız haberler, yersiz ve seviyesiz tenkitlerle halkı itaatsizliğe ve fitneye sevk edip etmeyecekleri,

4- "Daha iyisini başımıza getirelim" iddiasıyla, çok defa nefsi ve şeytani dürtülerle, mevcut birliği bozucu davranışları terk edip etmeyecekleri gibi hususlardır.

Sırası gelmişken konumuzla ilgili gördüğümüz bazı önemli konuları açmakta yarar görüyoruz:

1) Hak ve adalet nizamını kuracak, huzurumuzu ve hukukumuzu koruyacak hizmet ve hareketin liderine karşı, görev ve sorumluluklarımızın sınırı şunlardır;

Önce başımızdaki yetkililerin, bazı hatalarını hatırlatmakla ilgili görevimizi nasıl yerine getireceğimizi bilmemiz gerekir. Zira İslamda idarecilere karşı da Emr-i bil Ma'ruf ve Nehy-i Anil Münker vardır, ikaz ve irşada onlar da elbette muhtaçtır. Ancak sorumsuz ve seviyesiz bir tenkit anlayışı, yıpratıcı ve yıkıcı hücumlar, herhalde yanlış ve yasaktır. Genellikle kalplerde gizli bulunan kin ve nefretin değişik bir tezahürü olan gıybet ve ağız ishali diyebileceğimiz dedikodu, sadece fesatlıktır ve haramdır.

Liderlerin ve yetki sahiplerinin veya Genel Merkez'in de, tabiatıyla hatalı ve isabetsiz tutum ve davranışları olabilir. Bu durumda ikaz ve irşada ehil ve yetkili kimseler

a- Ya bizzat götürüp iletmek,

b- Veya ehliyetli zevatın hazırlayacağı genel tavsiye, teklif ve tenkitleri yazılı olarak bildirmek

c- Veya gruplar halinde gidip durumu ilgili makama arz etmek, kafamıza ve kalbimize takılan konuların, gerçeğini ve hikmetini anlamak ve anlatmak suretiyle olmalıdır.

Yoksa, bizlerin ancak kendi aramızda kalması ve yalnız teşkilat bünyesinde konuşulup tartışılması gereken konuları, güya "ikaz ediyorum" diye dost-düşman 65 milyonun okuyacağı gazete sütunlarında ve televizyon programlarında gündeme getirmek, hizmet değil hezimettir. Saflıkla yapılsa bile, o samimiyetin kefaret olamayacağı çirkin bir gıybet ve ihanettir. "SÖZ VAR HALK İÇİNDE, SÖZ VAR HULK İÇİNDEDİR". Evet kulağa söylenecek söz, herhalde mikrofona söylenmez ve söylenmemelidir.

Yukarıda arz ettiğimiz şekilde, "yapıcı ve yararlı bir uyarı" yolunu terk ederek, dernek ve dergi sohbetlerinde yaptığımız dedikodu ve gıybetler ise, asla sorunlarımıza çözüm getirmeyecek, üstelik neticeyi de değiştirmeyecektir. Bu durum, maddi ve manevi zararımız, kârımızdan kat kat fazla olacak bir davranıştır ve ciddiyetten uzak bir hafifliktir. "EVET, SÖYLEDİĞİMİZ MUTLAKA HAK VE DOĞRU OLMALIDIR. AMA HER YERDE HER DOĞRUYU SÖYLEMEK DOĞRU DEĞİLDİR"

2- Başımızdaki hareket Lideri ve hizmet prensipleriyle ilgili hangi haberlerin konuşulup konuşulamayacağı, hangi durumların gazete sütunlarında yazılıp, yazılamayacağı hususunun bile yetkili karar merkezinin bilgisi içerisinde yapılması gerektiği, şu Ayet-i Kerime ile beyan edilmektedir:

"Kendilerine (fasık ve münafıklara) güven ve korku hususunda bir haber geldiğinde onu (danışıp düşünmeden hemen) yayarlar. Halbuki o haberi Peygamber'e ve Mü'min emir (ve kumandanlara) götürseler (ve sorsalardı) elbette onun yayılıp yayılmaması gerektiğini onlardan öğrenirlerdi"¹¹⁶

İbn-i Mace'nin Süneni'nde sahih bir senetle rivayet edilen, "**Halkı ikaz ve irşat etmeye (vaaz edip yol göstermeye) kalkışan kimse ya EMİR (dir), YA ONUN MEMURU (tayin ettiği), değilse mutlaka (şahsi heves ve hesaplarına hizmet eden bir RİYAKARDIR**". mealindeki Hadis-i Şerif de, bize bu gerçeği haber vermektedir.

Ve yine "**Size fasıklar bir haber getirdiklerinde araştırıp tetkik etmeden, hemen inanıp yanlış karar vermeyiniz**" mealindeki Ayet-i Celile de bu noktada bizi ikaz etmektedir.

3- İSTİŞARE: İslamda istişare önemli bir esastır. Fakat bunun belli ölçüleri ve çeşitleri vardır.

¹¹⁶ Nisa: 83

a- Her mesele her kesle istişare edilemez. Danışılan kişinin işi bilir ve güvenilir olması gerekir. Hain ve gafil kimselere itibar ve itibar edilmemelidir.

b- İstişare edilen kişi o konuda bilgi ve beceri sahibi olmalıdır. Bir konuda uzman bir kişinin kanaati, yüz kişinin görüşüne tercih edilir.

c- İslami istişarede, güdümlü demokrasilerdeki gibi yönlendirilmiş çoğunluğa dayanan bir parmak usulü olmadığı gibi, neticede merkezin vereceği karar önemli ve önceliklidir.

Örneğin:

1- Resulullah (sav)'ın Hudeybiye Antlaşması: Bilindiği gibi ashabın çoğunun karşı çıkmalarına rağmen, görünüşte Müslümanlar aleyhine olan pek ağır şartları taşıyan Hudeybiye barışı, Efendimiz tarafından imzalanmıştır.

2- Hz. Ebubekir'in zekât vermeyenler hakkında istişare sonucu verdiği karar: Yine İslam tarihçilerinin ittifakla haber verdiklerine göre, Efendimiz'in ölümünden sonra Hz. Ebubekir, hilafetinin ilk yıllarında zekât vermek istemeyen bir kavim hakkında nasıl bir muamele yapılması hususunu Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali gibi önemli kişilerin katıldığı istişare heyetinin ittifakla, "zekatı reddeden bu kavim, şimdilik kendi haline bırakılmalıdır, çünkü başımızda önemli sorunlar varken, bunlara savaş açılması bizi yıpratır." Şeklinde görüş beyan etmelerine rağmen, Hz. Ebubekir savaş açılmasına karar vermiş ve bu karara herkes itaat edip uygulamıştır.

d- Lider olan kişinin, her konuyu ve her sorunu ille de istişare etmek mecburiyetinde olmadığıdır. Fatih Sultan Mehmet Han Hazretleri'nin İstanbul'u fetih niyet ve planını hiç kimseye, hatta hocasına bile açıklamaması... Hatta bu niyetini sezip bundan vazgeçirmek için nasihat eden, ordu ve içinde tedirginlik meydana getiren en yakın vezirinin başını vurdurduğu tarihi bir gerçektir.

e- Bizler "lazım" ile "elzemi" birbirine karıştırmamalıyız. Liderin istişare yapması sünnet, yani "lazım" dır, ama onun verdiği kararlara itaat etmek ise "elzem" dir yani farzdır.

"HAK EHAKTAN EHAKTIR. ÇÜNKÜ HAKTA İTTİFAK, EHAKTAKİ İHTİLAF VARDIR". Tosya'ya pirince giderken, torbadaki bulgurdan da olmamalıdır. En iyiye kavuşalım derken, mevcut "iyi" den de olmak ihtimalini hatırdan çıkarmamalıdır.

Şimdi bu güne kadar uygulanmış belki bundan sonra da uygulanabilecek bazı hizmet şekillerinin değerlendirilmesinde bize ışık tutacak ve elimizde ölçü olabilecek İbn er-Rüşd'ün, "Bidâyetü'l - Müctehid ve Nihaletü'l - Muktesid" adlı kıymetli eserinden bazı pasajları olduğu gibi sunmak istiyorum:

Müctehid alimlerin çoğu;

"... Eğer imam (Lider), bir anlaşmada müslümanlar için bir yarar görürse, düşman rakiplerle anlaşmanın caiz olduğunu söylemişlerdir. İmam-ı Malik, İmam-ı Şafii, İmam-ı Ebu Hanife bunlardandır."¹¹⁷

"... Eğer imam (Lider), barışta yarar görürse, herhangi bir mecburiyet ve zaruret bulunmasa bile, barış anlaşması caizdir. Zira Peygamber Efendimiz'in Hudeybiye Musalahası bir zarurettten dolayı değildir."¹¹⁸

"... Bir zaruret hasıl olduğu zaman, müslümanların kafirlere fide ve taviz vermek suretiyle bile olsa, onlarla barış anlaşması yapmanın cevazına kail olanlar ise," Peygamber Efendimiz'in Hendek savaşı'nda müslümanlar aleyhine birleşen Arap kabilelerinin birliğini bozmak için, bazılarını Medine hürmalıklarından bir miktar vermek istediklerine dair" rivayet edilen Hadis'e dayanmaktadır."¹¹⁹

Netice olarak Ulu'l-emr'e veya mevcut hizmet merkezine ve Liderine itaatsizlik, dünyada güvenimizi ve geleceğimizi karartacağı, birlik ve beraberliğimizi bozacağı ve sonunda bizleri sömürülmeye ve sürünmeye mecbur bırakacağı gibi, ahirette de pek çetin azaplara uğratacak, Allah'ın rahmetinden mahrum bırakacaktır. Bu manevi sorumluluğu pek ağır bir günahdır ve sadece düşmanlarımızın keyfini getirip, şeytanları sevindirecek çirkin bir davranıştır. Samimi ve seviyeli tenkit ve teklifler ise, usulüne uygun olmak şartıyla lazımdır ve yararlıdır. Ama sonunda irtibatlı ve itaatli kimseler her zaman hayırlı ve kazançlıdır.

¹¹⁷ (Sayfa: 2 / 2. Paragraf)

¹¹⁸ (Sayfa: 583 / 2. paragraf)

¹¹⁹ (3. Paragraf)

İtirazcı ve isyancı tipler ise devamlı her şeye karşı çıkıcıdır, karıştırıcı ve kışkırtıcıdır. Bu nedenle de bunlar, huzursuz ve hayırsızdır.

İSLAMDA ŞURA VE İSTİŞARE MESELESİ

İstişare; meşveret etmek, danışmak ve bir konuyu uzmanlarıyla görüşmek manalarına gelir. İstişare en doğru ve en uygun kararlar almak, için gereklidir. Sonunda pişmanlık duyulacak, teşkilatta ve toplumda zararlara yol açacak yanlış ve yararsız kararlardan korunmak için emredilen İslami bir prensiptir. Tarih, yalnız kendi aklını beğenen, karar vereceği konularda bilgili ve güvenilir kişilerin, görüş ve deneyimlerine baş vurmayan kimselerin, acı sonlarına şahittir. Meşveret; değişik görüş ve tecrübeleri dinleyip değerlendirerek en uygun kararı almayı kolaylaştırdığı gibi, fikir danışılan ve söz hakkı tanınan zevatı onura etmesi, onlara kıymet verildiğini ve güven duyulduğunu hissettirip, aralarındaki itimat ve muhabbeti güçlendirmesi bakımından da, önemli bir emirdir.

İstişare toplantıları aynı zamanda, kuşku ve korku duyulan konularda, girişimcilik gücünü kamçılar, üyelerin birbirlerini takviye ve teselli ederek, cesaret ve metanet ortamının oluşmasını da sağlar.

İstişareyi üç bölüme ayırmak mümkündür.

1- Ferdi İstişare:

“Eğer (karı-koca) danışıp anlaşarak, çocuğu (vaktinden önce) memeden kesmek isterlerse...”¹²⁰

“Kadınları boşadığınız zaman, bekleme süreleri bittikten sonra (karı-koca) kendi aralarında görüşüp anlaştıkları takdirde...”¹²¹

Ayetlerinde belirtilen, genellikle birkaç kişiyi ilgilendiren ve tarafların kendi aralarında görüşüp anlaşmaları şeklinde bitirilen istişarelerdir.

2- Mahalli İstişare:

Dar bir bölgeyi ve mahalli problemleri ilgilendiren ve alınacak kararların bütün toplumu bağlayıcı vasfı bulunmayan, biraz daha geniş kapsamlı istişarelerdir.

“Mü'minlerin işleri kendi aralarında müşavere (danışma ve dayanışma) iledir”¹²² ayetinde işaret edilen, sünnet hükmündeki güzel bir harekettir.

3- Milli İstişare:

Hakimiyet döneminde Devlet ve hükümet adına, hizmet ve hazırlık sürecinde ise Teşkilat ve cemaat hesabına, yetkili ve etkili makamların (emir sahiplerinin) yapacağı ve kararları bağlayıcı olan istişarelerdir ki; **“(Ey Resulüm! Yapacağın) işler hususunda onlara danış. Sonunda karar verip azmettin mi, artık bunu uygulamak hususunda) Allah'a dayan”¹²³** ayetiyle emredilmektedir. Bu tür istişareler Vacib makamında bir sünneti müekkededir.

Bizim de asıl üzerinde duracağımız, cemaat ve teşkilatı ilgilendiren, İslam'ı hizmet ve hareketlerin görüşüldüğü, bu tür istişarelerdir.

İslam'da herhangi bir hareketin makbul ve geçerli olması için, o işin emredildiği şekilde, İslami usul ve ölçüler içerisinde ve ibadet niyetiyle yapılmış olması önemlidir. Bu bakamdan istişarenin de bir kısım İslami esaslar ve şartlara uygun olması gerekmektedir. Biz bu şartları:

A- İstişareyi yapacak olanların durumu,

B- İstişare edilecek olanların durumu açısından iki ana bölümde açıklamaya çalışacağız.

A- İstişareyi yapacak olanların taşınması gerekli şartlar:

1- Önce “nerede? ne zaman? ne kadar ve ne şekilde?” yapılacağı hususunda hakkında açık bir dini hüküm bulunan konularda, istişare ve içtihadı izin ve ihtiyaç bulunmadığını bilmemiz gerekir.

Bunun gibi, imamın ve genel karargâhın kesinlik kazanan ve İslam'a aykırı olmayan emir ve prensiplerine muhalif kararlar da alınamaz ve uygulanamaz. Bu bir nevi isyan manasına gelir.

2- Herkes, her yerde ve her önüne gelenle “teşkilat ve cemaat” adına istişare yapamaz. Bu konuda

120 Bakara. 233

121 Bakara. 232

122 Şura. 38

123 Al-i İmran 159

istişare yapacak olan kişi ya (emir sahibi) bir lider veya onun görevlendirdiği birisi olmalıdır.

“(Halkı irşad ve istişare eden) ya emir, ya memur (değilse) o kişi müraidir.”¹²⁴ Hadisi Şerifi de, bu gerçeğe işaret etmektedir. Zira genel emir veya onun özel memuru, istişare sonucu verilecek kararları uygulama gücüne sahip kişilerdir. Uygulama yetkisi ve etkisi bulunmayan kişilerin, cemaat adına istişare toplantıları yapıp kararlar alması, hem gereksiz ve hem de zaten geçersizdir.

3- İstişareyi vacip sayan alimler varsa da, Fukahanın büyük çoğunluğu “şura meşrudur, ancak şart değildir.”¹²⁵ hükmünde ittifak etmiştir. Yani imam ve emir olan zat, her konuda ve herkesle ille de istişare yapmak zorunda değildir. Buna ihtiyaç hissederse başvurabilir. Bedir’de ordunun nereye konaklayacağı, Uhud harbinin nasıl yapılacağı hususlarını Ashabıyla istişare eden Resulullah’ın, Mekke fethi kararını herkesten gizli tutması ve istişare yapmaması buna açık bir delildir...

4- Emir ve lider olan şahıs, bazen sadece bir konuyu gündeme getirmiş olmak, uygun bir fikri benimsetmek ve gönülleri yatıştırmak, çevresini bir olaya hazırlamak ve ısındırmak için de istişare yapabilir.

“(Çocuk) onun yanında koşma çağına eriştiğinde (Hz. İbrahim oğluna) “yavrucuğum”, dedi. Ben rüyamda seni boğazlayıp (kurban ettiğimi görüyorum, bak düşün): görüşün nedir?..”¹²⁶ ayetinde anlatıldığı gibi, Hz. İbrahim (as) zaten emredildiği üzere, kurban etmeye karar verdiği oğlu Hz. İsmail’i bu neticeye hazırlamak için Ona danışıyordu.

5- İstişarede esas olan, istişare üyelerinin çoğunluğunun kararına uymak değil, doğruyu bulmaya çalışmaktır. Kalabalığa uymak, güdümlü demokrasilerin kuralıdır. Çünkü güdümlü demokrasilerde, hâkim güçler, her türlü fikir ve düşüncenin serbestçe tartışılıp taraftar bulmasına izin vermezler. Sadece kendi sömürü saltanatlarına uygun birkaç suni görüşten birini tercih etmeye, halkı mecbur bırakırlar. Böylece, aslında yanlış ve haksız bir “görüş” te olsa çoğunluğu kazanan hükümet olur. Halbuki dümen gizli güçlerin (siyonistlerin) elinde, gemi onların emrindedir. Ve zaten her türlü kanuni kısıtlamaya rağmen, haklı görüş ve girişimlerini halka benimseten ve onların hür iradesiyle iktidara gelebilen bazı partiler, bu güdümlü ve göstermelik demokrasilerde zorla kapatılabilmektedir.

İslam’da ise istişare eden zat, ortaya atılan fikir ve görüşlerden en uygun gördüğünü tatbik koyabilir. Veya hiçbirini uygun bulmayarak kendi vicdani kanaatine göre karar verebilir.¹²⁷ Hz. Ebu Bekir Sıddık (ra) “Namazı kılarız, ama zekatı vermeyiz” diyen bir kabileye karşı ne yapılması gerektiğini, sahabenin büyükleriyle istişare etmiş, hemen hepsi, “şimdilik onları kendi hallerine bırakalım” görüşünde ittifak ettikleri ve savaşmayı uygun bulmadıkları halde, Hz. Ebu Bekir “Vallahi, Resulullah’a verdikleri gibi, şimdi de, velev bir dişi oğlak bile kalsa, tüm zekat vergisini ödemedikçe, onlara karşı elim kılıç tuttukça harp edeceğim.” demiştir. Böylece İslamın herhangi bir hükmünü inkâr ve itiraz edenlerin dinden çıkmış (mürted) sayılacakları hükmünü ortaya koymuş ve bu kararı diğer sahabe de itirazsız kabul ve tatbik etmişlerdi.¹²⁸

Yine Hz. Ömer (ra), fethedilen Irak ve Suriye toprakları konusunu ileri gelen sahabeyle istişare etti. Çoğunluk “kılıçlarımız sayesinde Allah’ın bize nasip ettiği toprakları, aramızda taksim et” fikrinde olduğu halde Hz. Ömer o toprakları bölüştürmedi. Kendi görüş ve içtihadını uygulayarak (belirli bir haraç vergisi ödemek şartıyla o toprakları sahipleri elinde bıraktı. Böylece haraç, beytülmal (devlet hazinesi) için önemli bir gelir kaynağı oldu.¹²⁹

Görülüyor liderin kararlarına uyulması, cemaat için bir görevdir ve farzdır. Bu konuda itiraz ve isyan günahdır. Çünkü emir ve komutana itaat, inancımızın emri olduğu için bu karara uymada Cenab-ı Hak hayır ve bereket yaratmaktadır.

İslamda, toplumun devlet düzeni ve hükümet disiplini altında yaşaması için “İmam nasbetmek (Hükümet teşkil etmek ve ona itaat etmek şer’an mutlaka farz kılındığı, kitap, sünnet, sahabe ve tabiinin icması ile sabit

124 Sünen-i İbni Mace

125 Ramazan El- Buti, Fıkhu's Siyre Sh: 28

126 Saffat: 102

127 Kurtubi-El camii il Ahkamil Kur'an 4/252

128 H. Ülkü- İslam Tarihi Sh: 262

129 İmam Yusuf-El-Haraç Sh: 30, 33

olmuş bir husustur.”¹³⁰ hükmü muteber fıkıh kitaplarında yer almaktadır.

Şimdi mealen arz edeceğimiz ayeti celileler, istişare ve itaat hususunda komutanın ve kurmaylarının nasıl davranmaları gerektiğini göstermesi bakımından önemli hikmet ve gereçleri bize ders vermektedir.

“(Hz. Süleyman'ın İslam'a davet ve teslim çağırısı karşısında) Belkis dedi ki: "Ey seçkin topluluk, bana bu işim hakkında bir fikir verin. Zira sizin görüşünüzü almadan, ben hiçbir işi yapmış değilim. Kavmin ileri gelenleri de: "(Eğer savaşmak istiyorsa çekinme) biz kuvvet sahibiyiz ve cesur savaşçılarız. Bununla beraber emir ve karar yine sana aittir. Artık düşün, bak (savaş ve barış konusunda) ne emredeceksen ona uyarız.”¹³¹

B- İstişare edilecek (fikrine danışılacak) kimselerde aranacak şartlara gelince:

1- İstişare edilen kişi her şeyden önce yapılmakta olan hizmet ve hareketin gereğine ve önemine inanmış bir dava adamı olmalıdır. Davanın önemine ve gereğine inanmayan, hiçbir hizmet ve mesuliyete yanaşmayan, hatta davaya hakaret ve hıyaneti sabit olan kimselerin görüşüne rağbet etmek ve kıymet vermek saflık ve ahlaklık alametidir.

2- İstişare edilen kişiler ehil, yani görüşülecek konuya vakıf olmalıdır. O konuda bilgi ve tecrübe sahibi bulunmalıdır. Her şey ehliyle istişare edilir. Mesela, inşaat konusunda, bir inşaat mühendisinin hatta bir inşaat ustasının ve tecrübeli bir inşaat işçisinin sözü ve görüşü bir tıp profesöründen daha geçerlidir.

Bunun gibi, hizmet cemaatında yıllarca hizmeti geçmiş, birçok tecübeler edinmiş sadık ve sade bir müminin, teşkilatla ilgili bir konudaki görüşü ve tavsiyesi, iç ve dış siyasi hareketlerden, dünya siyonizminin faaliyetlerinden ve teşkilat hizmetlerinden ilgisi ve bilgisi bulunmayan bir din aliminin sözüne tercih edilir.

3- İstişare edilen, ve akıl danışılan kimse, mutlaka emin olmalıdır. İçki, kumar, zina, faiz, hırsızlık, cihaddan kaçmak gibi fısku fücurla meşhur olmamalıdır. Böylelerinin dinin ve toplumun faydasını gözeteceği şüphelidir.

4- İstişare edilen, ve görüşüne başvuru olan kişi, o konuda dinin, davanın, cemaatin hayrına olacağına inandığı vicdani kanaatini Allah rızası için samimiyet ve cesaretle ortaya koymalıdır. Vicdani kanaatinin tersine, rahatına ve menfaatına uygun geleni konuşursa hıyanet etmiş olur.

Basit bir örnekle bu konuya açıklık getirelim. Mesela teşkilatta görev ve yetki verilecek Ali Bey'le Mehmet Bey namında iki (veya daha fazla) adaydan, hangisinin o makama getirilmesi yararlı olur, hususunda istişare yapılmış olsun. Diyelim ki sadakat ve liyakat şartları bakımından Ali Bey daha münasip bulunsun. Bu durum da kendisine danışılanlardan:

1- Bir kişi, vicdanen Ali Bey'in o makama getirilmesine kanaat getirir ve onu tensip ve tavsiye eder. Bu kişi iki cevap kazanır. Birisi isabetli tercih yaptığı, diğeri de vicdanın sesine kulak verdiği için.

2- Diğer bir kişi, o görev için Mehmet Bey'i hayırlı görür ve onu tercih eder. Bu doğru bir karar verememiştir. Yinede bu kişi bir sevap kazanır. Vicdani kanaatına sadık kaldığı için.

3- Birisi de vicdanen Ali Bey'in seçilmesine kanaat getirir ama “Mehmet Bey bana daha çok yarar, onunla daha sıkı fikrim” diye düşünür. Vicdani kanaatinin hilafına Mehmet Bey'in münasip olduğunu, söyler ve savunur. Bu kişi tıpkı müşteri aleyhine terazinin ayarını bozan satıcı gibi, vicdanını bozmuştur. Böyle basit menfaat hesapları yüzünden sık sık bozulan vicdanlar artık kolay kolay ayar da tutmazlar.

- Fikrine danışılan bir başkası da Mehmet Bey'i hayırlı gördüğü halde Ali Bey'le olan yakınlığı veya Mehmet Bey'e olan kırgınlığı nedeniyle vicdani kanaatinin tersine, Ali Bey'i tercih eder. Bu kişide günah işlemektedir. Her ne kadar isabetli bir tercihi savunsa bile, bunu Allah için değil nefis hesabına yapmaktadır.

5- Bir diğeri de adaylardan birini daha layık gördüğü halde “eh, henüz hangisinin o makama geleceği kesin değil, öyle ise herkese hoş görünecek ve idare edecek bir tavır takınayım ve tarafsız kalayım.” der. O dahi Hakka ve davaya hıyanet etmiş sayılır.

Velhasıl istişare, çok önemli kurallardan ve zor sınavlardan birisidir. Cenabı Hak bu asırda insanları ve özellikle inananları “seçimle” imtihan etmektedir. “Genel seçimlerde” çoğunun bilerek ve nefis hesabına

zalimleri tercih etmesine kızarız amma, teşkilat içindeki “özel seçimlerde” biz de nefis hesabına tercihler yaptığımızı, davanın hatırını, nefsin arzularına feda ettiğimizi unuttur ve “dışarıda” kazandığımız imtihanı “içeride” kaybettiğimizin farkında olmayız.

“Allahım! Bizi bir göz açıp kapayıncaya kadar bile olsa nefsimizin eline bırakma” ¹³² duasına kulak asmalıyız.

Sırası gelmişken, son zamanlarda müslümanlar arasında çok sık konuşulan “Şura” konusunda, tamamlayıcı bazı temel kavramları ve genel kuralları hatırlatmakta fayda görüyorum.

Yukarıda arz ettiğimiz gibi şura, ayetlerle övülen, hadislerle öngörülen, “vacip” makamında önemli bir sünnet, ilmen ve aklen de gerekli ve güzel bir harekettir.

Bütün müslümanları ilgilendiren bu tür şuraları:

1- Eğer devlet yetkilisi veya teşkilat lideri varsa, şura ancak onun emriyle ve onun tespit ettiği gündemi görüşmek üzere toplanabilir. Böyle yetkili olmayan kimseler şura toplayamaz ve istişare yapamaz. Çünkü istişare yapan kişinin, alınan kararları uygulama gücü ve görevi bulunmalıdır.

2- Şayet müslümanlar “Adil Devlet” huzurundan veya “siyasi teşkilat” şuurundan mahrumsa, bu sefer her şeyden önce, cemaat liderini ve teşkilat emirini seçmek ve huzur ortamını gerçekleştirmek amacıyla bir şuranın toplanması lazımdır. Şimdi ülkemizde böyle bir lider ve teşkilat yokmuş gibi davrananlara, önce şunu hatırlatalım: Hamd olsun hükümet ve hizmet şuuruna sahip ve İslamın bütününe talip milyonlarca müslümanın icma ve ittifakiyle ve fiili reyleriyle lider kabul edilen ve bu gerçeği siyaset sahasında resmileştiren, dünyadaki bütün ilmi ve insani hizmet ve hareketlerle irtibat ve istişare halinde yoluna devam eden bir oluşum var. Siz gözünüzü kapamakla sadece kendinizi karanlığa mahkûm edersiniz, yoksa güneş gibi gerçekleri gizleyemezsiniz! Halbuki, Türkiye çapında ve kendi sahasında malum ve makbul olan pek çok zevatla gerekli istişareler yapıldıktan ve görüş birliğine varıldıktan sonra, bu hizmete karar verildiği bilinmektedir.

Haydi bu gerçeği kabullenmek işinize gelmiyor. O halde, her şeyden önce “şura”nızı (!) toplayıp, bütün mazlumların sorumluluğunu yüklenecek ve onları mutlu hedeflere yöneltecek bir başkan belirlemeniz mutlaka lazımdır ve üzerinize farzdır. Çünkü bunu gerçekleştirmeden, millete hizmet adına hiçbir şey yapamazsınız!.. Eğer böyle bir “baş” seçilmişse, kimdir? biz de bilelim. Yok, hala irtibatsız ve itaatsiz bulunuyorsanız, nasıl rahat uyuyabiliyorsunuz? Yemeğe tuz ile başlamayı unuttuğunuzda, takvanızdan üzülüyorsunuz da “Cihat etmeden ölen cahiliye üzerine ölmüştür” hadisinin tehdidi hiç sizi ürkütmüyor mu? Sorumsuz ve duygusuz yaşamak, başıboş ve itaatsiz dolaşmak, toplumun ve teşkilatın huzurunu bozmak sizi hiç üzüyor mu?

“Efendim, işte biz bütün bunların, yapılmasını öneriyoruz, şura'nın önemini hatırlatıyoruz ya...” gibi laflar ise sadece insanın suçunu ve sorumluluğunu artırır.

“Ey iman edenler! Niçin yapamayacağınız şeyi söylersiniz? Böyle yapmadığınız (ve yapamayacağınız) şeyleri konuşmanız Allah katında vebali pek büyüktür.” ¹³³ ikazına kulak verelim. Cenab-ı Hak'kın, “Şura”, “emir”, “itaat” ile ilgili hükümleri sadece konuşulsun, ucuz kahramanlık ve sahte kurtarıcılık aracı yapılsın diye değil, bu emirler yürütülsün ve yerine getirilsin diye gönderilmiştir.

İslam'da, devlet başkanı veya cihad emiri, istişare edeceği heyetleri kendisi tayin eder. Yok eğer şura ile “Ehlül-Hal-Ve'l-Akd” yani “genel siyasi ve idari makam ve mekanizmayı seçecek ve icabında değiştirecek” kimseler kastediliyorsa, bu müslümanların kendi bölgelerinden seçip vekaleten yetki verdiği “Millet Meclisi” üyeleridir.

Bu noktada kendi kafasından “şura” toplamaya kalkışanlara somak lazım:

“- Sizi kim seçti? böyle, müslümanlar adına hareket etme yetkisini size kim verdi?”

“Herhangi bir tarikatın şeyhi, bir meşrebin ağabeyi, bir İslamcı derginin, yazarı ve yöneticisi veya herhangi bir din görevlisi emeklisi, bunların her birisi kendi başına bir liderdir.” Kaydı ve şartı hangi kitapta yazılıdır? Edille-i şeriyeden hangisine dayanmaktadır?

Elbette şeyh efendilerin ve muhterem alimlerimizin hizmetlerini ve kıymetlerini takdir edenlerdeniz.

132 Hadis-i Şerif

133 Saf: 23

Ancak bizi üzen, herkesin yararlı olacağı kendi bilgi ve beceri alanlarını bırakıp, hep” baş olmağa soyunmaları ve birliğimizi bozucu tavırlar takınmalarıdır.

İslam'da müslümanları temsil eden “Ehlül-Hal-Ve'l-Akd” (Millet Meclisi) dışında, devlet veya teşkilat başkanı olan zat, her konuda değişik “Şura” lar toplamak durumundadır. Çıkarılan kanun ve kararların, ilme ve adalete uygunluğunu görüşmek üzere Fıkıh ve hukuk bilginleriyle. Askeri konuları, kurmay yetkililerle... Genel sağlık konularını uzman tabiplerle, Sanayi sorunlarını iş adamı ve mühendislerle. İktisat ve maliye işlerini ekonomistlerle görüşmek ve tartışmak üzere ayrı ayrı şura heyetleri ve ihtisas komisyonları kurmak zorundadır. Her konuyu, mutlaka din alimlerine danışacak, diye bir kayıt, dinen de, aklen de gereksiz ve geçersizdir. Ve hele liderin her yaptığı istişarenin, herkese duyurulması ve gazete sütunlarına haber olması ise elbette lazım değildir.

Kaldı ki emir ve lider olan kişi, müsteşarlarını (akıl ve fikir danışacağı kimseleri) kendisi belirler. Hiç kimse, hiçbir konuda “mutlaka benimle istişare etmelidir, bana danışılmadan alınan kararlar geçersizdir” diyemez. Zira müsteşarlık bir görevdir ve “İslam'da görev istenmez verilir”.

Üstelik şura üyeliği, ölünceye kadar değişmez, sabit bir görev de değildir. Bakınız, Hz. Ebubekir'in (ra) müsteşar edindiği ve mühim görevlere tayin ettiği zevatın pek çoğunu, Hz. Ömer (ra) değiştirmiş, Hz. Ömer'in tayin ve tensib ettiği bazı kimseleri de, Hz. Osman (ra) münasip görmemiştir.

Bana öyle geliyor ki bazı kimseler birtakım şeyleri karıştırmaktadır. Muhterem şeyh efendilerden bazıları “mademki bir tarikat tekkesini çekip çevirebiliyorum, öyleyse siyasi hizmet kurumunu ve devlet kadrosunu da yönetebilirim” hayaline ve hevesine düşmektedirler.

Bazıları, şeytanın askerleri olan siyonistlerle kırk ayrı cephede mücadeleyi, cami cemaatına dokunaklı nutuk ve nasihatlar çekmek kadar ucuz ve kolay zannetmektedirler...

Bazıları, bir dergi veya gazete çıkarmak ve birkaç bin kişiye okutmakla, rahatlıkla bir hükümet kurabileceklerini düşlemektedirler...

Mutlak değer ölçülerini esas alarak, bugünkü siyasi, iktisadi ve ictimai sorunlarımıza yeterli ve geçerli İslami çözüm ve çareler ortaya koymak kabiliyetinden mahrum bazı kimseler ise, “Biraz fıkıh, arapça biliyoruz, beş-on kitap okumuşuz, kendi çapımızda meşhur olmuşuz” diye bütün insanlığın beklediği büyük fikir inkılabına öncülük yapabileceklerini iddia etmektedirler!

Halbuki herkes, kendi meslek ve mertebesinde hizmet verse ve kendi sahasında derinleşse, hem şerefi hem de sevabı artacak, hem de kendilerine uyan saf ve sade müslümanları fitneden korumuş olacaklardır.

Hele hele, küfrün ve zulmün beyni olan Siyonizm'in, dünyada kurduğu sömürü düzenini tanımadan yola çıkanlar, maalesef sonunda şeytanın tuzağına düşmektedirler.

Bu konuyu çok önemli bir hadisi şerifle kapatalım.

“(Cemaat ve teşkilat işiniz, bir tek şahsın üzerinde toplu bir halde devam ederken, birileri çıkar gelirse, asanızı (sosyal ve siyasi dayanağınızı) kırmak, (cemaat ve teşkilatımızı dağıtmak) isterse, ona uymayınız (ve böylesi fesatçılardan uzak durunuz).”¹³⁴

İSTİŞARENİN PRENSİPLERİ

Gönül birliği gaye birliğini, gaye birliği fikir ve görüş birliğini, görüş birliği de eylem ve güç birliğini netice verir.

Bu bakımdan cemaat düzenine ve teşkilât disiplinine girmek ve istişare/ danışma ve değerlendirme toplantıları tertip etmek oldukça önemlidir ve hatta başarının temelidir.

Öyle ise, bu tür istişare toplantılarında yapılması veya yapılmaması gereken durum ve davranışlar nelerdir?

A- Mutlaka uyulması ve yapılması gereken durumlar:

1- Gündem mutlaka belirlenmeli ve ne maksatla toplanıldığı ve hangi amaca ulaşılmaya çalışıldığı, toplantıya katılanlara önceden bildirilmeli ve anlaşılmış olmalıdır. İstişare konusuyla ilgisi ve bilgisi

bulunmayanlar, bu toplantıya çağrılmamalıdır.

2- Amaçlanan hedefe yetişmeye, veya ortaya çıkan problemi çözmeye yarayacak her türlü teklif ve tasarılar, bu konudaki orijinal fikir ve teoriler samimiyetle ortaya koyulmalıdır.

3- Ortaya atılan teklif ve teorilerden bize göre yararsız veya tutarsız olanların ise yine münasip bir dille tenkidi yapılmalıdır. Bu konuda "Tenkit meşru, tahkir memnu'dur." Yani yapıcı ve uyarıcı ikaz ve itirazların güzel ve gerekli olduğu, ancak hakaret ve haksızlık edici davranışların yanlış ve yasak olduğu unutulmamalıdır.

4- Teklif edilen çözüm önerilerinden, açıklanması gereken yerler, öneri sahiplerinden tekrar sorulmalı, tasarımları hakkında daha geniş bilgi alınmalıdır.

5- Bu tür istişâre toplantılarında, kurula sunulan teklif ve temennileri özet halinde yazacak bir kâtip üye bulunmalı ve gerektiğinde uygun görülen proje sahipleriyle daha geniş görüşme imkânlarına zemin hazırlanmalıdır.

6- Toplantıya katılanların, o konuda özel ve orijinal bir fikri yoksa bile, toplantıda dinlediği ve beğendiği görüş ve önerileri teyit ve teşvik edici, veya eksikleri bütünleyici konuşmalar yapmak ta, yerinde ve yararlıdır.

7- Başkan olan kişi, hem belirli aralıklarda hem de toplantı sonunda, kurulda yapılan önerileri özetlemeye, bunların ortak noktalarını tespit etmeye ve asıl amaca ulaştıracak projenin şekillenmesine yarayacak fikirlerin gelişmesine öncülük yapmalıdır.

Çünkü başkan demek her işi bizzat üstlenen değil, yükünü taksim ederek hafifleten...

Farklı kabiliyet ve karakterdeki insanlar ve muhalif gruplar arasında denge kurabilen...

Teşkilât mensupları içerisinde hakem ve organizatör rolü oynayabilen...

Rakiplerinin ve muhaliflerinin tenkitlerinden bile ders alıp yanlışlarını düzeltebilen...

Yetkilerini, insanları harcamak, hizmet ve marifet ehlinin yolunu tıkayıp devre dışı bırakmak gibi, nefsi kararlar doğrultusunda kullanmaktan sakınabilen ve birileri hakkında karar verirken, kendisini onların yerine koyabilen kişidir.

Zira Efendimiz (sav):

"Kişi kendi nefsi için istediğini başkaları için de istemedikçe olgun mü'min olamaz" buyurmaktadır.

"Ey mü'minler! Allah için hakkı (ve haklıyı) savunan (hakimler ve yetkililer) ve mutlaka adalet ve hakkaniyetle şahitlikte bulunan kimseler olun.

Herhangi bir kavme (partiye, meşrebe, tarikate veya kişiye) olan kininiz (kırgınlık ve kızgınlığımız) sakın sizi adaletsizliğe sürüklemesin!.. (Karar verirken his ve heyecanlarınızla değil, aklınız ve vicdanınızla davranın, İslamı esas alın ve mutlaka) adil olun ki takvaya yakışan budur... Her halde Allah'tan korkun. Çünkü o bütün yaptıklarınızdan haberdardır."¹³⁵ hükmü, asla unutulmamalıdır.

8- Yapılan istişâreler sonucu bir plan üzerinde karar kılınrsa, hemen ardından bunu program ve paylaşma takip etmeli ve hangi işi kimlerin yapacağı tespit edilmeli ve mutlaka ekip / grup çalışmasına başlamalıdır.

"Allah'ın (rahmet ve inayet) eli cemaat (ve teşkilat)la beraberdir. Öyleyse her kim (cemaat ve teşkilattan) ayrılırsa o kişi kendisini cehenneme atmıştır"¹³⁶ hadisine kulak asmalı, kişisel ve keyfi hareketlerden sakınmalı ve ekip çalışmasına katılmalıdır.

9- İslamın temel esasları ve merkezi teşkilatımızın genel amaçları yanında, asıl bu ekiplerimizin özel ve bireysel görev ve sorumlulukları ortaya konulmalı ve özel çalışma takvimi ve görev taksimi yapılmalıdır.

Hangi işlerin kimden sorulacağı, ekip ve elemanların sorunları ve sıkıntıları için kime başvuracağı, belli olmalıdır.

10- İstişâreler sonucu alınan kararların tatbikata koyulmaması ve oluşturulan ekiplerin hizmete sokulmaması, yani her şeyin sözde ve kağıt üzerinde kalması halinde, teşkilata ve başkana olan güvenin sarsılacağı ve bundan sonraki istişârelerin ciddiyetini kaybedip Laubalilik ve laçkalığın başlayacağı

135 Maide. 8

136 Süneni Tirmizi

unutulmamalıdır. Bu konuda;

“Hz. Nuh, inkâr eden kavmine:

“Siz ve ortaklarınız yapacağınız işi (Görüşmek ve kararlaştırmak üzere) toplanın... Ki sonunda yapacağınız işler size pişmanlık ve perişanlık (sebebi) olmasın!. (İyice düşünüp değerlendirdikten sonra verdiğiniz kararı ve) hükmü bana tatbik edin ve asla mühlet vermeyin!..”¹³⁷ ayeti de bizlere:

a- Yapılacak işleri, önce ehliyle istişare edip görüşmeyi,

b- İstişaresiz ve plansız işlerin pişmanlık ve zararlar neticeleneceğini,

c- Tatbik edilmeyen kararların hiçbir işe yaramayacağını ve hedefe götürmeyeceğini

d- Ve alınan kararların mühlet verilmeden ve geciktirilmeden hemen uygulamaya koyulması gerektiğini, bize ders vermektedir.

B- İstişare sırasında asla yapılmaması ve sakınılması gereken davranışlara gelince:

1- Görüşme ve tartışmaları gündem dışına çıkarmamalı ve gereksiz yere konuyu dağıtmamalıdır. Yüzlerce meseleyi konuşup hiçbir karara varmamaktansa, bir konuyu görüşüp karara bağlamak daha hayırlıdır.

“Felaha ve kurtuluşa erecek, (Olgun ve onurlu) müminlerin, yersiz ve yararsız söz ve davranışlardan uzak duracağı”¹³⁸ unutulmamalıdır.

2- Başkan, aklına yatmadığı veya yanlış bulunduğu teklif ve tasarıları tenkit ederken arkadaşlarının gururunu kırıcı veya alaya alıcı söz ve davranışlara yanaşmamalıdır.

3- O toplantıya sadece kendisini tanıtmak ve bilgiçlik taslamak veya şahsi başarı ve becerilerini kanıtlanmak maksadıyla katılmamalıdır.

4- Toplantıyı hafife alan, lüzumsuz gören ve genel ciddiyet ve samimiyeti gideren tavırlar takınılmamalıdır.

5- O cemaati kendi şahsi heves ve hesaplarına alet etmekten ve sadece nutuk çekme arzusunu tatmin edeceği hazır bir kalabalık olarak görmekten şiddetle sakınılmalıdır.

6- Ve hele grup üyelerini ve istişareye katılan kimseleri etkileyerek, kendi otoritesini gerçekleştirmek, teşkilatı gayri meşru yollarla ele geçirmek gibi, kötü niyet ve gayretler asla taşımamalı ve şahsi sorunlarını böyle umumi toplantılarda tartışmamalıdır.

“Siz nefsinizi övmeyin (ve kendinizi tezkiye etmeyin) İçinizden kim (makbul ve) müttaki ise Allah onu bilip durmaktadır”.¹³⁹

7- Cemaatin moralini bozucu, kafalarını bulandırıcı veya kendisi dışında herkesi suçlayıcı ve karalayıcı konuşmalardan kaçınmalı ve bu ruhi hastalıktan kurtulmalıdır.

8- Görünüşte dava adamı ve teşkilat mensubu bilinip ama aslında kişisel makam ve menfaatlar için bu cemaati istismar amacı güden özel grup ve kliklerin sözcüsü gibi konuşmamalı, onların avukatlığına soyunmamalıdır.

Ferdi ve fevri davranışlarını ve yanlışlarını meşrulaştırmak amacıyla, bu cemaat ve teşkilatı kullanmaya kalkışmamalıdır.

9- Kınanmak, azarlanmak ve hatta bazı haklarından mahrum bırakılmak endişesiyle, haklı ve hayırlı bildiği gerçekleri söylemekten korkmamalı ve yanlış gördüğü hareketleri tenkit etmekten geri durmamalıdır.

10- Bu tür istişari toplantılar, eğer gizlilik gerektiriyorsa yapılan konuşmalar tartışmalar ve alınan kararlar, yetkili makamlarca ilan edilinceye kadar, asla dışarıya sızmamalı ve başka yerde anlatılmamalıdır.

Evet, her iş ve ibadet ancak samimiyet, ciddiyet, gayret, sabır ve metanetle başarıya ulaşır. Bunlardan birisinin bulunmadığı işler mutlaka yarım kalır. Çünkü iş yapıyor görünenler değil, gerçekten iş görmek ve hizmet etmek isteyenler kazanır.

Gerekli ve yeterli her türlü sebeplere riayet etmeyen, çeşitli vasıta ve vesileleri denemeden becerikli ve

137 Yunus. 10

138 Müminun: 3

139 Necm: 32

bereketli iş yapmak ve hele yaşadığımız bilgi ve teknoloji çağında, rasgele hizmet ve hareketlerle başarıya ulaşmak imkânsızdır.

HİZMET SÜRECİ VE HİKMETLERİ

İslam'î hizmet ve hareketlerin şu beş merhaleden oluşup hedefine ulaştığını hatırlatmıştık.

- 1- Tebliğ
- 2- Davet
- 3- Emri bil ma'ruf, nehyi anil münker
- 4- Cihad
- 5- İlayi Kelimetullah

Şimdi bunları izah edelim:

1- Tebliğ:

İnsanları İslam'la tanıştırmak tebliğle başlar. Tebliğ, rastgele yapılacak konuşmalar değil, karşımızdaki kişi veya toplulukların seviyesine, ilgi ihtiyaç ve isteklerine uygun olarak, en açık ve anlaşılır ifadelerle ve en etkili sözlerle gerçekleri anlatma işidir. Bu ilk aşamada görevimiz sadece izah, ikna ve irşaddir. Yani doğruları açıklamak ve insanların aklına yatırmaktır. Sorunlarımız ve sorumluluklarımız en güzel şekilde hatırlatılır. Muhataplarımız bunları anlamak ve kabullenmek istemeseler bile, asla kızmaya, kırmaya ve zorlamaya hakkımız ve yetkimiz yoktur. Çünkü **“Bize düşen sadece apaçık bir tebliğdir.”**¹⁴⁰

Bu konuda **“(Ey habibim) Sen Allah'tan gelen bir merhamet sayesinde ki, onlara (ashabına) yumuşak davrandın. Eğer sert ve kaba davransaydın ve katı yürekli olsaydın muhakkak onlar etrafından dağılıp gideceklerdi. Artık onların kusurlarını bağışla ve kabalıklarını affet”**¹⁴¹ ayetinin hükmüne ve hikmetine uygun hareket etmeliyiz. Tebliğ hususunda şu ayeti kerime bize en güzel öğüt ve örnektir:

“Kur'an insanlara açık bir tebliğdir ki; bununla hem ikaz ve irşad edilsinler, hem Allah'ın, ibadet olunacak ve emri uygulanacak yegane ilah olduğunu bilsinler, hem de akli selim sahipleri her konuda (Kur'an'dan) ilim, ibret ve hikmet öğrensinler.”¹⁴²

Ayrıca, tebliğ ilk önce, hak ile batıl tanıtmak, insanları yanlıştan uzaklaştırıp doğruya çağırarak başlamak gerekir. Zira Peygamber Efendimizin: **“Allah'ım, Hakkı Hak olarak bize göster ve Hakka tabi olmakla nimetlendire, batılı da batıl olarak göster ve batıldan uzaklaşmakla şereflendire.”** duası bunu göstermektedir.

Böyle yapmayıp ta, Müslümanların his ve heyecanlarını tahrik edici, ama sorumluluk duygusunu ve hizmet şuurunu körletici vaaz ve nutuklarla uğraşmak ise -bilerek veya bilmeyerek- davaya zarar vermektir. Çünkü bu durumu Kur'an şöyle dile getirmektedir: **“Böylece Biz her Nebiye insan ve cin şeytanlarını düşman yaptık. O (insan ve cin) şeytanlar insanları, aldatmak ve oyalamak için birbirlerine yaldızlı laflar söylerler. Elbette, Rabbin dileseydi böyle yapamazlardı. O halde onları (İslam'ı yozlaştırmaya çalışanları) uydurdukları yalan ve yanlış şeyleriyle başa başa bırak!”**¹⁴³

2- Davet:

Yapılan tebliğ etkisini gösterir, muhataplarımız çağrımızı kabullenirse, bu sefer onlar, hayırlı bir cemaat ve teşkilata davet edilir. Ancak, kalpleri ve kafaları mutmain olmadıkça bu davet yapılmaz. Kendilerinde iyiniyet ve kabiliyet gördüklerimize en güzel vesile ve vasıtalarla tebliğe devam edilir. Anlattığımız gerçekleri anlayıp, kabul ederlerse, “Sen de gel! Siz de aramıza katılın!” diyerek onları hayırlı hizmetlere katılmaya çağırırız. Bu davet çok şerefli ve sevaplı bir girişimdir.

Cenab-ı Hak:

“İçinizden insanları Hakka ve hayra çağırarak, iyiliği emredecek kötülükten sakındıracak bir topluluk bulsun. Kurtuluşa erecekler işte onlardır.” buyurmakla bu teşkilat ve hizmete işaret etmektedir.

140 Yasin: 17

141 Al-i İmran: 159

142 İbrahim: 52

143 En'am: 112

3- Emri bil maruf, nehyi anil münker:

İmani ve insani gerçekleri kabullenen ve davetimize uyarak bozuk ve yanlış düşünceleri ve düzenleri terk edip, hayırlı cemaat ve hareket içine katılan Müslümanlara artık “bunları yap, şunları yapma!” şeklinde emirler ve yasaklar başlar. Böylece onlar belirli bir süreçte eğitime ve teşkilat disiplinine alıştırılır. Bu basamakta yavaş ve yumuşak hareket edilmeli, usandırıcı değil ısındırıcı olmalıdır. Bu husustaki hizmet ve faaliyetler **“Siz, insanlık için çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz. Çünkü iyiliği emreder, kötülükten alıyorsunuz.”**¹⁴⁴ ayetinin içerisine girmektedir.

4- Cihad:

Teşkilat disiplinine giren, emir ve yasak çerçevesinde hareket etmesini öğrenen şuurlu ve sorumlu Müslümanların, evrensel hukuk kurallarını ve temel insan haklarını hâkim kılmak amacıyla yapacakları hizmet ve faaliyetlerin hepsine birden cihad diyoruz. Bu noktada gayret etmek her Müslümana farz-ı ayın olan en büyük ibadet ve en birinci mesuliyettir. Bu yapılmadan dünyada hürriyet, ahirette ise cennet yoktur. Bu gayreti göstermeyenler ya Hakkın hakimiyetini istemeyen insanlardır veya gayesiz ve gayretsiz dolaşanlardır. Çünkü, **“Eğer o münafıklar (cihad için yola) çıkmak isteselerdi bu maksatla bir hazırlık görür (ve gayret gösterirlerdi).”**¹⁴⁵

5- İ'layı Kelimetullah:

İnsanlara hizmet düşüncesi ve iman disiplini içinde yapılacak gayretlerin hedefi ve neticesi ise “İ'layı kelimetullah”tır. Yani Allah kelamının ve Kur'an ahlakının bütün bozuk ve barbar düşüncelere üstün gelmesi ve yeryüzünde adaletin yürütülmesidir. Böylece Allah (cc) **“Kâfirlerin kelimesini (ve batıl düzenleri) en alçak kılacak. O Allah'ın kelamı (ve saadet nizamı ise) en yüksek (olacak)tır.”**¹⁴⁶

Çünkü **“Allah, Peygamberini hidayet (edici bir kitap) ve Hak din ile gönderdi ki, onu bütün dinlere ve batıl düzenlere hâkim ve üstün kılsın.”**¹⁴⁷

“Allah'ın ezeli vadi haktır ve Müslümanların gayretiyle “yeni bir dünya” kurulacaktır. Bu gerçekten ve mutlu gelecekte gafil olanları, şeytan kaplamış (hak yoldan çıkartmış) ve Allah'ı hatırlamayı kendilerine unutturmuştur. İşte bunlar şeytanın peşindedir. Şeytanın hizbinde olanlar ise muhakkak hüsrana uğrayacaklardır. (Zira) Allah şöyle hüküm vermiştir: Celalim hakkı için, mutlaka hem ben galip geleceğim, hem de Peygamberim. Şüphesiz Allah sonsuz kuvvet sahibidir ve her şeye galiptir... Artık Allah'a ve ahiret gününe inanan bir topluluğu, Allah'ın ve Peygamberin getirdiğini beğenmeyen kimselere yardım ederken göremezsin. Allah ve Resulüne isyan (ve İslam'i gerçekleri inkâr) edenler velev onların babaları, oğulları, kardeşleri veya hısım ve hemşehrileri bile olsa (mü'minler onlara asla taraf ve tabi olmazlar) işte Allah böyle (sadık ve samimi) olanların kalbine gerçek imanı yerleştirmiş ve bunları kendi katından bir rahmet ve inayete güçlendirmiştir. Onları altında ırmaklar akan cennetine koyacak ve orada ebedi kalacaklardır. Öyle ki Allah onlardan razı, onlar da Allah'tan razı olacaklardır. İşte bunlar Allah'ın taraftarı olanlardır. Ve şunu kesinlikle bilin (ve bekleyin) ki Allah'tarafında olanlar felah bulacak ve zafere ulaşacaklardır.”¹⁴⁸

Devamlı konuşulan ama yanlış anlaşılan “emri bil maruf” ise hizmetler başarıya ulaştıktan ve adalet düzeni kurulduktan sonra yapılabilecek geniş kapsamlı bir hizmettir. Zira “marufu emretmek ve münkeri nehyetmek” bir yetki ve iktidar işidir. Allah'ın adaletini yürütmenin, haramları ve zulümleri önlemenin, sadece nasihat ve yalvarmakla mümkün olmayacağı ve olmadığı ortadadır.

Bu hikmet ve hakikate binaen Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır:

“Onlar, şu mü'minlerdir ki, eğer kendilerini yeryüzünde iktidar mevkiine getirirsek, namazı kılar,

144 Al-i İmran: 104

145 Tevbe: 46

146 Tevbe: 40

147 Fetih. 28

148 Mücadele: 19, 22

zekâtı verir, iyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar.”¹⁴⁹

Gerek devlet, gerek fert olarak emri bil maruf ve nehyi anil münker yapmayan, neme lazımcı ve gayretsiz bir toplum sonunda kokuşur ve çöker.

“İsrailoğullarından nankör ve inkârcı olanlara hem Davut’un hem de Meryemoğlu İsa’nın diliyle lanet olundu. Bunun sebebi de isyan etmeleri ve (Allah’ın koyduğu ölçüleri çiğneyerek) haddi aşmış olmalarıydı. (Üstelik) onlar birbirlerini yaptıkları kötülüklerden sakındırmaz ve günahlara da mani olmazlardı. Gerçekten bu yaptıkları ne kadar çirkindir.”¹⁵⁰ ayeti bu durumu ifade etmektedir.

DAVET PRENSİPLERİ VE TEBLİĞ İLKELERİ

Bugün, ülke sorunlarını ve çözüm yollarını anlatırken ve insanları İslam'a çağırırken birçok hatalar yaptığımızı kabul etmek zorundayız. "Kaş yapayım derken göz çıkarmamak" ve ıslah ediyorum zannederek ifsad etmemek için, İslam davetçilerinin çok dikkatli olmaları gerekmektedir. Zira, İmam-ı Gazali hazretleri "küfre rıza küfüdür" gerçeğini bir başka açıdan ele alarak: "Eğer bizim yanlış ve yersiz konuşmalarımız, kırıcı ve kaçırıcı davranışlarımız yüzünden, insanlar İslam'dan ve Hak davadan uzaklaşırsa, onların vebali bize aittir" şeklinde izah eder.

Şimdi, İslam'ı tebliğ ederken mutlaka uymamız gereken hususları kısaca arz edelim:

1- Her şeyden önce niyetimiz halis olmalıdır. "Allah rızası için, insanları İslam'la tanıştırmak" düşüncesi ve "Bu insanlar gerçeği bilsun ve cehennemden kurtulsun" niyetiyle hareket etmeliyiz. Başkalarına bilgiçlik taslamak, üstünlüğümüzü ispatlamak, muhataplarımızı mahcup ve mağlup etmek gibi, nefsanî duygularımızı tatmin amacına yönelik konuşmaların etkisi ve bereketi olmayacaktır.

"Biz davetimize karşılık sizden hiçbir ücret istemiyoruz. Bizim ecrimizi Allah verecektir." ayetini, kendimize ilke edinmeliyiz.

Peygamber Efendimiz (sav) Hazreti Abbas'a (ra) **"Ey Peygamberin amcası! (Dini hizmetlerde, dünyaya meyiletme!) küfür ve kötülüklerle manen ölmüş bir kişiyi (iman ve İslam ile) diriltmen, sonunda terk edip gideceğin dünyalık makam ve menfaatlerden çok daha hayırlıdır."**¹⁵¹ buyurmuşlardır.

2- İnsan savunduğu davayı ve konuştuğu konuyu iyi bilmelidir Öğretmek için önce öğrenmek lazımdır.

Bediüzzaman Hazretleri: "Davetçi koyun olmalı, kuş olmamalıdır. Zira koyun yediklerini sindirerek safi süt haline getirir öyle kuzusuna verir. O da bunu iştahla emer ve hazmeder. Ama kuşlar bir kısım şeyleri çiğner sonra yavrusunun ağzına boşaltır. O da yutamaz geri kusar." buyumakla bu gerçeği ne güzel ifade ediyor.

İslam'ın değişmez temel esaslarını öğrenmekle beraber Siyonizmi ve onun, sağ ve sol iki kolu gibi işleyen Komünizmi ve kapitalizmi ve benzeri sistemleri, Birleşmiş Milletler, İMF-AET, Masonluk vb. teşkilatlar ve bunların mahiyet ve faaliyetleri, Türkiye'deki masonik etkinlikleri, dünya dengesindeki yeni gelişmeleri, ülkemizin problemlerini ve gerçekçi çözüm önerilerini de bilmek ve anlatmak gerekir.

3- İnsanlara şefkat ve merhametle yaklaşmalıyız. Katı ve acımasız tavırlar insanları ürkütecek ve bizden uzaklaştıracaktır. Cenab-ı Hak Peygamberimize **"Allah'tan gelen bir merhamet sayesinde ki, sen onlara (Ashabına) yumuşak davrandın. Eğer katı yürekli olsaydın ve kaba davransaydın muhakkak onlar etrafından dağılıp gitmişlerdi."**¹⁵² buyurmaktadır.

"Sen (sana karşı yapılan) kötülüğe, en güzel iyiliklerle karşılık ver. O zaman aranızda düşmanlık bulunan kimselerin, candan bir dost olduğuna göreceksin."¹⁵³ ayetindeki hikmeti kavramaya çalışalım.

Elimize intikam almak fırsatı geçse bile rakiplerimize Hz. Yusuf'un kardeşlerine söylediği gibi **"Bugün (benden taraf) size kızma ve kınama yok. (Sizin cahilliğinizi ben unuttum ve affettim) Allah da sizi bağışlasın."**¹⁵⁴ diyebileceğimizi insanlara hissettirmek zorundayız.

4- Sözlü önerilerimizin kabul görmesi için, önce güzel ahlakımız ve örnek davranışlarımızla İslam'ı temsil edebilmeliyiz. Cenab-ı Peygamber Aleyhisselam "Ashabım yıldızlar gibidir. Onlara uyarsanız kurtulursunuz" buyururken bu gerçeği ifade ediyor. Ashab neden yıldızlara benzetiliyordu? Çünkü, mesela kutup yıldızının dili yoktur, konuşmaz. Ama fiili durumu ile hep insanlara kuzeyi gösteriyor. Yolunu şaşırımlara rehberlik ediyor. Ashabı Kiram da böyleydi. Onların dilinden çok hali konuşurdu ve o yüksek ve örnek ahlaklarıyla insanlara hidayet rehberi olurlardı. Halimiz dilimizi yalanlıyorsa, davranışlarımız dinimize ve davamıza uygun düşmüyorsa, konuşmalarımız ne kadar güzel olursa olsun kimse bize itimad ve itibar etmeyecektir.

"Ey iman edenler niçin yapmadığınız (ve yapamayacağınız) şeyi söylersiniz? Böyle

151 Beyhaki

152 Al-i İmran: 159

153 Fussilet: 35

154 Yusuf: 92

yapmayacağınız (ve fiilen yapmadığınız) şeyi konuşmanız, Allah katında pek büyük bir suçtur.”¹⁵⁵ ayetlerini iyi düşünmek durumundayız.

5- Sohbetlerimizde ve davetlerimizde “Kolaylaştırın, zorlaştırmayın, müjdeleyin, nefret ettirmeyin” hadisinin emrine mutlaka uymalıyız.

İslam'ı, anlaşılması ve yaşanması çok zor bir din gibi göstermek büyük bir haksızlıktır.

Halbuki, **“Cenab-ı Hak sizin için kolaylık diler, asla zorluk istemez.”**¹⁵⁶

“Allah insana ancak gücü yettiği şeyi yükler.”¹⁵⁷

“Allah sizin yükünüzü hafifletmek ister, zira insan zayıf yaratılışlıdır.”¹⁵⁸ ayetlerine aykırı davranışlara hakkımız yoktur.

Halbuki bizler bazen insanların hidayete ermesini ve kurtuluş yoluna girmesini zorlaştıracak şartlar ortaya koyuyoruz.

Efendimiz Aleyhissalatü Vesselam Hz. Muaz-ı (ra) Yemen'e davetçi olarak gönderirken insanları önce şehadet getirip iman etmeye (yani zatında, icraatında ve şeriatında ortak koşmadan Allah'a ve Resulüne inanıp Batıl din ve düşünceleri bırakmaya) bunu kabul ederlerse beş vakit namaza, bunu da kabul ederlerse, zekât vermeye çağırmasını emretmişti.¹⁵⁹

Görülüyor ki bu tekliflerin hepsi birden ve bir anda istenmemiş, tedrici bir süreç ve sıralama uygun görülmüştür.

Bugün insanlara önce, Ülke sorunlarını ve sorumluluklarımızı hatırlatarak işe başlamamız gerekirken, biz kadınlarının kıyafetiyle söze başlarsak, minareyi tersinden ve tepesinden yapmaya çalışanın durumuna düşeriz. Ayrıca daima ümitlendirici, sevindirici ve morallerini yükseltici şeyler konuşulmalıdır.

6- Hakkı tebliğ ve tavsiye ederken akıcı, anlaşılır ve tatlı bir dil kullanmalı, hikmetli ve ibretli örneklerle davet yapılmalıdır. Kızmak, kırılmak, bağırıp çağırarak aleyhimize olacaktır.

Bir gün Resulullah'ın huzuruna genç bir delikanlı gelmiş ve kendisine zina yapmak için izin verilmesini istemişti. Orada bulunanlar sövüp saymaya hatta, dövmeye kalkıştılar. Efendimiz ise sabır ve şefkatle, “yaklaş!” buyurdular. Sonra onu dizi dibine oturtup sordular: “Annenize zina yapılmasını ister misin?” Genç adam “yoluna kurban olayım, bunu kim ister” diye cevap verdi. Hz. Peygamber (sav) “Öyleyse diğer insanlar da anneleriyle zina yapılmasına asla razı olmazlar.” buyurup tekrar sordu: “Peki kızınızla böyle çirkin bir iş yapılmasına razı olurmusunuz?” Genç: “Asla, Ya Resulullah, deyince Efendimiz kız kardeşi, halası ve teyzesi için de aynı sorusunu tekrarladı. Genç adam ise hiçbirine razı olmayacağını belirtti. Bunun üzerine Efendimiz “öyle ise senin zina etmek istediğin de, mutlaka birilerinin annesi, kızı, bacısı, halası veya teyzesidir. Senin razı olmadığın ve nefsin için hoş karşılamadığın bir kötü işi başkalarına nasıl reva görüyorsun?” buyurup “Ya Rabbi bu gencin günahını bağışla, kalbini temizle ve namusunu koru” diye dua ettiler. Bunun üzerine genç tamamen ikna olmuş ve itminana kavuşmuş olarak ayrıldı ve o günden sonra edep ve ahlak timsali oldu.¹⁶⁰

7- Muhataplarımıza ortak olduğumuz ve birlikte sahip bulunduğumuz değerleri sık sık hatırlatmalı, onlara zaten bizden biri gibi davranmalı, hep ihtilaf ettiğimiz konuları gündeme getirip bizden ve Hak davadan uzaklaşmalarına sebep olmamalıyız.

Cenab-ı Hak “müşterek noktalardan yaklaşma” metodunu, bizzat Resulüne (ve ümmetine) şöyle emrediyor **“De ki: “Ey ehli kitap! Bizimle sizin aranızda müşterek ve müsavi olan bir kelimeye (ve gerçeğe) gelin. Şöyle ki Allah'tan başkasına tapmayalım, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım. Allah'ı bırakıp da birbirimizi Rabler ve ilahlar edinip (putlaştırmayalım).”**¹⁶¹

Resulullah'ın İslam'a davet mektubunu Mısır Mukaykısına götüren Hatıb b. Ebi Beltea Mukavkıs'a şöyle

155 Saf: 2, 3

156 Bakara: 185

157 Bakara: 286

158 Nisa: 28

159 Müslim

160 İbn-i Hambel

161 Al-i İmran: 64

diyordu: **“Bu Peygamber (Hz. Muhammed (sav) insanları Hak dine davet ediyor. Ona en sert davrananlar kavmi Kureyş’liler olup en fazla kin ve düşmanlık gösterenler ise Yahudilerdir. Fakat ben, siz Nasranilerin (Hristiyanların) en çok yakınlık göstereceğinize inanıyorum. Zira Allah’a yemin ederim ki, Hz. Musa’nın Hz. İsa’yı müjdelemesi ne ise, Hz. İsa’nın Hz. Muhammed’i müjdelemesi de odur. Bizim sizi Kur’an’a davet etmemiz aynen sizin Tevrat ehli Yahudileri İncil’e davet etmeniz gibidir. Hangi kavme Peygamber gelmişse o kavim O Peygamberin ümmeti olur ve inadı bırakıp itaat etmek onlara farz olur. Şimdi ne mutlu sana ki Hz. Muhammed’e eriştin, gel artık Müslüman ol. Unutma ki biz seni Hristiyanlıktan men etmiyoruz, bilakis, ona teşvik ediyor, gerçek Hristiyanlığın icabını yapmanı istiyoruz.”** ¹⁶²

Efendimiz ve Ashabı, tahrif edilen Tevrat ve İncil ehli ile bile müşterek noktalar tespit ederek bu noktalardan onlara yaklaşma yolları ararken, bizlerin zaten Müslüman olan ve bir değil binlerce temel ortak noktalarımız bulunan, kendi ülkemiz insanlarıyla olumlu ilişkiler kuramayışımız ve sadece (siyasi şuurdan ve sorumluluk ruhundan) mahrum kesimlere yaklaşamayışımız ne kadar acıdır ve acizliktir.

8- Davet ve tebliğde dikkat etmemiz gereken konulardan birisi de muhataplarımızı sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik ve psikolojik yönlerden tanımaktır. Çünkü bir arazide ziraat yapılacaksa önce toprak tahlil edilmeli, eğer müsaitse hangi tür tohum ve gübre kullanılacağı tespit edilmelidir. Aksi halde emekler boşa gidecektir. Bunun gibi insanların ilgi ve ihtiyaçlarına hitap etmesini bilmeli, onlara dikkat ve rağbet edecekleri konularla yaklaşmalıdır.

İnsanların aklına (ve anlayışına) göre konuşmak, peygamberin emridir. Herkese seviyesine ve şahsiyetine uygun davranmalıdır.

9- Konuşmalarınızda, insanların hürmet ve rağbet ettiği, sevip saydığı, övüp yücelttiği (komutan, kahraman, lider ve şeyh gibi) şahsiyetlere rastgele dil uzatılmamalıdır. Onların mutlaka açıklanması gereken bazı durumları ise, münasip bir dille anlatılmalıdır.

“İnsanların Allah’tan başka tapınıp yalvardıkları şeylere ve putlaştırdıkları kimselere sövmeyin ki onlar da taşkınlık ve cahillik ederek Allah’a sövmesinler.” ¹⁶³ ayeti bu konuda bizleri ikaz etmektedir.

10- Her söz, gerektiği yerde ve zamanda konuşulmalıdır. Susulacak yerde konuşmak ahmaklık, konuşulacak yerde susmak ise korkaklıktır. “Bayram, düşün, geçtikten sonra kınayı ayağın altına yak” atasözümüz ne kadar manalıdır. Düşün bayram, pazar ve panayır gibi insanların özellikle toplandıkları fırsatları değerlendirmeli, Hak davayı tebliğ etmelidir.

Peygamberimizin (özellikle Mekke döneminde) edebi ve ticari birer fuar durumundaki Ukaz ve Zülmeceaz gibi panayirlara katılarak davetini yaptığı bilinmektedir.

“Firavun: Ey Musa davanı ispat etmek için sihribazlarımla karşılaşip yarışacağınız uygun bir zaman ve yer tayin et.” deyince Hz. Musa “Sizinle buluşma zamanı (önümüzdeki) süs (ve bayram) günü olsun ve insanların toplanacağı kuşluk vakti karşılaşalım.” ¹⁶⁴ cevabını veriyordu. Çünkü başka türlü toplanması mümkün olmayan on binlerce insan, o bayram vesilesiyle bir araya gelecekti.

11- Davetçinin kılık kıyafetine de dikkat etmesi gerekmektedir. İnsanların nefret edeceği pejmürde bir kıyafetle ve dağınık vaziyette onların karşısına çıkmamalıdır. Yine insanların yadırgayacağı ve çağdışı sayacağı ve ürküp uzaklaşacağı elbiselerle onların karşısına çıkmak, hakkımızdaki peşin ve yanlış kanaatlerini kuvvetlendireceğinden, artık anlatacaklarımızı dinlemeye değer bulmayacaklardır.

Cenab-ı Hak nübüvvetin ilk yıllarında peygamberine tebliğ emri verirken **“Kalk ve, (insanları İslam’a davet ederek inanmayanları azabımla) korkut. (Bu tebliğ vazifesini yaparken de) elbiseni (daima) temiz tut.”** ¹⁶⁵ buyurarak, kılık kıyafetin temizlik ve güzelliğinin, insanları etkileyeceği gerçeğine işaret ediyordu.

12- Bazen de muhataplarımızı incitmemek ve enaniyet duygularını diriltmemek için, kendi nefsimize hitaben konuşmak ta ayrı ve güzel bir tebliğ sanatıdır.

162 Gazali, Fıkhussiyre, Sh: 387

163 En’am: 108

164 Taha: 58-59

165 Müddessir: 3, 4

Bu konuda Hz. İsa'nın gönderdiği elçilere hakaret ve haksızlık yapan Antakya halkına, Habibi Neccar adlı zatın ikaz ve irşadı ne güzel bir örnektir.

“(Habib Neccar) Şehrin ta öbür ucundan koşarak geldi ve dedi ki: “Ey kavmim. Uyun bu gönderilen elçilere ki, onlar sizden bir ücret istemiyorlar ve onlar haklıdırlar ve hidayet üzeredirler.”

“Hem bana ne olmuş ki beni yaratana kulluk etmeyeyim. Nihayet hepiniz de dönüp dolaşp onun huzuruna götürüleceksiniz.”

“Hiç, ben ondan başka ilahlar edinir miyim? Çünkü eğer O Rahman bana bir keder ve zarar verecek olursa, onların şefaati bana fayda vermez ve beni asla kurtaramazlar.”

“Haberiniz olsun ki ben, Rabbinize iman getirdim. Haydi gelin beni dinleyin.”¹⁶⁶

13- İnsanlara ihsan ve ikramda bulunmak, darlık ve sıkıntıdan kurtarmak, iyilik ederek ihtiyaçlarını karşılamak da, sohbet ve davetimizin tesirini kat kat artıracaktır.

Efendimiz (sav) **“İnsanların hayırlısı insanlara yararlı olandır”** buyuruyor ve **“Kin ve nefreti giderici ve (gönülleri etkileyici) bir unsur olarak karşılıklı hediyeleşin (ve yardımlaşın)”** tavsiyesinde bulunuyordu.¹⁶⁷

“İnsan iyilik ve ihsanın kölesidir.” sözü ne kadar doğrudur. Çevremize, elimizden gelen her türlü yardımı ve yakınlığı göstermeli, “Bir fincan acı kahvenin kırk yıl hatırı olduğu” unutulmamalıdır.

Bu iyilik ve yardımları yaptığımız kimseler Müslüman ise, zaten sadaka olacak, değilse “müellefetül kulup” sayılacaktır. Çünkü “ameller niyetlere göre değerlendirilecektir.”

166 Yasin: 20, 21, 22, 23, 25

167 Muvatta, Hüsnü'l Halk

HİZMET METODU VE STRATEJİSİ

Stratejik hedeflere, İslami ve insani modellere ulaşmak için; günümüzde siyasi hizmetlerin ve buna bağlı girişim ve gayretlerin ne kadar gerekli, hikmetli ve isabetli olduğu giderek daha iyi anlaşılmaktadır. Şunu peşinen belirtelim ki; İnandığımız haklı ve hayırlı bildiğimiz için sahip çıktığımız bir kısım gerçekleri başkalarına zorla kabul ettirmek gibi bir kastımız ve sıkıntımız yoktur; amacımız tarihi ve Kur'ani gerçekleri ortaya koymaktır.

Öncelikle hatırlatalım ki, herhangi bir hizmet ve hareketin başarıya ulaşması için, onun Sünnetullah'a uygun olması şarttır. Nasıl ki Cenab-ı Hakk; gece-gündüzün dönüşümünü, mevsimlerin dolaşımını, ekinlerin oluşumunu, belli esaslara ve kurallara bağlamıştır, *"Tabiat Kanunu"* olarak bilinen bu doğal düzene *"Sünnetullah"* ve *"Adetullah"* denir ve bunlar asla değişmez ilahi kanunlardır. *"Ve la tecidü li sünnetillahi tahvila. Ve la tecidü li sennetillahi tebdila"* gibi ayetler Sünnetullah'ta hiçbir değişiklik bulunamayacağını vurgulamaktadır.

Örneğin; Cenab-ı Hakk'ın adeti, ekinleri baharda bitirmek yazın olgunlaştırmaktır. Biz, zamanı gelmeden, tarlayı istediğimiz kadar sürelim, en verimli gübreyi atıp ve en seçme tohumu ekelim, yine de kışın ortasında ekin yeşermeyecek hasat ve harman olmayacaktır. Baharı ve yazı beklemek zorundayız. Doğan bir bebeğin olgun insan seviyesine gelmesi için yine çocukluk ve ergenlik çağlarını geçirmesi ve uzun yıllar beklemesi gerekli kılınmıştır. Hiçbir suni gayret ve zorlama ile, birkaç ay içinde çocuğun olgunlaşması sağlanamayacaktır. Çünkü, Allah'ın adeti ve tabiat sistemi neyse öyle olacaktır. Öyle ise biz Adetullah'a, yani doğal kurallara, uygun iş yapmak zorundayız. Allah'ın bizim keyfimize, kendi sünnetini, kural ve prensiplerini değiştireceğini sanmak safıktır.

Bu durum, her asırdaki tevhid ve tebliğ hareketinin hizmet metodunda da böyle olmaktadır. İlim ve ibret nazarıyla, tarih boyunca devam eden Hak-Batıl mücadelesine baktığımızda, her çağda insanların en çok rağbet ettikleri, ve kıymet verdikleri ne ise, Peygamberlerin o cins mucizelerle, müceddit ve mürşitlerin de, o gün için gerekli ve geçerli olan hizmet ve hareketlerle halkın karşısına çıktıkları anlaşılmaktadır. İşte bu gerçek, hizmet ve faaliyetlerimizde başarılı olmak için mutlaka uyulması gereken bir Adetullah ve Sünnetullah olduğunu ortaya koymaktadır.

Şimdi meseleyi daha iyi kavrayabilmek için bizzat Kur'an-ı Kerim'de Peygamberlerle ilgili kıssalara bir göz atalım.

Tarihi kaynaklardan anlıyoruz ki, Hz. Davut (as) zamanında, halkın en çok ilgi gösterdiği ve öğrenmek istediği meslek, demircilik sanatıydı. Herkes bu sahada yarışıyor, herkes çocuğunu bu sanatta yetiştirmek istiyordu. Güncel sohbetlerin konusu bile, *"Fılan demirci ustası şöyle bir ev gereci veya av aletini yapmış"* gibi şeyler oluyordu. İşte bu yüzdendir ki Cenab-ı Hakk, Hz. Davud (as)'a, *demiri avucunda hamur haline getirip yağurmak ve istediği şekle sokmak* gibi, hiçbir demirci ustasının erişemeyeceği bir mucize ve marifetle onların karşısına çıkarıyordu. Ta ki dikkatleri üstüne çekebilsin, merak ve menfaat damarıyla insanları etrafına toplayabilsin ve asıl tebligata zemin hazırlayabilsin.

Cenab-ı Hakk Sebe suresi 10-11 ayetlerinde *"Andolsun, Biz Davud'a Tarafımız'dan bir fazl (üstünlük) verdik. "Ey dağlar, onunla birlikte (Beni tesbih edip) yankıyla ses verin (ve tüm gizli hazine ve madenlerinizi hizmetine verin" dedik) ve kuşlara da (aynısını emrettik). Ve Ona demiri yumuşatıp (emrine verdik). "Geniş zırhlar imal et; (onları) düzenli bir biçime sok (ölçülü şekilde üret) ve hepiniz salih ameller yapın. Gerçekten Ben, sizin yaptıklarınızı görenim" (diye vahyettik)"*, buyurmakla bu gerçeği ifade ve ispat etmektedir.

Ayrıca Enbiya suresi 80. ayetinde:

"Bir de size harbin şiddetinden korunmanız için elbise (zırh) yapma sanatını (ve tekniğini) öğrettik (ki) bunlara karşılık siz şükredenlerden misiniz? (Deneyip görelim)", buyurularak harp sanatı ve silahlarının yapımına ve ağır sanayiye teşvik ve işaret edilmektedir.

Yine tarihe ve Kur'an-ı Kerim'e bakıp anlıyoruz ki; Hz. Yusuf (as) zamanında insanların en çok merak ve dikkat ettikleri konuların başında rüya tabiri gelmektedir. En çok hürmet ve rağbet ettikleri kimseler de rüya tabircileri oluyordu. Kur'an'da Yusuf süresinde sık sık görülen rüyalardan ve bu rüyaların tabirlerinden bahsedilmesi, anlattığımız konuya açık bir örnektir. İşte böyle bir ortamda Cenab-ı Hakk'ın Hz. Yusuf'u **"Görülen rüyaları en doğru ve doyurucu olarak yorumlamak"** şeklinde bir mucize ile desteklemesi ve göndermesi Adetullah'ın icabı ve duyulan ihtiyacın bir sonucuydu. Önce Hz. Yusuf'un kendi gördüğü rüyayı babası Hz. Yakub'un tabiri ve doğru çıkması, sonra zindan arkadaşlarının rüyalarını Hz. Yusuf'un isabetli tabiri, derken kralın 7 semiz ineği, 7 cılız ineğin yemesi, yine 7 yeşil başağı, diğer 7 kuru başağın yutması şeklindeki rüyasını tabir için, bilge kişileri toplayıp;

"...Ey önde gelen (kâhin-bilginler,) eğer rüya tabir ediyorsanız benim bu rüyamı çözüverin" demişti.¹⁶⁸ **"Onlar da, "Bu gördükleriniz karmakarışık rüyalardır. Biz böyle karışık rüyaların tevil ve tabirini bilemeyiz" diyerek (acizliklerini itiraf etmişlerdi)."**¹⁶⁹ İşte tam bu sırada Hz. Yusuf'un: **"Bu Rabbimin bana ilettiği ve öğrettiği ilimlerdenir"**, diye ifade ettiği bir mucizeyle kralın rüyasına isabetli bir yorum getirmesi ve Mısır'a Hazine Bakanı olmaya zemin hazırlaması, mevcut şartların tabii neticesiydi ve böyle olması gerekiyordu.

Yine bunun gibi, Hz. İsa (as)'ın, abraşlık gibi tedavisi çok zor ve sıkıntı verici bir deri hastalığını iyileştirmek, kör gözleri açmak ve ölüyü diriltmek gibi, tıbbın, değil o gün, bugün bile erişemediği mucizelerle gönderilmesi, yine halkın dikkatini ve rağbetini çekmek ve asıl tevhid davasını izah ve ispat etmek içindi. Maide suresinin 110. ayetini birlikte okuyalım:

"...İznimle çamurdan kuş biçiminde (bir şeyi) oluşturuyordun da (yine) iznimle ona üfürdüğünde bir kuş olup (uçuverdi). Doğuştan kör olanı ve (deri hastalığı olan) alacalıyı iznimle iyileştirdin, (yine) Benim iznimle ölüleri (tekrar hayata) çıkarıverdin..." Zaten halkın da Hz. İsa'dan istediği mucize ve marifetler genellikle bu cins şeylerdi.

Hz. Musa (as) döneminde en çok ilgi duyulan ve rağbet edilen meslek ve marifet ise sihirbazlıktı. Firavun, Hz. Musa'yı halkın huzurunda, bütün ülkeden topladığı seçme sihirbazlarla yarışmaya çağırdığı zaman, Hz. Musa; **"Ben bir peygamberim. Hokkabazlıkla işim yok,"** demiyordu. Sihirbazlık sahnesinde davasını tebliğ ve Hakk'ı temsil için bulduğu bu fırsatı değerlendirmeye koşuyordu. Cenab-ı Hakk da, Sünnetullah gereği orada, o anda lüzumlu ve geçerli olan sihirbazlık cinsinden bir mucizeyle peygamberini destekliyor ve ona Asa'yı gönderiyordu. Çünkü, halkın rağbeti ve dikkati sihirbazlığa idi ve o konudaki başarılar alkışlanıyordu ve herkes o konuda yarışıyor, o konuları konuşuyordu. Taha suresinde Cenab-ı Hakk buyuruyor **"(Artık herkes meydana toplanınca, sihirbazlar Hz.) Musa'ya, "Sen mi (önce marifetini ortaya) atacaksın, yoksa biz mi atalım?" diye (sormuşlardı)."**¹⁷⁰

"(Hz.) Musa da "siz atın" da (marifetinizi görelim) buyurmuşlardı. (Bunun üzerine sihirbazlar öyle acayip hünerler ortaya dökmüşler ve halkın gözlerini büyülemişlerdi ki, onları dehşet ve korku kaplamıştı. Böylece büyük bir sihirbazlık gösterisi yapmışlardı.) Sihir olarak yere attıkları ipleri ve değnekleri gerçekten koşuyormuş gibi göstermeyi (başarmışlardı)."¹⁷¹

Tam bunun üzerine Cenab-ı Hakk Hz. Musa'ya; **"Şimdi sağ elindeki yere bırak, onların yaptıklarını (tek tek) yutacaktır; çünkü onların yaptıkları yalnızca bir büyücü hilekârlığıdır. Sihirbazlar hangi hünerle ortaya çıkarsa çıksın, nereye varırsa varsın, iflah olmayacak (ve başarıya ulaşamayacaktır)."**¹⁷²

"(Artık gerçek anlaşılmiş böylece onların bütün yaptığı numara ve hileler boşa çıkmıştı. İşte orada hem sihirbazlar -dolayısıyla Firavun- yenilgiye uğramışlardı ve küçülüp, mağlup şekilde çekilmek zorunda kalmışlardı.) Bunun üzerine (gerçeği öğrenen) sihirbazlar hep birden secdeye kapanmışlar;

¹⁶⁸ Yusuf: 43

¹⁶⁹ Yusuf: 44

¹⁷⁰ Taha: 65

¹⁷¹ Taha: 66

¹⁷² Taha: 69

“Biz Harun’un ve Musa’nın Rabbine iman ettik” diyerek (herkesi şaşkınlığa uğratmışlardı).”¹⁷³

“De ki: “(Artık) Hakk geldi, batıl zail oldu. Hiç şüphesiz batıl yok olucudur. (Çünkü Hakk gelince batıl batacak, güneş doğunca karanlık kaybolacaktır).”¹⁷⁴

İşte Hz. Musa sihirbazlık sahasında, Firavun’un oyunlarını bozduğu gibi; Bizler de, Allah’ın izniyle, siyaset arenasında oynanan hile ve hıyanetleri boşa çıkaracağız. Bugünkü siyaset cambazlarının Hakk’ın karşısında secdeye kapanacakları dönem de yakındır. Medya sihirbazlarının, halkın gözünü büyüleyen ve gönlünü kirleten TV yayınlarının sihirlerinin de bozulacağı günler yaklaşmaktadır. Elbette her Firavun’un bir Musa’sı, her Musa’nın da bir asası mutlaka bulunacak ve mazlumların ahı, zalimlerin saltanatını yıkacaktır.

Şimdi gelelim bizim peygamberimiz, Hz. Muhammed (sav) dönemine: Efendimizin göreve başladığı zaman ve mekânda, Araplar arasında şiir ve edebiyata rağbet oldukça yüksek ve yaygındı. Şair ve hatiplere, “Yarı Tanrı” nazarıyla bakarlardı. Güzel konuşmak, akıcı ve etkili şiir okumak bir tutku halini almıştı. İşte Peygamber Efendimize, her peygambere verilen mucizeler yanında, en önemli ve en büyük mucize olarak verilen Kur’an-ı Kerim’in, erişilmez belâgat ve fesahati (akıcılık ve tatlılığı) karşısında müşrikler, Arapların yarışmaları 'sonucu yaldızlı harflerle yazıp Kâbe'ye astıkları meşhur şiirlerini, *“Kur’an geldikten sonra, bunların asılı durması yakışıksızdır. Güneş doğduktan sonra mumları halâ yanık tutmak manasızdır”* diyerek kendi elleriyle indiriyor ve yırtıyorlardı. Hatta, *“Artık ey Resulüm, emrolunduğun şeyi kafirleri çatlatırcasına açıkla, cahillerden yüz çevir”* ayetini duyan meşhur bir şair hemen secdeye kapanıyor. *“Ne oldu, yoksa iman mı ettin?”* diye soranlara da, *“Hayır, bu sözün belâgatına secde etmekten kendimi tutamadım”* itirafında bulunacaktı.

Evet, mademki o çağın insanı şiir ve hitabete özellikle rağbet ediyor ve o konuda yarışyordu. O konuda ilgisi ve bilgisi vardı; o halde o cinsten bir mucizeyle dikkatlerinin çekilmesi gerekiyordu. Efendimiz (sav)’le artık nübüvvet kapısı kapanmıştır. Yeni bir Peygamber gelmeyecektir. Ancak İslam, sadece belli bir asrın değil, kıyamete kadar değişen ve gelişen bütün çağların ve topyekün bütün insanlığın maddi ve manevi bütün ihtiyaçlarına cevap verip doyuracak bir hayat programı olarak, zaman zaman tecdid, yani yeniden doğuş ve diriliş hareketlerine sahne olacaktır.

İşte devr-i saadetten kısa bir zaman sonra, hatta daha bir kısım sahabe hayatta iken, *“Kur’an’ı ve Sünneti herkes kendi keyfine göre yorumlama, aynı ayet ve hadislerden değişik hükümler çıkarma”*, rahatsızlığı ortaya çıkmıştı. Siyasi tarafgirlik ve mezhep taassubuna, İslam’ı yozlaştırmak isteyen zındıka hareketleri de karışınca, durum daha da kötüleşip karmaşık bir hal almıştı. Müslümanlar bir şaşkınlık ve perişanlık içinde kıvrılmaktaydı. Evet, kim haklıydı? Kimlerin sözlerine uyulacak; kimlerin tarafında olunacaktı? Halkın kalbi ve kafası bu sorular ve kuşkuyla meşgul bulunmaktaydı. İşte böyle bir zamanda İmam-ı Azamlar, İmam-ı Malikler, İmam-ı Şafilere gibi büyük müçtehit imamların çıkmaları, Kur’an ve Sünnetteki en uygun manayı, en ilmi metotlarla ortaya koymaları, bir kuru heves ve tesadüfün eseri değil, ciddi bir ihtiyacın neticesi olmaktaydı. Ve Sünnetullah böyle bir hizmeti gerekli kılmaktaydı.

Yine, Emeviler elinde giderek saltanata ve zorbalığa dönüşen hükümet yönetimi ve İslami kuralların terk edilmesi, Müslüman toplumu ciddi ciddi düşündürdüğü ve artık herkesin her yerde *“Halimiz nedir, gidiş nerededir, sonumuz ne olacak?”* diye üzüldüğü bir dönemde, bir Ömer İbni Abdülaziz Hazretlerinin çıkıp yeniden *“İslami adaleti devlet yönetimine hâkim kılma”* şeklindeki değişim ve düzelme hareketini yapması, yine o günkü ihtiyacın ve Sünnetullah’ın icabıydı.

Daha sonra, tarikat ve tasavvuf hareketinin hızla yayıldığı, ahlaki disiplin ve düzenin bu sayede sağlandığı, ama giderek bu sefer tarikatlar içinde bid’at ve sapıklıkların baş gösterip, hızlı ve

¹⁷³ Taha: 70

¹⁷⁴ İsra: 81

tehlikeli bir yozlaşmanın ortaya çıktığı bir ortamda, İmam-ı Rabbani hazretlerinin zuhur edip tarikat mesleğinin ıslahını esas alan tecdit hareketini yapması, elbette Adetullah'ın bir gereği sayılmıyordu. Çünkü o gün insanların büyük çoğunluğunun dikkati ve rağbeti tasavvuf ve tarikatlar üzerinde yoğunlaşmıştı. Zaten bozulma ve yozlaşma da, o noktada başlamıştı. Öyle ise ıslah ve irşad hareketi de o cinsten olmalıydı.

Daha sonraları, eski Yunan felsefelerinin, Bizans ve Roma'nın safсата dolu eserlerinin tercümeleri sonucu, İslam aleminde, güya *ilim ve hikmet perdesi altında, itikadi sapıklıkların yayılmaya başlaması* üzerine, bu sefer bir İmam-ı Gazali Hz.lerinin çıkıp Kur'ani ve İslami ilimleri yeniden ihya ve felsefeyi fikren ve ilmen imha yoluyla tecdit hareketini ve hizmetini yürütmesi doğal ve sosyal bir ihtiyacın neticesi olarak algılanmalıydı.

Nihayet, ehli tarikat ve ehli şeriatın birbirine cephe açtıkları ve birbirini küfür ve sapıklıkla suçladıkları, medrese ile tekkenin birbirlerinden uzaklaştıkları bir sırada, Mevlana Halidi Bağdadi Hz.lerinin ortaya atılıp *“Tarikat, şeriatı yaşamaktır. Maksadı ve manası aynıdır. Tarikat, şeriatın şahsi hayatımıza en güzel tatbikatıdır”* diyerek bu lüzumsuz düşmanlık ve dedikoduyu kaldırarak, tefrika ve tecavüzleri önlemek üzere yaptığı tecdit hareketi, yine mevcut şartların ve tabii ihtiyaçların zaruri neticesi olarak yaşanmıştı. Ona “Zülcenaheyn” yani “Çift kanatlı” denmesi de; hem Kadiri, hem Nakşi tarikatına bağlı olmasından değil, medreseyle tekkeyi, ilim ile ameli, şeriatla tarikatı meczedip birleştirmesinden dolayı idi.

Ve derken, Siyonist odakların ve Mason localarının siyasi entrikaları sonucu yıkılan, I. Dünya Harbi sonunda fiilen parçalanan Osmanlı'dan arta kalan ve kurtuluş savaşı sonunda Cumhuriyet olarak ortaya çıkan Türkiye'mizde, fen ve felsefe kılıfıyla yaygınlaştırılan, ilim ve ilericiğin bir gereği gibi sunulan ve sanılan bir *“inkârcılık ve din dışılık”* akımı karşısında, üstad Bediüzzaman Hz.lerinin çıkıp, şüphe ve vesveselerle bulanmış kafaları ve bunalmış gönülleri, bizzat Kur'an'dan çıkardığı, hikmetli ve ibretli iman dersleriyle huzura ve itminana kavuşturmak üzere yaptığı Risale-i Nur hizmeti ve eserleri, yine ciddi bir ihtiyacın ve iştiyakın neticesi yazılmıştı. Çünkü Sünnetullah böyle istiyordu; önce imansızlık cereyanının önlenmesi, sağlam bir imanın kalplere yerleştirilmesi gerekiyordu.

Bu kadar uzun bir izahtan sonra, şimdi asıl günümüzde nasıl bir yöntem ve sistemle ortaya çıkılmalıydı?

Mademki Allah'ın sünnetinde ve ezeli takdirinde bir değişiklik olmayacaktı. Mademki Allah'ın iradesine ve rabbani prensiplere uygun olmayan hiçbir hizmet ve hareket başarıya ulaşmayacaktı. Mademki devr-i Adem'den beri süregelen Hak-Batıl mücadelesinde, bütün peygamberler kendi zaman ve mekânlarına halkın en çok ilgi ve ihtiyaç duyduğu konular cinsinden mucizelerle ortaya çıkmıştı. Çünkü, *“Hakk'a çağırın ve halkı uyaran bir Resul göndermedikçe hiçbir kavme azap etmemek”* Allah'ın hükmü ve rahmetinin gereği durumundaydı. Mademki davetin ve tebliğin en önemli şartı da, o hizmete uygun bir ortam ve fırsat hazırlamaktır. Elbette halkın merak ettiği, kıymet verdiği ve dikkatle takip ettiği konularla, onlara yaklaşmak ve her seviyeden, herkesin ilgi gösterdiği bir sahadan halkın karşısına çıkmak, davamızda başarılı olmak için mutlaka uymamız gereken Allah'ın değişmeyen sünneti ve âdeti olmaktadır.

İşte bu nedenle mademki, günümüzde köylü-şehirli, alim-cahil, zengin-fakir, genç-ihliyar, herkesin doğrudan ve dolaylı, mutlaka bulaştığı ve hiç kimsenin ilgisiz kalmadığı şey, siyaset ve particilikti. Mademki, Siyonizm'in güdümündeki zulüm ve sömürünün bütün dehşetiyle hüküm sürdüğü günümüzde, inancını ve amacını icraata çevirebilmenin en geçerli yolu yine siyaset ve particilikti. Öyleyse, haksızlık ve ahlaksızlık saltanatını yıkacak olan hizmetin siyaset sahasında ortaya çıkması bekleniyordu, böyle gerekiyordu ve öyle oldu. Evet evet; *her şey kaybedildiği yerde aranmalıydı*. Nasrettin hocamızın ibretli fıkrasını hatırlayalım:

Hoca karanlık ve karışık samanlıkta kaybettiği anahtarını, evin önünde ve ay ışığında aramaktadır. Ne aradığını öğrenen konu komşu da hocaya katılır. Hep birlikte uzun süre anahtarı

ararlar, ama bir türlü bulamazlar... İçlerinden birisi *“Hocam anahtarını burada düşürdüğüne emin misin, başka yerde düşürmüş olmayasın?”* diye sorunca, Hoca *“Hayır anahtarı samanlıkta düşürdüm, ama o karanlıkta deve bile bulunmaz diye aydınlıkta arıyorum”* der ama, bir ömür aransa anahtarı bulmak mümkün olmayacaktı.

Evet, bu millet, savaş meydanlarında kazandığını maalesef, siyaset sahasında kaybetmiştir. Siyasette kaybettiğini yine ancak, siyasette arayıp bulmak mecburiyetindedir. Bu uğursuz kuyuya hangi merdivenle indirildi ise, yine aynı merdivenle çıkılmak gerekmektedir. Siyasette kaybettiklerimizi başka yerde aramak bizi boşuna oyalayacak bir gayrettir. Elbette başka hizmetlerin de ayrı bir önemi ve kıymeti vardır; ama kaybedilen ve gasp edilen haklarımız başka yerdedir. Siyasette kaybedilen şey sokak kavgalarında ve macera meydanlarında aranmakla da asla ele geçmeyecektir. İşte bu nedenle Siyonist güçler ve Masonik çevreler, Müslümanları siyasetten ve dolayısıyla yönetimden uzak tutmak için, bütün gayretlerini sarf etmekte ve *“Müslüman siyasetle uğraşmaz”* demektedir.

Oysa bu ülkede milli ve yerli düşünce, bir siyasi parti olarak ortaya çıkmıyorsa, Anadolu insanının hamallıktan kurtulması mümkün değildi. Sağcılar incek, solcular binecekti. Masonlar binecek, Komünistler sürecekti. Müslüman camide -güya- Allah'ın karşısında eğilip bükülecek, ardından gidip masonların karşısında eğilip bükülecek, sonra patronların karşısında eğilip bükülecek ve bu perişanlık ve şaşkınlık içinde ömürleri tükenip gidecekti.

Artık bugün sürdürdüğümüz siyasi cihadımızda, metot olarak en uygun ve en geçerli olan yolu takip ettiğimizi anlamış olmalıyız. Mevcut kurum ve kanunlar çerçevesinde geçerli sayılan vasıtalarla bir hedefe varmak mümkün oluyorsa, bu aracı bu fırsatı değerlendirmek üzerimize şarttır. Gerçek demokrasiye ve örnek bir laikliğe de ancak böyle ulaşılabilecektir.

Dikkat ediniz, şimdi kendi kuracağımız bir matbaada en lüks kâğıtlara özel paralar bastıracağınızı düşünün, üzerine de Kâbe resmini ve Kelime-i Tevhid'i yazmış olalım. Bu parayla, Allah aşkına, Türkiye'de herhangi bir şey almamız mümkün olur mu? Hayır, çünkü geçersiz ve yapmacıktır. Üzerinde kadın resmi, köprü resmi bulunan bugünkü paraları ise hep koynumuzda taşıyoruz. Çünkü onlar geçerlidir, ihtiyacımızı onlarla karşılıyoruz. Zulmün sistemleştiği ve Siyonizm'in siyasi, iktisadi ve kültürel yönden dünyayı ele geçirdiği böyle bir dönemde, elbette ve sadece siyasi teşkilatlanma da yeterli olmayacaktı.

Hükümet ve devlet imkânlarını halkın hizmetinde kullanabilmek için, nasıl partiye ihtiyaç vardı, öyle de işçi haklarını savunmak için de sendika kurulmalıydı. Bu da yetmiyordu, toplumu yönlendirmede ve kamuoyu oluşturmada çok etkili olan basın sahasına da el atılmalı, Hakk'ın gözü, kulağı, dili olacak bir gazete çıkarmalıydı. Yurt dışında, özellikle Almanya'da ve Avrupa'daki işçi ve öğrencilerimize sahip çıkılmalıydı. Ayrıca çeşitli vakıflar kurulmalı, dernekler açılmalı, giderek İslam Birleşmiş Milletleri, İslam Ortak Pazarı, İslam Ortak Dinarı, İslam Ortak Savunma Paketi gibi evrensel dayanışma unsurları hazırlanmalıydı.

Bu ne muazzam bir beyin, bu ne tükenmez bir enerjidir ki, bu hizmetlerin her birisi ayrı ayrı ilim, ihtisas, kabiliyet isteyen şeyler olduğu halde, bu hizmetlerin bir tanesinin altında bile yüzlerce insan ezildiği halde, tek başına hepsinin üstesinden gelebilmek, ancak Cenab-ı Hakk'ın özel lütfuna mazhariyetle elde edilecek bir başarıydı.

Bir de *“Efendim, batılın kanun ve kurullarıyla Hakk'a hizmet edilmez. Bunların emrinde ve himayesinde görev yürütülemez”* gibi tutarsız ve dayanaksız iddialarda bulunanlara Kur'an'dan bir ayetle cevap verelim: Yusuf suresi 54. ayetinde: *“Kral; “getirin onu bana”, diyerek (Hz. Yusuf'u yanına istemişti). “O'nu kendime özel (dost ve danışman) yapayım” demişti. Kendisiyle konuşup (ondaki olgunluğu görünce Yusuf'a) “Sen artık bugün yanımızda mevki sahibi, güvenilir (bir kimse)sin ve artık emniyettesin” (diye teminat vermişti).”*

Açıkça görülüyor ve anlaşılıyor ki, Firavunlardan biri olan Mısır Meliki, yine kendi saltanatını ve hükümlerini sürdürüyor olmalı ki, Hz. Yusuf'u koruması altına aldığı söyleniyor. Çünkü ancak etkili

ve yetkili yüksek bir makamda olan, zayıf ve güçsüz birini himayesine alabilir. Şimdi bizim kalkıp devletin valisine veya emniyet müdürüne giderek, “Efendi rahat uyu, endişe etme benim emniyetim ve himayem altındasın” dememiz gülünç olmaz mı? Zaten Hz. Yusuf (as) da bu güven veren sözler karşısında:

*“(Bunun üzerine Hz. Yusuf) “Öyleyse beni memleketin hazinelerine (bir nevi Maliye ve Sanayi Bakanlığı görevine) memur etsene, çünkü ben gerçekten (hazineyi ve serveti) iyi korurum, (ticaret ve ziraatı çok) iyi bilirim” dedi.”*¹⁷⁵

Bu ayetten Hz. Yusuf’un Melikin hükümetinde bir bakanlık seviyesinde görev talep edip aldığı kesin olarak anlaşılmaktadır. Aksini iddia etmek, eğer cahillikten gelmiyorsa, kuru bir inattır. Zaten Kur’an’ı bir sayfa daha çevirdiğimizde, Hz. Yusuf’un Hakk’a ve halka hizmet imkânı bulabilmek ve dinini yerleştirmek için Kralın mevcut kanun ve kurallarına uyararak hizmetini yürüttüğü anlaşılmaktadır. Uzun yıllar geçtikten sonra, buğday almak üzere Mısır’a gelen kardeşleri arasında bulunan öz kardeşi Bünyamin’i yanında alıkoymak için, Hz. Yusuf’un bizzat yetkisi bulunmadığından, Allah’ın vahyettiği ve öğrettiği hile ile O’nun yüküne devlete ait bir kabı bırakarak, güya çalınmış gibi önce kardeşlerinin yükünü, sonra da Bünyamin’in yükünü arayıp, kaybolan kabı ortaya çıkarmaktadır. Ve bu hırsızlık suçunun kardeşlerinin ülkesindeki cezası ne ise, -ki kendisi babasının şeriatını bildiği için- öyle muamele edeceğini önceden onlara hatırlatmaktadır.

*“...İşte biz, Yusuf’a bu şekilde bir “Keyd” (hile-tedbir, plan) öğretmiştik. Aksi halde Melikin dinine (Kralın Kanunlarına) göre kardeşini tutamayacaktı (tutsa da ağır cezadan kurtaramayacaktı)...”*¹⁷⁶ buyrulurken, Hz. Yusuf’un uzun müddet kralın hükmü ve himayesi altında kaldığı da kesinlik kazanmaktadır. Bu konuda müfessir Mehmet Vehbi Efendinin *“Hulesatü’l Beyan fi Tefsiri’l Kur’an”* adlı kıymetli eserinin, 7. cildinin 2450 / 2451. sayfalarında geniş ve güvenilir bilgiler aktarılmaktadır.

¹⁷⁵ Yusuf: 55

¹⁷⁶ Yusuf: 76

NEFİS CİHADININ HAKİKATI

Günümüzde bazı kimseler ve bazı kesimler “Biz en büyük cihad olan nefis terbiyesiyle uğraşyoruz, bu nedenle sosyal hizmetlerle uğraşmaya vakit ayıramıyoruz.” diyerek, her müslümanın yapması farz olan bir kısım ibadet ve hizmetlerden kendilerini sorumlu saymamaktadır. Evet, “nefis terbiyesi” ‘büyük bir cihaddır. Aleyhissalatü Vesselam Efendimiz, **“Gerçek mücahid Allah'a itaat ve ibadet etmek için nefsiyle mücadeleye ve mücadeleye eden kimsedir.”** buyurmaktadır. Cenab-ı Hak ise ayet-i kerimede **“O, (kâfir ve zalimlere) cihad-ı ekber ile cihad ediniz.”** buyurmaktadır.

İlk bakışta Kur'an'ın ayetiyle Peygamberin (sav) hadisi arasında bir çelişki var gibi görünmektedir. Öyleyse, gerçek ve büyük cihad, nefisle olan cihad mı? Yoksa adaleti hâkim kılmak için yapılan cihad mıdır? Zahirde çelişki gibi görünen bu iki emir aslında birbirini tamamlamakta ve **“Biz insanları ve cinleri ancak, bana kulluk etsinler diye yarattım.”** ayetinin gerçeğini ortaya koymaktadır. Şöyle ki: Madem yaratılış gayemiz Allah'a iman ve itaat içindir. İbadet ve kulluk ise ancak emir ve yasak çerçevesinde hareket etmekle olur: Allah'ın emirlerini yerine getirebilmek ve yasaklarından sakınabilmek için de nefse muhalefet etmek, nefisle mücadele etmek gerekmektedir. Çünkü **“Muhakkak (nefsin iyilik ve ibadetlere gözü yoktur), nefis hep kötülüğü emredicidir.”**¹⁷⁷

İşte nefsi terbiye etmek ve temizlemek için en keskin ve en çetin ibadet ise cihad'dır. Zira, yıllar süren ibadet, riyazet ve çilelerle ancak varılabilen velayet noktasını, cihad, birkaç günlük nefsi feragat ve fedakârlık neticesi, şahadet rütbesiyle geride bırakmaktadır.

Elbette cihad dışında, namaz, oruç, hac, zekat, zikir, fikir vb. bütün ibadet ve hizmetler de nefsi terbiye ve tezkiye edip temizleyen ve insanı yaratılış gayesine yetiştiren önemli vesilelerdir. Ancak bunların hiç birisi, küfür ve zulümle cihad kadar nefsin (hayat, rahat, servet, şöhrat ve şehvet gibi) putlarını en kısa zamanda yıkma konusunda etkili değildir. Nasıl ki bir insan “ben nefis terbiyesi ve tarikat hizmetiyle meşgulüm, artık namazla veya oruçla uğraşacak vaktim yok” diyemez, bu açık bir sapıklık olur. Zira, zaten namaz ve oruç gibi ibadetler, nefsi terbiye etmek ve Allah'a boyun eğdirmek için emredilmiş kulluk imtihanıdır.

Bunun gibi **“Biz nefis terbiyesi ile meşgulüz, siyasi gayret ve hizmetlerle uğraşamayız.”** diyenler de şayet İslam'ın apaçık emirlerini anlamayacak kadar zavallı değillerse, mutlaka sorumluluktan kaçmak için bahane uyduran, rahatına ve menfaatine düşkün insanlardır. Allah Resulünün sadık talebeleri olan ve Kur'an'ı en iyi anlayan Sahabe-i Kiram, elbette nefis terbiyesine de herkesten ziyade dikkat ve riayet eden kimselerdi. Ama onlar nefis terbiyesini, Hakka davet yollarında ve cihad meydanlarında yapıyor, asla “post üzerinde dost arayanlar” gibi nefsin arzularına hizmet etmenin adını cihad koymuyorlardı.

Allah dostlarından birine, müritleri gelip kendilerini nefis terbiyesi için riyazet ve çileye sokmasını isterler. Müritleri onlara: **“Ashab çilesi mi istersiniz, yoksa avam çilesi mi?”** diye sorar. Bunların ne anlama geldiğini ise şöyle izah eder: **Avam çilesi;** yemek, içmek, uyku gibi nefsin mübah olan ihtiyaç ve arzularını bile kısararak, halktan uzak bir köşede devamlı ibadet ve riyazetle meşgul olmaktır.

Ashab çilesi ise, Haktan habersiz insanlara İslam'ı öğretmek, zulüm ve küfür sistemlerinin tuzağında kıvranan insanları, İslam'ın saadet kucağına çekmek üzere ev ev, köy köy dolaşarak Allah yolunda bu hizmeti sürdürmektir ve bu uğurda insanlardan gelecek sıkıntı ve zorluklara katlanabilmektir, der. Bunun bir benzerini de biz kendi üstadımızda gördük. Çok sevdiği sadık dervişi Hacı Yusuf'u da alarak Rahmetullah Haydar Baba Hazretlerine gidip, bizi itikafa sokmasını istedik. Bizi itikafa ve riyazete sokmak yerine, yaklaşık kırk köyün bulunduğu Elazığ'ın Karaçor bölgesini dolaşıp tasavvuf terbiyesiyle, İslam davasını tebliğ etmemizi emretti ve öyle yapıldı.

Evet; Ashab-ı Kiram'ın tarikati cihad'dı. Bugün Hicaz ikliminde Mekke ve Medine bölgesinde yüz binlerce sahabeden, ancak birkaç yüz sahabinin kabrine rastlayabilirsiniz, geri kalan on binlerce sahabe, Allah'ın dinini yaymak ve insanları İslam'la tanıştırmak için cihad yollarına düşmüşlerdir. Mübarek topraklarda ve mukaddes

¹⁷⁷ Yusuf Suresi.

mekanlarda ibadet ve huzur içinde yaşamayı bırakıp, Afgan illerinde, Afrika çöllerinde ve Eba Eyyubi Ensari (ra) gibi İstanbul önlerinde, yurdundan, yuvasından uzak, bin türlü zahmet ve zorluk içinde ölmeyi göze alanlardır ki, nefisle cihadın ne demek olduğunu bize öğretmiş ve fiilen göstermişlerdir. Bir vesile ile gittiğimiz Erzurum yakınlarında, sahabe olarak bilinen Abdurrahmani Gazi Hazretlerinin kabrini ziyaret ederken, orada bulunan cemaatle şöyle dertleşmiştik:

“Bu zat şu anda makamından doğrusa, korkarım bizi huzurundan kovacaktır. Ben Hicaz illerinden ta buralara kadar insanlar küfür ve kötülükten kurtulsun, dünya ve ahiret saadet yolunu bulsun, insanlar İslam’ı tanısın diye geldim. Buralarda Tevhid inancı yerleşsin, Kur’anın adaleti yürüsün, içki, kumar, faiz, fuhuş ortadan kalksın diye evimi barkımı terk edip yollara düştüm. Ama siz bu ülkede her türlü haksızlık ve ahlaksızlıkları yerleştiren ve yaygınlaştıran, Kur’an emirlerini hiçe sayan, bozuk zihniyet ve şahsiyetleri seviyor, hatta kendi ellerinizle seçip başınıza koyuyorsunuz. Hala ne yüzle benim ziyaretime gelebiliyorsunuz?” diyecektir.

Evet, eğer onlar, gerçek ve örnek mürşit olan Hz. Peygamberin sadık müritleri ve talebeleri olan sahabiler, bu dini yaymak için cihad etmeyip buralara kadar gelmeselerdi biz bugün, belki boynumuza haç takip dolaşan kimselerden olacaktık. Zira “Erzurum” ismi, Arz-ı Rum kelimesinden gelmiştir. Yani buralar ehli cihadın gayretiyle küfür diyarı olmaktan kurtulup İslam diyarı haline gelebilmiştir.

Bu sözlerimiz, “nefis terbiyesi ve tarikat hizmeti görüyorum” bahanesiyle dini gayreti ve İslami hizmeti terk eden, hatta bilerek zulme destek veren siyasi şuur olgunluğuna erişmemiş bedbahtların yanlışlığını ortaya koymak içindir. Yoksa, haşa, İslam’ı bizzat yaşamının adı olan tarikatları kötülemek, şuurlu ve huzurlu insan yetiştiren manevi kışlalar hükmündeki ahlak ve maneviyat üniversiteleri olan tekke hizmetlerini küçümsemek gibi bir yanlışlıktan Allah’a sığınmalıyız. İmam-ı Beyhaki’nin rivayet ettiği ve Efendimizin Hayber Fethi dönüşü Ashabına buyurduğu, **“Küçük cihad’dan büyük cihada dönüyoruz. Büyük cihad ise nefisle cihattır.”** mealindeki Hadis-i Şerifi ise doğru anlamak zorundayız.

Önce o güne gelinceye kadar Ashab-ı Kiram yıllarca “küçük cihad’la uğraşmış, her türlü işkence ve sıkıntılara katlanmış, nihayet hicret ederek Medine İslam Devleti’ni kurmuşlardı. Böylece küfür cephesinin kaleleri bir bir yıkılıyordu. Artık müslümanlar, savaşlar ve zaferler sonucu ganimet ve servetlere kavuşmuş, ordu komutanlığı, valilik ve elçilik gibi cazip makamlar nefislerin iştahasını kabartmaya başlamıştı. Aleyhissalatü Vesselam Efendimiz, **“küçük cihattan büyük cihada dönüyoruz”** emriyle, bugüne kadar sırf Allah rızası için ve ahiret hesabına yapa geldiğimiz hizmet ve ibadetleri, sakın ha, dünyalık mal ve makam sevdasına kapılıp, nefsi heves ve hesaplar peşine düşüp boşa çıkarmayasınız” manasında, ashabını ve ümmetini ikaz ediyordu.

Hem madem Efendimiz (sav) örneğimizdir, onun hareketlerini, yapılış sırasına göre takip etmeliyiz. Önce “küçük cihadı” başaralım, selamet ve adalet sistemine kavuşalım. Ondan sonra, makam ve menfaatleri ve hakkımız olan ganimetleri terk edip, “nefisle büyük cihadı” yapalım. Buyurun... Yoksa minareyi tepesinden kurmaya çalışanlardan farkımız olmaz.

HAKKI TUTMAK

İnsanoğlu, genellikle çoğunluktan taraf olmaya, kalabalıkların yanında bulunmaya meyillidir. Çoğunluk yanlış ve batıl bir yol üzerinde de bulursa, nefisine hoş ve kolay geldiği için hazır kalabalığın safında olmayı tercih eder. “Alem nasılsa ben de öyleyim.”, “Elle gelen düşün bayram” mantığıyla kendini avutmaya çalışır. Hatta çoğunluğun, “Haklı” olduğunu, ekseriyet nasıl düşünüyor ve nasıl yaşıyorsa onun, “Doğru” sayılacağını savunmaya başlar. Halbuki Cenab-ı Hak En’am suresi 116. ayet-i kerimesinde:

“Eğer yeryüzündeki insanların ekserisine uyarsan, onlar seni Allah yolundan sapıtırlar. Onlar ancak zan ardında yürürler ve sadece yalan uydururlar” buyurmaktadır.

Bu ayet-i kerimeden şunları anlıyoruz ki:

- 1- Her asırda yeryüzündeki insanların büyük ekseriyeti cehalet ve dalalet üzerinde olacaktır.
- 2- Çoğunluğa değil, Hakka ve doğruya uymak lazımdır.
- 3- Çoğunluk “Hak” tan ve mutlak “doğrudan” ziyade kuru zan ve tahminlerin peşinde koşacaktır.

4- Batıl üzere olan çoğunluk bilerek “yalan” uyduracak ve yanlış savunacaklardır.

5- Ayette herhangi bir din ve mezhep mensubu belirtilmeyip mutlak olarak “yeryüzündekilerin ekserisi” buyrulurken daha önce “Hak” iken sonradan tahrif ve yozlaştırılmış, Yahudi ve Hıristiyan dini mensupları olabileceği gibi, sözde şeklen müslümün görünen ve dindar geçinen, ama İslam’ın hayat disiplinini kabul etmeyen ve müşrikler gibi yaşadıkları halde hala kendisini Müslüman zanneden “kalabalıklar” a da uyulmaması öğütlenmektedir.

“İnanmışınız gibi yaşayamazsanız, yaşadığınız gibi inanmaya başlarsınız” hikmetince yaşaya geldiği bozuk hayat tarzını giderek sevmeye ve savunmaya başlayan topluluklar, “Her ümmete böylece amellerini süslemişizdir.”¹⁷⁸ ayetlerinin kapsamına girerler...

“Her parti kendi yolunun doğru olduğu kanaatiyle avunup övünmektedir.”¹⁷⁹

“Şu bir gerçektir ki, geçmiş ümmetlerin çoğunu (iman ve itaatten çıkan) fasık ve facir kimseler bulduk.”¹⁸⁰ ayetiyle, her zaman ve her yerde, asla çoğunluğun değil, doğruluğun yanında olmamız gereğine işaret edilmektedir. İnsanların ve özellikle inananların bir kısmı da, gerçeği görür. Kalben tasdik eder. Ama ne var ki başkalarının kınaması ve ayıplaması korkusuyla hakkın safına geçemez. Halbuki Cenab-ı Hak müminleri, **“Onlar cahil ve gafil kimselerin, ayıplamasından korkmazlar.”** şeklinde tarif ve tavsif etmektedir.

Her yerde ve her halde çıkarının değil, Hakkın rızasını gözetenler, rahatını ve menfaatını davasının hatırına feda edenler kazançlıdır... Bugün Hindistan'da bir milyara yakın insanın ineğe tapıyor olması, inekperestliğin mübarek olduğunu gösteremeyeceği gibi, bu kadar hürmet ve ibadet edeninin bulunması da, ineği “muhterem” kılmaz.

178 En'am. 108

179 Rum. 32

180 Araf: 102

CİHAT VE İÇTİHAT İLİŞKİSİ

İslam toplumuna, her asırda güç ve geçerlilik kazandıran iki kurum ve kavram vardır:

1- Cihat.

2- İctihad.

İslam'ın diğer dinlere ve düzenlere karşı en önemli özellik ve üstünlüklerinden birisi de, içtihad sistemini getirmiş ve geliştirmiş olmasıdır.

Kur'an-ı Kerim, her zaman için gerekli ve geçerli olacak "mutlak doğruları" ve "mutlak yanlışları" bildirmiş, Hz. Peygamber Efendimiz ise bunların doğru anlaşılmasına ve uygulanmasına yarayacak genel ve temel prensipleri, örneklerle göstermiştir. Kur'an ifadelerinde "resmîyet", hadislerde ise "samimiyet" göze çarpar.

Ayrıca, Kur'an ve Sünnette açık cevabı bulunmayan bazı konularda da:

a- Değişik zamanlarda,

b- Değişik mekanlarda,

c- Farklı alimlerin,

d- Farklı metotlarla, hep aynı neticeye varmaları ise; "İcma" dediğimiz "Mutlak hüküm" leri doğurmuştur.

İşte Kur'an'ı, sünneti ve icmayı esas alarak ve de Ehl-i sünnetin temel kurallarından yola çıkarak, yeni ortaya çıkan: ilmi, siyasi, iktisadi ve ahlaki sorunlara, İslami çözüm ve çareler bulma cehdine ve ciddiyetine içtihat diyoruz. Bu içtihat kurumu ve kolaylığı sayesinde ki, İslam, gelişen ve değişen bütün çağların her türlü ihtiyacına cevap verebilen "diri ve dinamik bir din" olma özelliğine kavuşmuştur. İctihat kavramını ve kurumunu bizzat Hz. Peygamber (sav) getirmiş, tatbik etmiş, ashabına da tavsiye ve teşvik etmiştir. İctihat kurumu körletildikten ve nihayet kapatıldıktan sonradır ki, İslam dar kalıplar içerisine sıkıştırılmış, canlılığını ve cazibesini yitirmiş ölü prensipler yığına döndürülmüştür.

İslam'da, Kur'an, "Mutlak delil", sünnet, "Delil", icma ise, "Mutlak hüküm"dür. İctihat ise, bugünün şartlarına göre münasip ve doğru sayılan, ancak şartların ve ihtiyaçların gelişmesiyle "değişebilme özelliği ve esnekliği" bulunan ilmi kıyas, kanaat ve hükümlerdir. Ebette şartlar değişmedikçe veya daha mükemmeli, delilleriyle gösterilmedikçe içtihatlar da sahiplerini ve tabilerini bağlayıcıdır.

Bugün; özellikle sosyal, siyasi ve ekonomik hayat, birkaç asır öncesiyle asla kıyaslanamayacak boyuttaki büyük yenilik ve değişikliklere uğramıştır. İşte bunlara uygun, hayata yön ve şekil verecek yeni içtihatlar mutlak ihtiyaç vardır. Aksi halde ya Müslüman bugünkü hayattan ve toplumdan uzaklaşıp, mağara hayatı yaşayacak veya daha kötüsü, sosyal bir varlık olarak mevcut bozuk şartlara uyum sağlayarak dinden soyutlanacaktır.

Ancak İslami kurallar; önceden hazırlanıp, toplumu o kalıplara uydurmaktan ziyade, yaşanan hayat içinde oluşan ve olgunlaşan bir yapıya sahiptir. Yani, her şeyden önce, genel ve temel esasları uygulayacak bir "otorite" ye ve bir "hürriyet ortamına" ihtiyaç vardır. Bu bağımsız otoritenin ve yetkili gücün oluşması için de "cihat" konusu gündeme gelmektedir.

Efendimizin, Medine'ye Hicret edip bağımsız site devletini kurmadan, yani hükümleri tatbik edecek bir güç ve otoriteye sahip olmadan, ahkam ayetlerinin gelmemiş olması, hep bu hikmete dayanmaktadır.

Bugün bir kısım ilim erbabının, çağımızın şartlarına ve insanlığın ihtiyaçlarına İslami çözüm ve çareler bulma yolundaki gayret ve ciddiyetlerini ve ilmi faaliyetlerini takdirle karşılıyor, ancak aynı zevatın mutlaka yapılması ve başarılması gereken siyasi hizmetlerin öneminden ve bu hizmet içindeki görevinden habersiz ve ilgisiz görünmelerine ise, hayret ediyor ve üzülmüyoruz. Zira, tam bir adalet ve hürriyet nizamı kurulmadan ilmi, ahlaki, siyasi ve iktisadi kurum ve kuruluşlar, temel insan haklarına ve evrensel hukuk kurallarına göre yeniden ayarlanmadan, bizim ilmi ve içtihadi çalışma ve hazırlıklarımızın tamamı sadece kitaplarda kalan bir "nazariye" olmaktan ileri gitmeyecektir.

Ayrıca bu ilmi ve İslami içtihatlarımızın isabet oranı da, ancak fiilen uygulama safhasında anlaşılacak, bunların eksikliği, fazlası ortaya çıkacak ve yürüyen sistem içerisinde olgunlaşarak doğruluk ve uygunluk kazanacaktır.

Öyle, kimseye **“Oh ne güzel bir sistem geliştirmişsiniz, haydi gelin bunu lütfen uygulayın.”** demeyeceklerine göre de, her halükarda “huzur ve hürriyet ortamının” kurulması için siyasi hizmetlere ihtiyaç vardır. Bu hizmetler ise, ancak bir liderin önderliğinde, teşkilat düzeni ve disiplininde başarılabilecek işlerdir. Teşkilatsız, itaatsız, disiplinsiz ve gayretsiz, başıboş bir hizmet nasıl başarıya ulaşacaktır?

Velhasıl, hiç kimse bugünkü siyasi hizmet ve mesuliyetten kendisini müstağni sayamaz. Hiç kimse ülke sorunlarına ilgisiz kalamaz ve sorumsuz davranamaz.

Ehliyetli zevatın ilmi hazırlık ve hizmetleri ise ancak bu hizmetlerle irtibat ve istişareleri olmak şartıyla anlam kazanır, örnek ve gerçek bir demokratik düzen kurulduktan sonra amacına ulaşır. Zira ilim, fayda içindir. Faydalı ilim ise, onunla amel edilebilen ilimdir. Tatbik imkânı olmayan, yani iktidarı bulunmayan ve kitaplarda küflenmeğe mahkûm olan bir ilim ise, bir nevi faydasız ilimdir ve sadece bir varsayımdır. Faydasız, yani tatbiki imkânsız bir ilimden Allah'a sığınmak lazımdır: İslami gayelerinizin ve ilmi gayretlerimizin hayat bulması, yani hayata uygulanması da, ancak ve yalnız cihatla, yani çalışmakla mümkün olacaktır... İslami prensipler ve insani hedefler doğrultusunda; ahlaki ve demokratik olgunlaşmayı, sosyal barışı, ekonomik ve teknolojik kalkınmayı sağlamak için yapılan hizmetlerin cihad sevabı kazandıracağını vurgulamak için “siyasi ve fikri cihat” kavramı kullanılmaktadır. Yoksa isyan, ihtilal, kavga ve kargaşa gibi şeyler yanlıştır ve haramdır.

Ahmet AKGÜL

(İslam Davası ve Cihat Kavramı) kitabından.